

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Altes Testament, 1. Teil - Cod. Aug. perg. 88

[S.l.], [14. Jahrh.]

Genesis

[urn:nbn:de:bsz:31-62647](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-62647)

Genesis

IN PRINCIPIO
 CREAVIT DEVS
 CELV ET TER
 am. Terra autē erat
 inanis & uacua. et te
 nebre super faciem ab
 yssi. & spc dñi ferebat
 sup aquas. Dixitq; ds.
 fiat lux. Et facta ē lux.
 Et uidit ds lucē qd eēt
 bona. & diuisit lucē ate
 nebris. appellauitq; lu
 cem diem. & tenebras
 noctem. factumq; est uespe
 re & mane. dies unus. Dix
 itq; quoq; ds. fiat firma
 mentū in medio aquar. &
 diuidat aquas ab aquis.
 Et fecit deus firmamētū.
 diuisit aquas que erant sū
 firmamento ab his que e
 rant sup firmamentū. Et
 factū est ita. Vocauitq; ds
 firmamentum celum. Et
 factum est uespe. dies scds.
 Dixit uero ds. Congregen
 tur aque sū celo sunt in lo
 cum unum. & appareat ari
 da. factumq; est ita. Et uo
 cauit ds aridam terrā. cō
 gregationesq; aquar appel
 lauit maria. Et uidit deus
 qd eēt bonum. & ait. Ger

minant. Germinet terra
 herbam uirentem & facie
 tem semen. & lignū pomu
 ferum faciens fructū iux
 ta genus suum. cuius se
 men in semetipso sit super
 terram. Et factū est ita.
 Et protulit terra herbam
 uirentem & afferentē semē
 iuxta genus suū. lignūq;
 faciens fructum. & habens
 unūquodq; sementē scdm
 speciem suam. Et uidit ds
 qd esset bonum. factumq; ē
 uespere & mane. dies terci
 us. Dixit autē ds. fiant lu
 minaria in firmamento ce
 li. & diuidant diem ac noc
 tem. & sint insignia ac tem
 pora & dies & annos. ut lu
 ceant in firmamento celi. &
 illuminent terram. Et fac
 tum est ita. fecitq; ds duo
 luminaria magna. lumina
 re maius ut pre esset diei.
 & luminare minus ut pre
 esset nocti. & stellas. & po
 suit eas in firmamento celi.
 ut lucerent sup terram.
 & p essent diei ac nocti. &
 diuiderent lucem ac tene
 bras. Et uidit ds qd esset
 bonū. Et factum ē uespere

Liber

et mane. Dies quartus. Dixit
etiam deus. Producant aque
reptile anime uiuentis.
et uolatile sup terram. sub
firmamento celi. Creauitq;
deus cete grandia. et omne
animam uiuentem atq;
motabilem quam pduxerant
aque in species suas.
et omne uolatile scdm ge-
nus genus suum. Et uidit
deus qd eet bonu. benedixitq;
eis dicens. Crescite et multi-
plicamini. et replete aquas
maris. auesq; multiplicen-
tur super terram. Et factu
est uespere et mane. dies
quintus. Dixit quoq; deus.
Producat terra animam
uiuentem in genere suo.
iumenta. et reptalia. et besti-
as terre scdm species suas.
factumq; est ita. Et fecit
deus bestias terre iuxta spe-
cies suas. et iumenta et om-
ne reptile terre in genere
suo. Et uidit deus qd esset bo-
num. et ait. faciamus ho-
minem ad imaginem et si-
militudinem nostram. et
presit piscibus maris et uola-
tilibus celi et bestiis. uniu-
ersq; terre. omniq; reptili

qd mouetur intia. Et creauit
deus hominem ad imagi-
nem suam. ad imaginem dei
creauit illum. masculum
et feminam creauit eos. Be-
nedixitq; illis deus. et ait. Cre-
scite et multiplicamini et re-
plete terram et subicite eam.
et dominamini piscibus
maris. et uolatilibus celi et u-
niuersis animantibus que
mouentur sup terram. Dixit
deus. Ecce dedi uobis om-
nem herbam afferentem
semen sup terram. et uniu-
ersa ligna que habent in se-
metipsis sementem generis
sui ut sint uobis in escam.
et cunctis animantibus terre.
omniq; uolucris celi. et uni-
uersis que mouentur inter
ra in quibus est anima uiuens
ut habeant ad uescendum.
Et factum est ita. Uiditq;
deus cuncta que fecerat. et
erant ualde bona. Et factu
est uespere et mane dies sextus.
Igitur pfecta sunt celi et ter-
ra. et omnis ornat eorum.
Compleuitq; deus die septimo
opus suu qd fecerat. et req-
euit die septimo ab uniuers-
so opere qd patiarat. Et

Genesis

benedixit diei septimo & sanctificavit illum: quia in ipso cessauerat ab omni opere suo. quod creavit deus ut

Iste generatio **Y** faceret nes celi & terre quando create sunt. in die quo fecit dominus deus celum & terram: & omne iurgulum agri ante quam oriretur initia: omnemque herbam regionis. priusquam germinaret. Non enim pluerat dominus deus super terram: & homo non erat qui operaretur terram: sed fons ascendebat de terra irrigans uniuersam superficiem terre. Formavit igitur dominus deus hominem de limo terre. & inspirauit in faciem eius spiraculum uitae: & factus est homo in animam uiuentem. Planta uerat autem dominus deus paradysum uoluptatis a principio: in quo posuit hominem quem formauerat. Produxit itaque dominus deus de humo omne lignum pulchrum uisui: & ad uescendum suauis: lignum etiam uite in medio paradisi: lignumque scientie boni & mali. Et fluuius egrediebatur de loco

uoluptatis ad irrigandum paradysum. qui inde diuiditur in quatuor capita. Nomen unum phison. ipse est qui currit omnem terram eurola. ubi nascitur aurum. & aurum terrae illius optimum est. In quo inuenitur bdellium & lapis onichium. Et nomen fluuii secundum syon. ipse est qui currit omnem terram ethiopiae. Nomen uero fluuii tertium tygris. ipse uadit contra assyrios. Fluuius autem quartus. ipse est

Quod dicitur **Y**. eufrates dominus hominem & posuit eum in paradysum uoluptatis ut operaretur & custodiret illud. praecepitque ei dicens. Ex omni ligno paradysi comedere. de ligno autem scientiae boni & mali ne comedas. In quo cumque est die comedis ex eo morte morieris. **U**nde quoque dicit dominus. Non est bonum esse hominem solum. faciamus ei adiutorium simile sibi. Formatis igitur dominus deus de humo cunctis animantibus terrae & uniuersis uolatilibus caeli. adduxit ea ad adam ut uideret quod uocaret ea. Omne est quod uocauit adam animae uiuentis. ipsum est nomen eius. Appellauitque adam nomina suis cuncta animantia. & uniuersa uolatilia caeli. & omnes bestias terrae. **N**on uero inueniebat ad

hic incipe lege ad mēsa

uitoz fundis ei. In misit g' dñs
 ds sopem in adā. Cumq; ob dox
 misse it. tulit unā de costis ei
 ⁊ repleuit carnē pea. Et edifi
 cauit dñs ds costā quā tulāt
 de adā ī mulierē. ⁊ ad duē eā
 ad adā. Dixq; adā. Hoc nunc
 os ex ossib; meis. ⁊ caro dec
 ne mea. Hec uocabit uirago.
 qm de uiro supra ē. Quā ob
 rem relinquet hō prēz suū ⁊
 mtrē ⁊ adhebit uxori sue. ⁊
 erunt duo ī carne una. **iii.**

ERANT autē utq; nud' adā. scz
 ⁊ uxor ei. ⁊ n̄ erubescēbāt
 s; ⁊ spens erat callidior cūc
 tis aiāntib; tē. q̄ fecit dñs
 ds. Q' dix' ad mlrē. Cur p̄cep
 uobis ds ut n̄ comedētis de oī
 ligno padyfi. Cui respondit
 mulier. De fructu lignoz q̄
 s̄ ī padyso uestim'. de fruc
 tu ū ligni q̄ ē ī medio pady
 fi. p̄cep' n̄b ds ne comedēmus
 ⁊ ne tangēim' illud. ne forte
 moriam'. Dix' autē spens ad
 mlrē. Nequa q; morte mori
 emim. Scit ē ds. q. in q̄cūq;
 die comeditis ex eo. apient'
 ocli ur̄. ⁊ eritis sic dy. scien
 tes bonū ⁊ malū. Viditq; mu
 lier q. bonū eēt lignū. adue
 scendū. ⁊ pulchrū oculis. asp
 ectuq; delcabile. ⁊ tulit de

fructu illi' ⁊ comedir. deditq; uiro
 suo. Q' comedir. ⁊ apti s̄ ocli am
 boz. Cumq; cognouisset se eē
 nudos. ⁊ s̄uer' folia fic'. ⁊ fece
 rūt s̄ p̄romata. Et cū audis
 sent uocē dñi di de ambulantis
 ī padyso ad aurā p' m̄diē. ab
 scoudit se adā ⁊ uxor ei' a facie
 dñi di ī medio ligni padyfi. voca
 uitq; dñs ds adā. ⁊ dix' ei' v̄ es. **Adā**
Qui att. uocē tuā audiui ī padi
 so. ⁊ timui eo qd' nud' esse. ⁊ ab
 scoudi me. Cui dix'. Qs̄ ē iudica
 uit q. nud' esses. n̄ q. exlig' deq'
 p̄cepam t' ne comedēs comedisti.
 Dix' adā. q̄uli q; dediti lociā
 m'. dedit m' de lig' ⁊ comedi. Et
 dix' dñs ds admittē. Qre h̄ fecisti.
 Q' respond'. Spens decepit me. ⁊
 comedi. Et att' dñs ad spentē. Qa
 fecisti h̄. maledcys es int' oīa
 aiāntia ⁊ bestias. Sup' p̄cep' tuū
 gradieris. ⁊ trā comedēs cūctis
 dieb; uite tue. Inuincias ponā
 tr' te ⁊ mlrē. ⁊ sem' tuū ⁊ sem' u
 li'. Ipā stēo cap' tuū. ⁊ tu īstidab
 is calcanea ei'. mlrē q; dix'. q̄ul
 tiplicato erūpnas tuas. ⁊ cept'
 tuos. Indolore pies filios. ⁊ s̄
 uiri potate eris. ⁊ ipē dñabit' tui
 Ade ū dix'. Qa audisti uocē uxori
 tue. ⁊ comedisti de lig' exq' p̄cepā
 t' ne comedēs. maledcā trā ioye
 tuo. In laborib; comedēs eā. tunc

tis dieb; uite tue. **S**pinas & folios
 ginnab r. & omnes hbas tre Insu
 dore vtr' tu uestis panes donec reu' tuo
 rans intra deq' sup' es. qa puluis es.
 & ipuluez reuteris. **E**t uocau' ada no
 me uxoris sue eua. eo qd' mat' esset
 cuictor uiuentiu. fec' q' dñs ds ade & ur
 ozu ei tunicas pelliceas. & idunt eos &
 ait. **E**cce ada frs e' q' un' erub. scies
 bonu & malu. **N**unc g' uidete neforte
 sumat & delig' uite. & comedat. & uiuet
 metnu. **I**mitiq; cu dñs depadylo uo
 luptatis. ut oparet' na' deq' sup' est.
Recitq; ada. & collocau' au' padytu uo
 luptatis djubuy. & flameu' gladiu' at
 q; u'latie. ad custodienda' us' lig' uite
Ada u' cogit' euā uxore' sua. Que
 cep' & pepit cayn dice's possedi
 hoies p'om' **R**ursuq; cep' & pepit frs
 ei' abel. **F**uit au' abel pastor ouiu. & ca
 yn agricola. **F**ra' e' au' p' multos dies. ut
 offer' cayn defecib; tre muna dño. abel
 gregis q' obtulit depimogenitis' sui. & deadi
 pub; coz. **E**t respex' dñs adabel & admu
 na ei'. ad cayn u' & ad muna ei' n' respex'
Iratq; e' cayn uehent'. & scidit uultus
 ei'. **D**ixq; ad eu' dñs. **Q**ue irat' es. & cur
 scidit facies tua. **R**one si bn' egis re
 cipies. **S**in au' male. statim t'fouib;
 pecu' adert. **S**; t're erit appetit' ei'. &
 tu dñabis illi. **D**ixq; cayn ad abel frs
 suu' **I**grediam' foras. **C**uq; esset mag'.
 g'surrex' cayn ad u'us abel frs' suu'.
 & intex' eu'. **E**t ait dñs ad cayn. **I**bi e'
 abel fr' tu'. **R**espond' **H**escio. **N**unq;
 custos frs mei su' ego. **D**ixq; ad eu'.
Qd fecisti. **R**e' sanguis frs' tui cla
 mat ad me deica. **N**unc g' maledic'us
 eris sup' tra'. q' apuit os suu'. & suscep'

sanguē fr̄s tui de manu tua. **S**um ay
 at' fuis eā. n' dabit' t' fruct' suos.
Vag' & pfug' eris sup' tra'. **D**ixq; cayn
 addim'. **M**aior e' inq'tas mea. q' ut
 uenia' meaz. **E**cce eris me hodie afa
 cie tre. & a facie tua abscondar'. & ero
 uag' & pfug' intra. **D**ñs g' q' inuenit
 me. occidet me. **D**ixq; ei dñs. **P**equa
 q' ita fiet. s; ois q' occidit cayn septu
 plu' pumet'. **P**osuitq; dñs cayn signu'.
 ut n' eu' interficeret ois q' inuenit eum.
Igressuq; iacob' a facie dñi. habitau' ^{cayn}
 intra pfug'. ad orientale' plagā eden.
Cogitauit au' cayn uxore' sua. q' cep'
 & pepit enoch. **E**t edificau' ciuitate'. uo
 cauitq; nom' ei' ex noie filij sui enoch.
Porro enoch genu' yrad. & irad genu'
 mauahel. & mauahel genuit ma
 tusalhel. & matusalhel genu' lamech. **R**
 accep' uxores duas. nom' un' ada. &
 nom' alti sella. **G**enuq; ada iabel. q'
 fuit p' habitantiu' t'rentozys atq;
 pastor. & nom' fr̄s ei' iubal. **I**pe fuit
 p' canentiū cythara & organo. **S**ella
 q' genu' tubalcain. q' fuit malleator
 & faber. **I**cuncto ope eris & fr̄. **S**oror u'
 tubalcain noēma. **D**ixq; lamech ux
 ozib; suis adē & selle. **A**udite uocem
 mea' uxores lamech. **A**uscultate simo
 ne' meū. quō occidi uir' i' uolū' meū. &
 adolescentulū' i' uore' meū. **S**eptup
 lu' ultio dabit' de cayn' u' septuagies
 septies. **C**ogunt q' adhuc adā suā & ^{de lamech}
 pepit filiu'. uocauitq; nom' ei' seth
 dice's. **P**osuit n' dñs sem' aliud p' abel.
 q' occidit cayn. **S**; & seth nat' e' fili'. q'
 uocau' enos. **I**te cep' iuocare nom' dō
Hic e' liber gnationis adā. **J**udie. **V**.
 qua creauit dñs hoies. ad ymagi

uē et similitudinē dī fecit illū. masculu
 lū et feminā creauit eos. et bñdixit
 illis. et uocauit nomē eorū. adā uidē q
 creati s̄ uīx aū adā centū. xxx. ānis.
 et genuit filiū adymaginē et similitu
 dinē suā. uocauitq; nomē ei sech. Et fct̄
 s̄ dies adā p̄q; genuit sech. octingenti
 āni. genuitq; filios et filias. Et fct̄ m̄
 ē omne temp; q; uīx adā annū nōgen
 ti. xxx. et mortuū ē. Uīx q; sech centū
 v. ānis. genuitq; enos. uīxq; sech p̄q;
 genuit enos octingentis vii. ānis. ge
 nuitq; filios et filias. Et fct̄ s̄ os dies
 sech nongentor. xii. ānor. et mortuū ē
 uīx u enos nonaginta ānis. et ge
 nuit caman. post cui ortū uīx octin
 gentis. xv. ānis. et genuit filios et fi
 lias sc̄iq; s̄ os dies enos nongentor.
 quīq; ānor. et mortuū ē. Uīx q; camā
 septuaginta ānis. et genuit mala
 lehel. Et uīx caman postq; genuit
 malalehel octingentis. xl. ānis.
 genuitq; filios et filias. Et fct̄ s̄ os
 dies caman. nongenti. x. āni. et
 mortuū ē. Uīx u malalehel sexaginti
 v. ānis. et genuit iared. Et uīx ma
 lalehel p̄q; genuit iared octingentis
 xxx. ānis. et genuit filios et filias. Et
 fct̄ s̄ os dies malalehel octingenti.
 xl. ānis. et mortuū ē. Uīxq; iared. cent
 sexaginta duos ānos. et genuit enoch.
 Et uīx iared p̄q; genuit enoch. octingē
 tis ānis. et genuit filios et filias. Et fct̄ m̄
 ē omne tēp; q; uīx iared nongenti. lxx.
 āni. et mortuū ē. Porro enoch uīx. lxx.
 ānis. et genuit matufalā. Et ambiaū
 enoch cū dō. Et uīx enoch p̄q; genuit
 matufalā trecentis ānis. et genuit fili
 os et filias. Et fct̄ s̄ os dies enoch tre

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta septem

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta

Sexaginta

centi lxx. āni. ambiaūq; cū dō et uī ap
 purt; q; tulit eū dō. Uīx q; matufala
 lā. c. lxxvii. ānis. et genuit lamech. *centū octo*
 Et uīx matufalā p̄q; genuit lamech *Sexaginta septem*
 septingentis. lxxvii. ānos. et genuit *octoginta*
 filios et filias. Et fct̄ s̄ os dies matufale *duos*
 nongenti sexaginta nouē āni. et
 mortuū ē. Uīx aū lamech. c. octoginta *centū*
 duob; ānis. et genuit filiū. uocauitq;
 nomē ei noe dicens. *Ita solabit nos*
 ab opib; et laborib; manuū nū. ita
 cui maledixit dñs. uīxq; lamech p̄quā
 genuit noe quingentis nāginta. v. ānis. *quīq;*
 et genuit filios et filias. Et fct̄ s̄ os dies
 lamech septingenti. lxxvii. āni. et *septua*
 mortuū ē. *capitulum vii.* *ginta septem*

Noe uī cū quingentor. eēt ānor. ge
 nuit sem chā et iafech. Cūq; cepit
 sent hōies multiplicari sup terrā et filias
 percellere. uidentes filij dī filias ho
 minū q; esset pulcre. acceperunt s̄ ux
 res eorū; q̄s elegerat. Dixitq; dñs. Non
 permanebit hīs mō in uolūte metū.
 q; caro ē. eruntq; dies illi. c. xx. an *centū*
 nor. Gigantes aū erāt sup terrā in *ginta*
 dieb; illis. Postq; ē ingressū s̄ filij
 dī ad filias hōim. illeq; genuerunt.
 Isti s̄ patres aselō mri famosi.
 Videns aū dñs q. multa malicia eēt
 hōim in terra. et cuncta cogitatio cord
 itenta eēt ad malū oī tpe. *penitū*
 eū q. hōies fecit; in terra. et p̄cauens *centū*
 ī futurū. et tacit; dolore cord̄ int̄fret. de *ginta*
 leto inq; hōies; q; creauit a facie tre.
 ab hōie usq; ad aiantia. arreptū usq;
 ad uolucres celi. penit̄ ē me fecit
 se eos. Noe uī inueni grām corā dō.
 Hec s̄ gnationes noe. *Noe uī in*
 itus atq; p̄ctūs fuit in gnationib;

fuis. Cum dō ambulauit. ⁊ genuit
tres filios. sem chā ⁊ iafeth Corrup
ta ē aū trā corā dō. ⁊ repleta ē iniqui
te Cūq; uidit dō trā cō corruptā. oīs
q̄p̄ caro corrupat uia suā adnoe fi
nis uniuise carnis uenī corā me Reple
ta ē trā iniquitate a facie eor. ⁊ ego di
spōdā eos cū trā fac t̄ archā delignis
leu gatis ⁊ ansumclās iea facies. ⁊
vtrūmine iunes intuler ⁊ extuler.
⁊ sic facies eā Trecentor. cubitoꝝ erit
longitudo ardx. ⁊ quāquingenta cubitoꝝ
latitudo. ⁊ triginta cubitoꝝ altitudo
illi. fenestrā i archa facies. ⁊ i cubi
to p̄sumabis sumitratē ei. Omī aū
arche. pones exlate deorsū. Cenacu
la ⁊ tritēga facies iea Ecce ego ad
ducā diluuiū aq̄s sup trā. ut uirtici
am oēs carne in q̄ hys uite ē s̄t̄ ce
lū. uniuīsa q̄ in trā s̄ p̄sument. po
nāq; sed̄ meū tē. ⁊ ingredieris ar
chā. tu ⁊ filij tui. uxor tua ⁊ uxores
filioꝝ tuor. tē. Et extūctis aiantib;
uniuise carnis. vna iduces i archā
ut uiuat tē masculini sex ⁊ femi
nini. De uolucib; iux gen̄ suū. ⁊
de uitis i genē suo. ⁊ exōi reptati
re scdm̄ gen̄ suū. vna de oib; ingredi
ent̄ tē. ut possint uiuē Tolles ḡ
tē exōib; electis q̄ mandī p̄sūt ⁊ o
prabis ap̄ te. ⁊ erit tā t̄ q̄ illis iei
Fecit ḡ noe oīa q̄ **viii** b̄m
p̄cep̄at illi dō **Di**q; illi dō
Ingredere tu ⁊ oīs dom̄ tua i archā
te ē m̄di uistū corā me i generatione
hac Exōib; aiantib; m̄dis septena
⁊ septena masculū ⁊ femina. de
aiantib; ū in m̄dis duo ⁊ duo ma
sculū ⁊ femina **S**; ⁊ de uolantib; ce

li septena ⁊ septena masculū ⁊
fētaꝝ. ut saluet̄ sem̄ sup facie
uniuise trē Adhuc ē p̄ dies sep
te. ego plua sup trā. xl. dieb; ⁊ xl. noc
tib;. ⁊ deleto omēz ibam q̄ feci de sup fi
cie trē. **F**ec̄ ḡ noe oīa q̄ m̄dauiat ei dōs
Fratq; sexcentor. aior. qm̄ diluuiū aq̄
iundauer̄ sup trā. Et ingressus ē noe
⁊ filij ei uxoz ei ⁊ uxores filioꝝ ei cū eo
i archā. p̄t̄ aq̄s diluuiū De aiantib; q̄
m̄dis ⁊ m̄m̄dis ⁊ de uolucib; ⁊ exōi qd̄
mouet̄ sup trā duo ⁊ duo igressi s̄ ad
noe i archā masculus ⁊ femina sic p̄
cep̄at dō noe. **C**umq; t̄nt̄id̄nt̄ septē
dies. aq̄ diluuiū iundauer̄ sup trā. An
no sexcentesimo uite noe m̄se sc̄d̄o.
septimo decimo die m̄tis. r̄upti s̄ oīs
fontes abyssi magne. ⁊ cataracte celi
ap̄te s̄. ⁊ sc̄a ē pluuia sup trā. xl. dieb;
⁊ xl. noctib;. **I**n articulo diei illi ingres
sus ē noe ⁊ sem ⁊ chā ⁊ iafeth filij ei.
uxoz illi ⁊ uxores filioꝝ ei cū eo i archā.
ip̄i ⁊ oē aīal scdm̄ gen̄ suū. uniuīsaq;
unūta igne suo. ⁊ oē q̄ mouet̄ in ḡue
suo. cunctūq; uolantē scdm̄ gen̄ suū.
uniuīseq; aues oīs q; uolucres igresse s̄
adnoe i archā. vna ⁊ vna ex oī c̄ne
i qua erat sup uite **E**t q̄ inḡs̄e s̄ ma
scul⁹ ⁊ fēta m̄tier̄ t̄d̄ p̄cep̄at ei dō.
⁊ i clusit eū dō a foris. sc̄m̄q; ē dilu
uiū xl. dieb; ⁊ xl. noctib; sup trā. ⁊ ml
tiplicate s̄ aq̄. ⁊ eleuauer̄ archā in
solime atra. uelēnt̄ ē iundauer̄. ⁊ oīa
repleuer̄ i sup facie trē. Porro archa
tebat̄ sup aq̄s. ⁊ aq̄ p̄ualuer̄ nimis
sup trā. op̄t̄q; s̄ oīs montes excelli.
sub uniuīso celo. **Q**uēd̄t̄m cubitis al
tior fuit sup mōtes q̄s op̄t̄at **C**on
sup̄taq; ē oīs caro q̄ mouebat̄ sup

quadragesima

quadragesima

sup erat

exom carne

quadragesima

sup aqua

sup trā
dixit

tolles

tra. uolucru. aiantu. testaz.
omnq. reptilu q reptat sup tra.
vnuu hies z cucta mqb; su
raculu uite e mtra mortua s. In dele
uit ds omes sbam q erat sup tra ab
hite usq; adper. ta reptile q uolucres
celi. delecta s de tra. Remast au sol
noe z q cu eo erat macha. obtinueru
q; aque tras. p. f. centu qnqguta dies.

Recordat au ds noe cunctozq; **X**
aiantiu z omi unitor; q erat cu
eo macha. addux spm sup tra z im
mure s aq. z clausi s fontes abyssi z
cataracte celi. z phibite s pluuie de ce
lo. Reuiseq; s aque de tra cuntes z rede
untes. z cepunt uniu p centu **xi**
dies. Regeuitq; archa mte. vii. xvii.
die mts sup motes armenie. At uo
aq ibat z dectestebat. usq; ad decimu
mte. Decimo e mte pma die mts; ap
puer cacumina motu. Cuiq; mlti
sent vi. dies. apuens noe fenestra ar
che q; ferat. dimisit coruu. Regdieba.
z il reutebat; dnu siccauent aq sup tra.
Pmisit q; coluba p eu. ut uidet si iam
cessasset aq sup facie tre. Que cu n in
uenit; v regelet pes ei. reusa e ad eu
i archa. Aque e erat sup uniu tra. Ex
tenditq; manu. z apphendes trulit i ar
cha. Expectatis au ut. vii. dieb; aly.
rursu dimisit columba ex archa. At u
la uenit ad eu adueham. prans ramu
olue uirentib; folys lore suo. Intel
lexit g; noe. q; cessasset aq sup tra. Ex
pectauq; no. vii. alios dies. z emisit
columba. Que n e reusa ut ad eu. Ig
sercentesimo p ano uite noe. p mte
p die mts. imnute s aq sup tra. In
apuens noe tectu arche affex. uiditq;

quaginta
Septio/ Vicesima
Septima

quaginta

septem

septē

qd exsiccata eet superficies tre. **xi**ense
scdo septima z uicesima die mts
are tra e tra. Locut e au ds ad noe di
ces. Egredere de archa tu z uxor tua. fi
ly tui z uxores filioz tuoz teo. Cuctaq;
aiantia q s ap te exoi carne. ta suo
latilub q; uolucris z uniuu repti
lub; q reptat sup tra educ teo. z ing
dimini sup tra. Crescite z multiplica
mini sup ea. Egredus e g; noe z filij
ei. uxor illi z uxores filioz ei cu eo. S;
z oia aiantia uniuu z reptila q rep
tat sup tra scdm gen suu. archa egret
sa s. Edificau au noe altare dno. z
tolles de iuctis pccozib; z uolucris
mdis. obtulit holocausta sup altare
Odorath; e dno odore suauitatis. z
ait ad eu. Nequaq; ult maledicta t
re ut hies. Sens e z cogitatio hua
ni cord. imalu pna s ab adolescen
tia sua. Non g; pcutia o; aiaz uiue
te sic feci. cuctis dieb; tre. Sentis z
messis. frig; z estus. estas z hieml.
nox z dies n regelet. Caplm. X.

Benedixq; ds noe z filijs ei. z dix
it ad eos. Crescite z multiplicami
ni. z implete tra. z tior ut ac tremoz
sit sup cucta aiantia tre. z sup os
uolucres celi. cu uniuu q mouent
mtra. Quis pisces mars manu ue
stre totu s. z oe q mouet z unu. erit
ub mtebu. Quasi olera uirentia tra
didi ub oia. excepto q; carne cu san
gne n comedetis. Sanguie e aiaz ue
straz reqra de manu cuctaz testaz.
z de manu hois. De manu uiri z fris
ei reqra aiaz hois. Quic; effudit hua
nu sanguie. fundet sangs illi. Ady
magne qipe di frs e ho. Vos au tre

scire & multiplicanum. & iudicium sup
 tra & implere ea. **Hec** q̄ dix̄ d̄s ad noe &
 ad filios ei' cū t̄o. **Fecit** ē statua pactū
 meū uobiscū. & cū seie ur̄o p̄ uos & ad
 om̄es aīas uiuentē q̄ ē uobiscū. tā
 in uolucib; q̄ in uitis & pecudib; r̄e. cūc
 tis q̄ egressa s̄ de archa. & uniuersis best
 is r̄e. **Statua** pactū meū uobiscū. &
 nequa q̄: n̄ faciet̄ ut̄ oīs caro aq̄s di
 luuij. neq; erit̄ deinceps diluuiū dil
 sipans tra. **Dix̄q; d̄s.** **Hoc** signū signū
 fedis q̄ d̄o ur̄o me & uos. & ad om̄es aīas
 uiuentē que ē uobiscū in gnationes
 sempitnas. **Arcū** meū ponā in nubib;
 & erit̄ signū int̄ me & int̄ tra. **Cumq;**
 obduro nubib; celū appēbit̄ arcus
 m̄s in nubib; & recordator̄ fedis mei
 uobiscū. & cū oī aīa uiuentē q̄ cūc̄ ue
 getat. & n̄ erit̄ ur̄o aq̄ diluuij ad delēn
 dā uniuersā carnē. **Fr̄itq;** arcus m̄s in
 nubib; & uidebo illū & recordator̄ fed
 is sempitni q̄ pactū ē int̄ d̄m & om̄es
 aīas uiuentē uniuersē carnē q̄ ē sup̄ t̄
 rā. **Dix̄q; d̄s** noe **h̄c** erit̄ signū fedis.
 q̄ p̄stitui int̄ me & om̄es carnē sup̄ t̄rā.
Fr̄uitq; ḡ filij noe q̄ egressi s̄ de archa.
 sem cham & iafeth. **Porro** chā ip̄e ē p̄
 chanaan. **Tres** uis̄ s̄ filij noe. & ab hys
 disseminatū ē om̄e ip̄m gen' sup̄ un
 uersā t̄rā. **Cepitq;** noe uir̄ agricola ex
 cere t̄rā & plantauit̄ uinēdā. **Silensq;**
 unū mebrat̄ ē. & nudat̄ ē intraver
 natio sua. **Ad** cū uidit̄ chā p̄ chana
 an. uenda p̄ris sui ēē nudata. nūtra
 ut̄ duob; fr̄ib; suis foras. **Arū** sem
 & iafeth palliū ip̄osuer̄ humis suis. &
 iacentes reuertit̄. **aper̄** uenda pa
 ris sui. **faciesq;** eor̄ aūc̄ erat̄. & p̄ris
 uir̄ha n̄ uider̄. **suigilas** aū noe ex

uino. cū didiciss; q̄ fecat̄ ei filij sui mi
 nor. **ar̄.** **maled̄s** chanaan. filius suoꝝ
 erit̄ fr̄ib; suis. **Dix̄q;** **B̄nd̄s** d̄o d̄s sem.
 sit chanaan seru' ei'. **Quare** d̄s iafeth.
 & habitet̄ in tabnac̄is sem. **Itq;** chana
 an filius ei'. **Dix̄q;** noe p̄ diuiniū t̄rē
 tis q̄n̄q̄ginta ānis. & impleri s̄ oīs dies
 ei' n̄gentoꝝ q̄n̄q̄ginta ānoꝝ & mortu' ē.

De gnationes filioꝝ noe. sem cham. **XI.**
 & chā iafeth. **namq;** s̄ eis filij p̄
 diluuiū. filij iafeth gomer & magog
 & madai. iauan & tubal & mosoch & ty
 ras. **Porro** filij goni. ascenes & rishath &
 togorma. **filij** aū iauan ietha & thar
 sis cethim & dodanim. **Ab** hys diuise s̄
 in ule gentiū in regionib; suis. un' q̄sq;
 scdm̄ linguā suā & fauhas in ar̄tib;
 suis. **filij** aū chā chus & mesoraim &
 furch & chanaan. filij chus saba & eu
 la & sabathja & regina & sabathaca.
filij regina saba & dathan. **Porro** chus
 genuit̄ uennoth. **Ip̄e** cep̄ ēē potens
 uir̄ta. & erat̄ robust' uenator̄ corā
 d̄no. **fuit** aū p̄ncipiū reg' ei' babilō
 & arad & archad & calanue uir̄ta sen
 naar. **De** t̄ra illa eḡssus ē assur. & edi
 ficauit̄ ninue & plateas ciuitatis &
 chale. **ressen** q̄ int̄ ninue & chale. **hec**
 ē ciuitas magna. **Arū** mesoraim ge
 nuit̄ ludim & anamī & laabim nep
 thum petrusim & cethurim. **De** q̄b; eg
 ressi s̄ philisti & cethurim. **Chanaan**
 aū genuit̄ sidonē p̄mogenitū suū
 etheū & iebuseū & amorreū & gerge
 seū & eueū & arachē & amathē & andriū
 samarthen & amathē. **Ip̄** p̄ t̄rē disse
 minati s̄ ip̄i cananeor̄. **fr̄iq;** s̄ ter
 mini chanaan uenentib; asidone
 gerana & gaza d̄ni in gdiaris sodoma
 usq;

4 gomorra & adama & setvim usq:
 le hy filij cha. in cognationib: & lin
 guis suis Desem q: nati s pre omi
 heb filioz fr̄ iaseth maiore filij sem elā
 & assur & arfaxath & lud & arā filij arā
 us & ul & gether & messa ab u arfaxat
 genu sala. de q: ar̄ e heb. Natiq: s heb
 filij duo. nom̄ uni salech. eo q: idieb:
 ei diuisa sit tra. & nom̄ fr̄s ei iectan
 Iectan genu helmodath & saleph &
 asarimoth iare & adura & uzal. dicta
 & ebal & abimelech. laba & ophir & eu
 la & iobab Om̄s isti filij iectan. Et sc̄a ē
 habitatio eoz demella pgentib: usq:
 sephar motē orientale Isti filij sem
 sc̄dm cognatōes & linguas & regiones i
 gntib: suis. hec familie noe. iux̄ p̄tōs
 & natiōes suas ab hys diuise s gen
 tes intra p̄t̄ diluuii. **XV.**

ERAT aut̄ tra labij unij. & simonū
 eozdē. Cūq: p̄ficerent̄ aboue
 re iuener̄ campū intra semsar. &
 habitauer̄ ibi. Dix̄q: alt̄ ad p̄xim̄ suū
 venite faciam̄ latēs. & coquam̄ eos
 igni hūer̄q: latēs p̄faris & bitum̄
 p̄cento. & dix̄unt venite faciamus
 nob̄ ciuitatē & turrim̄ cuī culm̄ p̄ti
 gam̄ ad celū. & celebrem̄ nom̄ nr̄m̄ aū
 q: diuidam̄ in unūcas r̄as Descend̄
 aū d̄s ut̄ uidet̄ ciuitatē & turrim̄ q: edi
 ficabāt filij adā Et dix̄ ecce un̄ ē ppl̄s.
 & unū labiū oib: Sepuntq: hoc face
 nec desistēt̄ a cogitātōib: suis. don̄ eas
 ope p̄pleāt̄ Venite ḡ descendam̄ & o
 fundam̄ ibi linguā eoz. ut̄ n̄ audiat
 un̄ q̄sq: uocē p̄ximi sui Atq: na di
 uisit̄ eos d̄s ex illo loco in unūcas r̄
 ras. & cessauer̄ edificare ciuitatē Et id
 cō uocatur̄ ē nom̄ ei babel. qz ibi p̄fu

si ē ip̄ labiū unūse t̄e. & inde disti
 fit̄ eos d̄s iux̄ faciē cunctaz regionū.
 hec gnationes sem. Sem centū ānoz
 erat qm̄ genu arfaxath. biennio p̄ di
 luuiū vix̄q: sem p̄q: genu arfaxath
 quingentis ānis & genu filios & filias
 poro arfaxad uix̄. xxxv. ānis. & ge
 ni sale. vix̄q: arfaxad p̄q: genu sale
 trecentis trib: ānis. & genu filios & fi
 lias sale q: uix̄. xxx ānis. & genu
 heb vix̄q: sale p̄q: genu heb q̄dm
 gentis tres ānis. & genu filios & filias
 vix̄ aū heb. xxxiij. ānis. & genu fa
 leg. Et uix̄ heb p̄q: genu faleg. q̄dm
 gentis xxx ānis. & genu filios & filias
 vix̄ q: faleg. xxx. ānis. & genu reu.
 vix̄q: faleg p̄q: genu reu. ducentis
 nouē ānis. & genu filios & filias vix̄
 aū reu. xxxij. ānis. & genu sarugi.
 vix̄q: reu p̄q: genu sarug. ducentis
 vij. ānis. & genu filios & filias vix̄ ū
 sarug. xxx. ānis. & genu nachz vix̄
 q: sarug p̄q: genu nachz ducentis
 ānis & genu filios & filias vix̄ aū
 nachz. xx. nouē annis. & genu thare
 vix̄q: nachz p̄q: genu. centū decē
 & nouē ānis & genu filios & filias
 vix̄q: thare. lxx. ānis. & genu abra
 & nachz & aran. hec s̄ aū gnatiōes
 thare. Thare genu abra & nachz &
 aran poro arā genu loth mortūq:
 ē arā aū thare p̄z suū intra natis
 sue iux̄ caldeoz Dix̄unt̄ aū abra &
 nachz uxores Nom̄ uxoris abra sa
 rar. & nom̄ uxoris nachz melcha.
 filia arā p̄z melche & p̄z iesthe
 frat̄ aū sarai filius n̄ heb̄at lib̄os.
 Tult̄ itaq: thare abra filiū suū. et
 loth filiū arā filiū filij sui & sarai

uicū suā uxore abrahā filij sui. & eduxit
eos deur chaldeor. ut iret intrā chana
an. Veneritq; usq; aran. & hirauret ibi
Et facti s̄ dies thare. ducentor. v. ānoꝝ & q̄nq;

Dixit autē dō **xiii.** mortu' est in arā
ad abrahā. **I**grede de tra tua & deo
gnatione tua. & de domo patris tui. & ue
ni intrā quā mōstrauo tibi. faciāq; te i
gūte magnā. & bñdicā tibi & magificatio
nomi tui. eritq; bñdēs. Bñdicā bñdicē
tibi. tibi. & maledicā maledicentib; tibi. atq;
ite bñdicent uniuē cogtiones tre. s̄c̄
sus ē itaq; abrahā sic p̄cepit ei dō. & iuit
cū eo loth. Septuaginta q̄nq; ānoꝝ e
rat abrahā. cū egredēt de arā. Tulitq; sa
rai uxore suā. & loth filiu fr̄is sui. un
ūsq; itam q; p̄sedit. & aiās q̄s fer
ant itaran. & egressi s̄ ut irent intrā
chanaan. Cumq; uenisset in eā. p̄tū
uit abrahā tra usq; ad locū sicheim. & usq;
ad ualle illudē. Chanane' autē tūc erat
intrā. Appuitq; dō abrahā & dixit ei. Sem
m tuo dabo tra hanc. **E**dificauit ibi
altare dño. q̄ appuit ei. Et inde t̄sgre
diens ad montē q̄ erat p̄ orientē be
thel. retendit ibi tabuaculū suū. abo
cidente hīs bethel & ab oriente ai. **E**d
ficauit q; ibi altare dño. & iuocauit
ibi nomē ei. **P**rexitq; abrahā uadens & ut
p̄grediēs ad midie. facta ē fames intrā
Descenditq; abrahā in egyptū. ut p̄gna
ret ibi. p̄ualuat ē fames intrā. Cūq;
p̄p̄t eēt ut ingredēt egyptū. dixit sarai
uxori sue. **M**ou q; pulcra sis mlt̄. qd
cū uiderit te egypti dicitur s̄ uxore ip̄i
ē. & iustificent me & te resuabit. **D**ic ḡ
obsec' q; soror mea sis. & uiuat aīa
mea obgrā; tui. Cū itaq; in ḡsū eēt
abrahā egyptū. uiderit egypti mlt̄ qd

eēt pulcra nimis. & nunciauerūt
p̄ncipes pharaon. & laudauerūt
eā ap̄ illū. **E**t abiata ē mlt̄ in domū pha
raonis. **A**bra u' bñ uis s̄ p̄ illā. fueritq;
ei oues & boues & asini & iū & familie &
camelū. **F**lagellauit autē dñs pharaonē
plagis maximis & dñi ei. p̄ sarai uxore
abrahā. **W**ocauitq; pharao abrahā & dixit ei.
Quā nā est q; fecisti mihi. **Q**uē n̄ indicasti
mi q; uxor tua eēt. **Q**uā obcaim dixisti
sorore tuā. ut tollerē eā in iuxore. **T**ūc
ḡ ecce p̄sumē tua. accipe eā & uade. **xiiii.**

Precepitq; pharao sup abrahā uiris.
& deduxerūt eū & illū uxore. & oīa q̄
habebat. **A**scendit autē abrahā de egypto.
p̄p̄t & uxor ei' & oīa q̄ habebat & loth cū eo
ad australe plagā. **E**rat autē diues ualde.
et ip̄sione argenti & auri. **R**euisitq; ē p̄
it̄ quo uenat ad midie. **B**ethel usq; ad lo
cū ubi p̄us fixat tabuaculū in bethel
& ai. **N**oco altaris q; fecat p̄us & iuoca
uit ibi nomē dñi. **S** & loth qui erat cum
abrahā sunt greges ouū & armenta & tab
nacula. nec p̄t̄at eos cape tra. ut ha
bitarent simul. **E**rat q̄ppe tra eorū mlt̄
ta. & n̄ q̄bant h̄itare p̄ter om̄nē.
Vnde & facta ē r̄ca in p̄ pastores gregum
abrahā & loth. **P**o autē t̄p̄e chanane' & p̄
releus h̄itabat in illa tra. **D**ixit ḡ abrahā
ad loth. **N**e q̄s sit iurgū in me & te. &
in p̄ pastores meos & in p̄ pastores tuos.
f̄c̄s ē s̄m. **E**cce unūsa tra corā te ē. re
cede a me obsecro. **S**i ad sinistram ieris
ego dextrā tenebo. **S**i tu dextrā elegis.
ē ad sinistram p̄gā. **F**leuatis itaq; loth
oculis. uidit om̄ez tra regionē iordanis.
q̄ unūsa irrigabat. aūq; s̄biteret dō
sodomā & gomorrā sic paradus dñi. &
sic egypt' uementib; in egypt'. **F**legitq;

et bene sit in p̄p̄ te

S loth regione cōa iordane & recessit
 a oriente. diuisiq; s̄ attritū affrē
 suo. abra hitauit iūtra chanaan. loth
 morat̄ ē in apudis q̄ erant cōa iordane
 & hitauit in sodomus. h̄iēs aū sodomi
 te pessimi erāt & peiores corā dño nūnis.
 Dīr̄q; dō ad abra p̄q; diuisus ē loth ab
 eo. Leua oculos tuos & uide a loco in quo
 nō es ad aq̄lonē & iudicē. ad orientē &
 ad occidentē. Om̄ēz trā quā aspicias t̄
 dato & sem̄ tuo usq; in sepr̄mū. faciā
 q̄ sem̄ tuū sic puluēz t̄re. Siq; p̄test
 h̄m̄ nūm̄are puluēz t̄re. sem̄ q̄ tuū nu
 m̄are p̄t̄it. Surge & p̄ambula trā in
 longitudine & latitudine sua. q̄ t̄ dat̄
 us sū eā. q̄ uēs ḡ abra tabnaculū su
 um. uen̄ & hitauit iux̄ ualle mandre
 q̄ est i hebron. edificauitq; ibi altare dō
F actū est aū in illo t̄p̄e. ut amra xv.
 fel rex semaar & arioch rex ponti.
 & chodorlachim rex elamitar & dadal
 rex ḡntiū inuēnt bellū s̄t̄ bāsa regē so
 domoz. & s̄t̄ b̄r̄sa regē gomozre. & s̄tra
 semaaab regē adame. & s̄t̄ semeb regē
 setom̄. s̄traq; regē bale ip̄e ē segor.
 Om̄s hy ḡuener̄t i ualle siluestre. que
 nō est mare salis. Duodec̄i ē ānis fūe
 rant chodorlachimoz. & t̄ciodecimo an
 no recesser̄t ab eo. In anno xviij. uen̄
 chodorlachamoz & reges q̄ erāt cū eo. p̄
 ser̄tq; rafaam iastaroth. carnaim &
 zuzim cū eis. & enim itaue chazatha
 im. & correos imontib; seir usq; ad cā
 p̄stria phazan que ē in solitudine.
 Reūsiq; s̄ & uener̄t ad fontē messar
 ip̄a ē cades. & p̄cusser̄t om̄ēz regione
 amalechitar. & amorreū q̄ hitabat in
 asafonthamar. It̄ egressi s̄ rex sodo
 moz & rex gomozre. rexq; adame & rex

setom̄ nec n̄ & rex bale q̄ ē segor. & d̄ux
 er̄t acie s̄tra eos i ualle siluest. saluet
 adūsū chodorlachomoz regē elamitar.
 & thadal regē gentiū. & amrafel regē
 semaar. & arioch regē ponti. q̄tuor re
 ges adūsus q̄nq; ualē aū siluestris
 hebat puteos multos bituminis. Ita
 q; rex sodomoz & gomozre r̄ga uiter̄t
 cecider̄tq; ibi. & q̄ remans̄ant fugiunt
 ad montē. Tuler̄t aū s̄bam sodomoz
 & gomozre. & uniūsa q̄ ad cibū p̄t̄inet
 & abier̄t. nec n̄ & loth & s̄bam eī fitū
 fr̄is abra q̄ habitabat in sodomus.
 Et ecce un̄ q̄ euasat̄ n̄ciauit abra
 hebreo. q̄ habitabat i conualle mā
 dre amorrei fr̄is elchyl & fr̄is aner.
 hy ē p̄pigiunt fed̄ cū abra. Qd̄ cū
 audist; abra captū uidet; loth fr̄em
 suū. nūm̄aui expeditos un̄a oculos suos
 trecentos decē & octo. & p̄secut̄ ē eos
 usq; dan. & diuisis socijs irruit sup
 eos nocte. p̄cussit eos & p̄secut̄ ē eos
 usq; h̄ba q̄ ē ad leua damasci. Re
 dux̄q; oēs s̄bam & loth fr̄ez suū cū s̄ba
 illi. milites q; & p̄lim. Igressus ē itaq;
 rex sodomoz i occur̄sū eī post q; reuer
 tus ē acede chodorlachomoz & regū q̄
 cū eo erāt i ualle salis. q̄ est uallis
 reḡ. At ū melchisedech rex salē. pro
 fens panē & uinū. erat ē sacerdos al
 tissim̄. b̄ndix̄q; ei & ait. B̄ndēs abra
 dō excelso q̄ creauit cetū & trā. & b̄ndēs
 d̄s excelsus q̄ p̄tegente hostes i ma
 nib; tuis s̄. Et dedit ei decimas ex
 oib; Dix̄ aū rex sodomoz ad abram.
 Da m̄ aiās cetā tolle t̄. Q̄ respond̄t
 ei Leuo man̄ meas addim̄ d̄m̄ ex
 celsū possessore ceti & t̄re. q̄ a filo sub
 teminis. usq; ad corrigiā calige. nō

Genesis

ne di accipia exorb; q tua s. excepto hys
cas ego q comedunt iuvenes. r yrb; unoz q
dntau uenero mef aner estol r mandre.
abram

Hys ita rntactis. fcs e smo dmi
ad abra pntione dices. Noli time
abra. ego ptecor tu fortis su. r nices
tua magna nimis. Dixq; abra dne
ds q dabis m. Ego uada abiq; libis.
r fili pcatoris dmi mee iste dama
scus eliezer. Addiditq; abra. anchi
au n dediti sem. r ecce unaculus m
hes m; erit. Statimq; smo dmi fcs
e adeu dices. Non erit hic hes tu. s q
egredir de uito tuo. ipm hebis hede.
Eduq; eu foras. r ait illi. Suscipe
celu. r numia stellas si pres. Et dix
ei. Sic erit sem tuu. Credidit abram
dno. r reputatu e illi ad iusticia.
Dixq; adeu. Ego d q eduxi te de ur
thalceoz. ut dare v tra ista r possid
es ea. At ille ait dne ds. vñ scire
posu q possidm sum ea. Et resp
dens d. Summe inq; m uacta trie
ne. r capra trienna. r auere anoz
tru. r turtur q; r columba. Q tol
lens uniuersa hec diuisti pmediu.
r utraq; pres q se attenec posu
aues au n diuisti. Descenderq;
uolucres sup cadaua. r abigebat
cas abra. Cumq; sol occumbet. so
pz urrut sup abra. r horoz magi
nus r tenebrosus iuasit eu. Dictu
q; e ei. Scito pnosces q pegnu fur
um e sem tuu intra n tua. r abiciet
eos futuri. r affliget eos qdorigen
tis am. Vntu gen te cui futuri
s ego iudicabo. Et post hec egredi
ent cu magna sba. tu au ibis ad

prez tuos in pace sepult' de iustite bo
na. gnatoe au q rta reuerit huc. Nec
du e plete s inqtates amorreoz usq;
ad pteus tps Cu g' occubuit; sol. fca e
caligo tenebrosa. r appuit chban' fumay
lampas ignis rntiens int diuisiones
illas. Judie illo pepigit dms cu abra
fed' dices. Semm tuo dabo tra hanc.
ad fluuio egypti usq; ad fluu u eufiaten.
cucos r ceuezeos. cedmonceos r etheos
r ferefeos r asaim q; r amorreos r cha
uaneos r gergefeos r rebulseos. **xvii**
Sarai uxor abra n genuat libos
s; hns ancilla egyptia noie agar. die
marito suo face occlusit me d' ne pa
tere. Ingredere ad ancilla mea si forte
sate exilla suscipia filios. Cuiq; ille
acqesceat de panti. tulit agar egyptia
ancilla sua p' annos decē q; hntare ce
pant intra chanaan r dedit ea uro
suo uxorē. q; r mgstus e ad ea. At illa
pcepisse se uidens. despx dnaz sua
Dixq; sarai ad abra. Inque agis
or me. Ego dedi ancilla mea infinu
tuu. Que uidens q; pcepit despx
tui me ht. Judicet d' int me r te.
Cui respondit abra. ecce ait ancilla
tua imanu tua e. ure ea ut liber. At
fugente g' ea sarai. fuga myr. Cuiq;
iuenit; illa anglis dmi iux fonte aq
isolitudine iua sur ideserto. dixit
adea. Agar ancilla sarai. vñ uenis
r q uadis. Que respondit. Afacie
sarai dne mee ego fugio. Dixq; ei
angls dmi Reutere ad dnaz tua. r
hntiare s' manu ipi. Et rursum. gl
multiplicans inq; multiplicato seme
tuu. r n numiabit p multitudine.
Ac deinceps. Face ait pcepisti r

pies filii. uocabisq; nomē ei' ismahel
eo q' audierit d' afflictōez tuā. hic ē
ferus hō. man' ei' p' os & man' omī p' os
eū. & e regione uniu'oz frīm suoz figet
tabnacula. uocauit aut' nomē dñi qui
loquebat' ad eā. tu d's q' uidisti me. Dixit
ē. p' fco hic uidi postiora uidentis me
p' p'p'ea appellauit puteū illū puteū
uiuētis & uidētis me. Ipse ē int' ca
des & barad p' p'p'q; agaz abre filiū. q'
uocauit nomē ei' ismahel. Octoginta
& sex ānoz erat ab'ā. qm' p'p'it agaz

Postquā v. xc. xviii. ismahel.
& nouē annoz eē cepit ab'ā. ap
puit ei dñs. dixitq; ad eū. Ego d's op'e
ambula corā me & esto p'fcs. p' nāq;
fcd' meū int' me & te. & multiplicato te
uehēt nūmis. Cecidit ab'ā p' in
faciē. dixitq; ei d's. Ego sū & pactū meū
tec' erisq; p' multaz gentiū. nec ult'
uocabit' nomē tuū ab'ā. s; uocaberis
abrahā. q' p'ez multaz gentiū posui
te. faciāq; te c'esse uehētissime. &
p' nā ingentib; regesq; egredient'
exte. & statuā pactū meū int' me & te
& int' sem' tuū p' te ing'atorib; suis
fede sepi'no. ut sim d's tu' & seminis
tui p' te. daboq; t' & sem' tuo t'ā peg
natois tue. omēz t'ā chanaan ip'f
sessionē et'ā. erisq; d's eoz. Dixit itez
d's ad abrahā. Et tu g' custodies pactū
meū. & sem' tuū p' te ing'atorib; suis
hoc ē pactū q' int' me & uos obsuabi
tis. & sem' tuū p' te. Cūcider' exuob'
omē masculinū. & cūcideris carnē
p'puty urī. ut sit signū fedis int' me
& uos. Infans octo diez cūcider' in
ub' omē masculinū ing'atorib; urīs
tā unaculus q' emptici' cūcider'.

q'cūq; n' fuit de stirpe urā eritq; pac
tū meū in cūe urā n' fcd' et'ā. q'ia
sculus cui p'p'cy caro deūcisa n' fuit.
delebit' aīa urā de p'lo suo. q' pactū
meū ur'itū fec'. Dixit q; d's ad abrahā.
Sara uxorē tuā n' uocabis sara; s;
sara' Et b'ndicā ei. & exilla dato t' fi
liū cui b'ndicū' sū. eritq; in ar'ib; &
reges ereo orient'. Cecidit abrahā
ifaciē & risit dices in corde suo. pu
tasue centenariū uascet' fili'. & sa
ra nonagenaria p'iet'. Dixitq; ad
dñm. Vtinā ismahel uiuat corā te.
Et ait d's ad abrahā. Sara uxor tua
p'iet' t' filiū. uocabisq; nomē ei' ysaac.
& p'stituā pactū meū illi ifcd' sem
p'itū. & semini ei' p' eū. Sup' isma
hel q' exaudiu' te. Ecce b'ndicā ei. &
auge'lo & multiplicato eū ualde.
Duodecim duces g'ia'bit'. & faciā illū
igentē magnā. pactū ū meū sta
tuā ad ysaac. q' p'iet' t' sara t'p'e
isto āno alto. Cūq; finit' esset f'
mo loquit'is cū eo. ascendit d's ab
abrahā. Tulit aut' abrahā ismahel
lem filiū suū. & os unaculo dom' sue.
uniu'ozq; q's emiat cūctos mares
exorb; uris dom' sue. & cūcider' car
nē p'p'cy eoz statim impā die
sic p'cepit ei dñs. Abrahā nona
ginta uouē erat ānoz qm' cūcider'
carnē p'puty sui. & ismahel fili' ei'
tridectim ānos impleu'at t'p'e cū
tationis sue. Eadē die cūcider' ē ab
hā & ismahel fili' ei'. & os unū dom'
ill' tā unaculi q' emptici' & alige
Augene cūcider' sunt. xviii.
ppuit aut' ei dñs i' ualle man
bre seduti in ostio tabnaculi sui.

Genesis

in ipso fuore diei. Cumq; eleuall; oculos
 appuerit ei tres uiri stantes p̄t̄ eū.
 Quos cū uidisset: cūcūct̄ motū eorū
 de ostio tabnaculi ⁊ aduauit̄ int̄ā
 ⁊ dix̄ Dñe si tuem grāz̄ in oculis tuis
 ne t̄t̄teas s̄m̄ tuū. ⁊ affam̄ paup̄rū
 tū aque ⁊ lauent̄ pedes ur̄i. ⁊ req̄e
 sette s̄b aruore. p̄na bucellā panis
 ⁊ confortare cor ur̄m. p̄ca t̄t̄sib̄tis.
 Joco ē declin̄ astis ad s̄m̄ ur̄m. **Q** dix̄
 unt fac ut locut̄ es. festinauit̄ abra
 hā int̄ tabnaculū ad s̄m̄. dix̄q; ei. ac
 celera tā sara simile om̄ste. ⁊ fac s̄b
 t̄m̄ericios panes. Ip̄e ū ad am̄ta cu
 currit. ⁊ tulit̄ inde uirtulū t̄n̄er̄ r̄m̄ū
 ⁊ opt̄imū. dedit̄q; puo. **Q** festinauit̄ ⁊
 corrit̄ ulū. Tulit̄ q; butyrū ⁊ lac ⁊ ui
 tulū q; corat. ⁊ p̄s̄it̄ corā eis. Ip̄e ū
 stabat̄ int̄ eos s̄b aruore. Cumq; ome
 dissent. dix̄unt̄ ad eū. **U**bi ē sara ux
 or tua. **I**lle respondit. Ecce int̄ aler
 naculo ē. **C**ū dix̄. Reuertens uenit̄
 ad te t̄pe isto uita comite. ⁊ habebit̄
 filiū sara ux̄or tua. **A**udito sara ri
 sit̄ p̄ ostiū tabnaculi. **F**rauit̄ aū am
 lo senes p̄uereq; etatis. ⁊ desiderant̄
 sare fieri multibria. **Q**ue risit̄ oc
 culis dicens. **P**ostq; p̄s̄enit̄ ⁊ dñs m̄s
 uerulus ē. uoluptati opam dabo. **D**ix̄
 aū d̄ ad abrahā. **Q**ue risit̄ sara di
 cens. num̄ uē p̄t̄ā sū an̄. **N**umq; d̄
 q̄q; ē difficile. **J**ux̄ d̄ictū reuit̄a
 ad te hoc eodē t̄pe uita comite. ⁊ h̄e
 bit̄ sara filiū. **N**egauit̄ sara dicens
Non risi timore p̄t̄ra. **D**ñs aū. **N**on
 ē m̄q; ita. ⁊ risit̄. **C**ū q; surrexisset
 inde ur̄i. duxerunt̄ oculos p̄t̄ s̄odomā.
 ⁊ abrahā siml̄ gradiebat̄ deducēt̄ eos
Dix̄q; d̄. **N**um̄ celare p̄t̄o abrahā

que gestur̄ ai. cū fut̄us sit̄ igentē mag
 nā ac robustissimā. ⁊ b̄ndicende sunt̄ in
 illo os̄ nationes t̄t̄e. **S**cio ē q; p̄ceptur̄
 sit̄ filys suis ⁊ domui sue p̄t̄e ut custodi
 ant̄ uia dñi. ⁊ faciāt̄ iusticiā ⁊ iudiciū.
 ut adducat̄ dñs p̄t̄o abrahā oīa que lo
 cut̄ ē ad eū. **D**ix̄ itaq; d̄. **E**lamor s̄odo
 mor ⁊ gomorreor̄ multiplicat̄ ē. ⁊ p̄t̄m
 eor̄ ad grauatiū est̄ nimis. **D**escendā ⁊
 uideb̄o utrū clamorē q; uenit̄ ad me ope
 spleūit̄. an ū ē ita ut sciā. **C**oniter̄
 q; se uide. ⁊ abierit̄ s̄odomā. **A**brāhā ū
 adhuc̄ stabat̄ corā dño. ⁊ appropin
 quis̄ ait. **N**umq; p̄des iustū cū impio.
Si fuerit̄ quōq; iusti i cuitate pi
 bit̄ siml̄. ⁊ ū p̄ces loco illi p̄t̄ quā
 ginta iustos si fuerit̄ ieo. **A**bsit̄ ate
 ut rem hanc facias. ⁊ occidas iustū cū
 ip̄io. si atq; iust̄ sic̄ impius. **N**on ē hoc
 tuū. q; iudicas om̄e t̄t̄a. **R**equaq; facias
 iudiciū. **D**ix̄q; d̄ ad eū. **S**i inuenio s̄odo
 mis quinquaginta iustos in medio ciuita
 tis. dimittā loco oī loco p̄t̄ quōq; eos.
Respondēs abrahā ait. **N**a semel cepi.
 loquar̄ ad dñm̄ meū cū sim puluis ⁊
 cinis. **Q**d si inuenio quōq; iustis quōq;
 fuerit̄. delebis p̄t̄. v. uniuscūq; urbe. quōq;

Rat̄. **N**on deleto si inuenio ibi. xlv. **R**ur
 suq; locut̄ ē ad eū. **S**im aū. xl. inueni fu
 erunt̄ q; facies. **A**it. **N**on p̄cutiā p̄t̄. xl. quōq; aginta
Re q̄to m̄q; indigneris dñe si loquar̄.
Quid si inueni fuerit̄ ibi. xxx. **R**espond̄. quōq; aginta
Non faciā si inuenio. xxv. **N**a semel ait
 cepi loquar̄ ad dñm̄ meū. **Q**uid si inueni
 ti fuerit̄ ibi. xx. **D**ix̄. **N**on uirticiā p̄t̄. viginet
 xx. **O**bsertō m̄q; ne irascaris dñe. si
 loq̄r̄ adhuc̄ semel. **Q**d si inueni fuerit̄
 ibi. x. **D**ix̄q; **N**on deleto p̄t̄. x. **A**bit̄ d̄ viginet
 p̄ quā locut̄ ē ad abrahā. ⁊ ille reuert̄sus decem

quōq;
 quōq; aginta
 quōq; aginta
 viginet
 viginet
 decem

est in locum suum. **Capitulum .xx.**

Dixeruntque duo angeli sodomam uenire. sedente loth in foribus ciuitatis. Qui cum uidisset. surrexit et iussit obuia eis. et adorauit prius uirum. et dixit. Obsecro domine declinate idomum prius uiri. et manete ibi. Lauate pedes uros. et mane perficiamini in inuia uris. **R**esponderunt. quoniam in eam et in platea manebimus. Conpulsit illos apud. ut duceret ad eum. Ingresso quoque domum illi fecit uinum. coram azuma. et sedit prius autem quod uenit cubitum. uiri ciuitatis. uallauerunt domum apud usque ad senem. ois populus simul uocauerunt. loth et dixerunt ei. **U**bi sunt qui intrerunt ad te nocte. **P**roduc illos huc. ut cognoscamus eos. **E**gressus adeos loth. post tergum accludens ostium. ait. Nolite quod scitis mei. nolite malum hoc facere. **H**abeo duas filias. que nec dum cognouerunt uirum. educa eas ad uos. et ab utrumque eis sicut uobis placuit. dum in uitis istis michi faciatis malum. quod ingressi sumus umbra culminis mei. **A**t illi dixerunt. **R**ecedet illuc. **E**t rursus inquit. **I**ngressus es ut aduenas. nunquam ut iudices. **T**erque hos quod uirum magis affligimus uinumque faciebatur loth uehementissime. **J**am ipse erat ut irringent fores. **E**t ecce misit manum uiri et induxerunt ad se loth. clausitque ostium. et eos que erant foris percussit cecitate animo usque ad maximum. ita ut ostium inuenire non possent. **D**ixerunt autem ad loth. **H**es hic tuorum quoniam piam generum aut filios aut filias. **D**ominus qui tuus sum. educa de urbe hac. **D**etebunt enim locum istum. eo quod receuerunt clamorem eorum coram domino. qui misit nos ut perdamus illos. **E**gressus itaque loth locutus est ad gnatos suos. qui accepturi erant filias suas. et dixit. **S**urgite egredimini

de loco isto. quia detestabitur dominus ciuitatem istam. **E**t uisus est eis quod iudans loqui. **C**umque esset mane. cogebat eum angeli dicentes. **S**urge et tolle uxorem tuam. et duas filias que habes. ne et tu perperas in sceleris ciuitatis. **D**issimulante illo. apprehendit manum eius. et manum uxoris ac duarum filiarum eius. eo quod do precetur illi. et educa eum. **P**osueruntque eum extra ciuitatem. **I**bi locuti sunt ad eum dicentes. **S**alua animam tuam. **N**oli respicere postergum. nec stes in ois terra regione. **E**t in monte saluum te fac. ne et tu similis peras. **D**ixitque loth ad eos. **Q**uesto domine mihi. quia inuenit feru tuum gratia coram te. et magificasti misericordiam tuam que fecisti mecum. ut saluarem animam meam. nec uisum in morte saluari. **N**efortite apprehendat me malum et moueat. **F**ac ciuitas hec uix ad que fugeris. **P**ropterea saluator ideo. **N**umquam enim modica est. **E**t uiuet anima mea. **D**ixitque ad eum. **S**cce et in hoc susceperis preces tuas. et non uisita uirum per que locutus es. **F**estina et saluare ibi. quia non pro face queque. **D**omi in gdnans illuc. **J**ocato uocatum est nomen urbis illi. **R**egor. **S**ol egressus est super terram. et loth ingressus est in regor. **I**gitur de pluit super sodomam et gomorrham sulphur et ignem a domino de celo. et conuertit ciuitates has. et ois terra regione. uniuersos habitatores urbium. et ciuitatis uerentia. **R**espicientemque uxorem eius per se. **U**sa est in statu cal. **A**braha autem surgens mane non prius steterat cum domino. **I**truit enim sodomam et gomorrham. et uniuersam terram regionis illius. **U**iditque ascendente familia de terra que fornacis fumum. **C**um enim abiret deus ciuitates regionis illius. recordatur est abrahae. et liberauit loth de conuisione urbium. in quibus habitauerat.

Ascenditq; loth de segor & mansit in
more. Due q; filie ei cu eo. In muliere
e manue in segor. & mansit in helunca
ye & due filie ei. Dixq; maior ad mi
noze. Hic ut tener e. & nulls in roze rema
sit in tra. q; p'isit in gdi ad nos iux mo
re uniuise tre. Veni iebzient eu uino
dormiamq; cu eo. ut suare possim ex
pre uro sem. Deditur itaq; p'ri uinu
nocte illa. & in gilla e maior dormiuntq;
cu pre at ille n' sentit nec qn' occubunt.
nec qn' surret. Altera q; die dix maior ad
minoz. Hic dormiunt h'eri cu pre meo.
Dem' ei tibe unu & hac nocte & dormi
es cu eo. & saluem' sem de pre nro. Dede
r' & illa nocte p'ri unu. Ingressaq; mi
noz filia dormiunt cu eo. & nec t' qdem
sensit qn' scubunt. ul' qn' illa surret.
Concepunt q; due filie loth de pre suo.
pep'itq; maior filiu. & uocau' nom' ei
moab. Ipe e p' moabitaz usq; in p'sen
te die. q'nuoz q; pep'it filiu. & uocauit
nom' ei amon. ide fil' p'li mei. Ipe e
p' amonitaz usq; in p'sente diem. **xxi.**

Possett inde abraham in tra aust
le habitauit in cades & sur. &
pegnat e in geraris. Dixq; de sara ux
ore sua Soror mea e. q'isit g' abimelech
rex gare. & tulit ea. Veni au' ds ad abi
melech p' sopiuu nocte. & ait illi su mo
rietur p' uir q; tulisti. Haber e uiru
abimelech u' n' tetigar ea. Et ait. Dne.
num igrante & iustu iustificies. Non e
ipe die in soror mea. & ipa ait frat' me e.
In simplicitate cord' mei. & iudicia ma
nuu' meaz feci hoc. Dixq; ad eu' ds. Ego
scio q' simplici corde fecis. & id' custo
diti te ne peccares ime. & n' dimisi ut
tanges ea. Hunc g' redde uxore uiro suo.

q; p'ha e. & orabit p're & inues. Sin au'
noluis reddere. scito q' morieris tu & oia
q' tua s. Staturq; de nocte & surges abi
melech. uocauit os suos suos. & locut'
e uniuia uba tec i aurib; eoz. timueritq;
os uiri ualde. uocauit au' abimelech &
abraham. & dix ei. Qd' fecisti nob'. Quid
peccauim' t' q' iduristi sup me & sup reg'
meu' p'ccm' g'nce. Que n' debuisti facere
fecisti nob'. Rursusq; exprobrat' ait. Qd'
uidisti ut hoc facer's. Respondit abraham.
Cogitavi me' dices. forsitau' n' e timor
di in loco isto. & iustificient me p' uxore
mea. Alias au' ue' soror mea e. filia p'ris
mei. & n' filia maris mee. & dixi ea uxore
re. Dixitq; au' edux me de domo patris
mei. dixi ad ea hanc mi'az facias metu
in o' loco ad q' ingrediem'. dices q' fit' tu
sum. Tulit g' abimelech oues & boues &
slios & ancillas. & dedit abraham. reddidit
q; illi sara uxore sua. & ait. Terra cora
uob' e. vcuq; t' placuit hita. Sare au' dix.
Ecce mille argenteos dedi fili tuo. Hic
erit t' uelam' octoz ad os q' t' s. & q'cu
q; prexis. memento te de p'ensa. Dixit
au' abraham. sanauit ds abimelech & ux
ore ancillazq; ei & peperit. Concluf' g'
e ds om'ez uulua' dom' abimelech. p'p'
sara uxore abraham **xxii.**

Astitit au' ds sara sic p'missat.
& impleu' sic locut' e. & cepitq; & peperit
filiu in senectute sua. t'pe quo p'missat
ei ds. uocauitq; abraham nom' filij sui
q; genuit ei sara ysaac. & circidit eu'
.viij. die. sic p'cepit ei ds. cu' centu' eet
annoz. hac quippe etate p'ris nat' e
ysaac. Dixq; sara. Risi fecit in dn's.
q'cuq; audierit p'ridebit in. Rursusq;
ait. N's auditus crede' abraham. q' sara

octauo

lactaret filium quod peperit ei iam senem.
 Creuit ergo puer et ab lactatōe ē. fecitque ab
 hā grande suum in die ab lactatōis
 ei. Cumque uidisset sara filium agar egypti-
 tie ludentē cū filio suo ysaac. dixit ad ab-
 hā. Tice ancillā hanc. et filium ei. nō enim
 erit hēs filiū ancille cū filio meo ysaac.
 Dixit accepit hoc abrahā p filio suo.
 Cui dixit dō. Non tū uideat aq̄ez sup pu-
 ero et sup ancilla tua. Omnia quod dixerit
 tū sara audi uocē ei. quia ysaac uocabit
 tū sem. et filium ancille faciā ingentē
 quia sem tuū ē magnā. Surrexerit itaque abrahā mane.
 et tollens panē et utrē aque ipsū
 scapule ei. tradiditque pum et dimisit
 que cū abisset. errabat in solitudine
 berisabee. Cūque consumpta eēt aqua iur-
 abiectit pum sub unā arborē que ibi
 erat et abijt. seditque eregione pcul quā
 tū preest arbor iacere. Dixit ē. Non uide-
 to mouentē pum. Et sedens extra. le-
 uauit uocē et fleuit. Exaudiuit autē dō
 uocē pui uocauitque anglis dñm agar
 decelo dicens. Quid agis agar. Poli-
 timē exaudiuit autē dō uocē pui. de loco
 i quo ē. Surge tolle puer et tene manū
 illi. quia ingentē magnā faciā illū. Ap-
 uertitque oculos ei dō. Que uides puteū
 aque abijt et impleuit utrē. deditque pu-
 ero bibe. et fuit cū eo. Qui creuit et mo-
 rar est in solitudine. et frēs ē inuenis sa-
 gitari. hitauique. id est pharan. et ac-
 cepit illi mar suā uxore de rā egypti.
 Eodē tpe dixit abimelech et phichol pñ-
 ceptis exierit ei ad abrahā. Deus tecū ē
 mouit que agis iura q̄ p dñm ne no-
 ceas m et pñs meis itaq̄ mee. sed
 iuy mīaz q̄ fecit facies m et tū mī
 uicā es aduena fr dixit abrahā. Ego

uirato. Et incēpauit abimelech
 p puteū aque. q̄ ui abstulerant
 serui illi. Respondit abimelech. De
 serui q̄ fecit hanc rem. et tu nō in-
 dicasti m. et ego nō audiui pter hodie.
 Tulit itaq̄ abrahā oues et boues et de-
 dit abimelech. p cūllertū. amlo fedus
 Et statuit abrahā septē agnōs gregis
 scorsū Cui dixit abimelech. Quid uoluit
 septē agne iste q̄ stare fecisti scorsū.
 At ille septē agne inq̄. agnas accipi-
 es de manu mea. ut sint tēstimoniu
 m. quō ē fodi puteū istū. Ido uocat
 ē hoc ille berisabee. quia ibi utq̄. urauit
 et ierunt fedus p teo iuramti. Sur-
 rexerit autē abimelech et phichol pñceps mi-
 licie ei. reuēsiq̄. s iura palestinos. ab-
 hā u plantauit nem. berisabee. et iuo-
 cau ibi nom dñi di etin. et fuit colonus
 tū phylistinor dieb. multis. **XXIII.**

Oue p quā gesta s. Temptauit
 dō abrahā et dixit ad eū. Abrahā.
 Ille respondit. Num ait illi. Tolle
 filium tuū unigenitū q̄. diligis ysaac.
 et uade iura in sionis. atq̄. offēs eū
 ibi iholocaustū sup unū montū. que
 mōstrauō t. Is abrahā de nocte cō-
 surgēs. strauit asinū suū. duces secū
 duos iuuenes. et ysaac filium suū. Cūq̄.
 gradisset ligna iholocaustū. abijt ad
 locū q̄. precepar ei dō. Die autē tūo ele-
 uatis oculis uidit locū pcul. Dixitque ad
 puos suos. Expectate hic cū asino. ē
 et pu illuc usq̄. pantes. p q̄. adora-
 uim reuētem ad uos. Tulit q̄. ligna
 iholocausti. et iposuit sup ysaac filium
 suū. ipē u ptabat imāmb. ignē et glā-
 diū. Cūq̄. pgerit duo siml. dixit ysaac
 pñ suo pñ m. At ille respondit. Quid

uis fili. ecce inq; ignis & ligna. v̄ est
 uictima holocausti. Dix̄ abrahā. Deus
 p̄uidebit s̄ uictimā holocausti filiū m̄.
 P̄gebat̄ q̄ p̄t̄ uenerit̄; ad locū q̄ ostē
 endat̄ ei d̄s. inq; edificauit altare. & de
 sup ligna p̄posuit. Cūq; slugast̄ ysaac
 filiū suū. p̄posuit eū in altari sup struē
 lignor̄. extenditq; manū & arripuit
 gladiū. ut imolaret filiū suū. Et ecce
 angl̄s d̄ni decelo clamauit dices. Abra
 hā abrahā. R̄ respondit. Assum. Dix̄
 q̄ ei. Non extendas manū tuā sup
 p̄m̄. neq; facias ei q̄c̄q; n̄ cogui qd̄
 timeas d̄ni. & n̄ peccasti filio tuo um
 genito p̄ me. Leuaunt abrahā oculos.
 uiditq; p̄stergū arietē int̄ uepres
 cornib; hēntē. q̄ assumēs obtulit ho
 locaustu p̄ filio. Appellauitq; nom̄ loci
 illi d̄s uidet. v̄n̄ usq; hodie d̄s immōte
 d̄s uidebit. Vocauit aut̄ angl̄s d̄ni ab
 hā sc̄d̄o decelo dices. P̄mem; p̄m̄ iura
 ui dicit d̄s. q̄ fecisti rem hanc & n̄ pep
 cisti filio tuo umgenito p̄ me. b̄ndicā
 t̄ & multiplicato sem̄ tuū sic stellas celi.
 & uelud harenā inanis q̄ est littore
 possidebit sem̄ tuū p̄tas inimicor̄
 suor̄. & b̄ndicent̄ in semine tuo os
 gentes t̄re. q̄ obedisti uoci mee. Reu
 sus ē abrahā ad puos suos. abiitq;
 bersabee siml; & habitauit ibi. hys
 ita gestis. nunciatū ē abrahā. q̄ mel
 cha q̄ genuit; filios nachor fr̄i suo.
 hys p̄mogenitū & bus fr̄ez ei. camo
 hel p̄ez syroꝝ. & cased & azau. feldah
 q̄ & redlaph acbatuhel. de qua nata
 ē rebecca. Octo istos genuit melcha
 nachor fr̄i abrahā. Concubina ū illi
 noīe roma. peperit isetec & gaon &
 thaas & maacha *Capit̄. xxiiij.*

Dixit aut̄ sara. c. xx. annis & mor
 tua ē in ciuitate egipt̄e. que ē
 hebron infra chanaan. Venitq; abrahā
 ut plangeret & fletet eā. Cumq; surrex
 isset ab ostio fūnis. locut̄ ē ad filios
 heth dices. Aduena sū & p̄grin' ap̄ uos.
 date m̄ ius sepulchri uobiscū. ut se
 p̄liā mortuū meū. Responderitq; filij
 heth. Audi nos d̄ne. p̄nceps d̄ies ap̄
 nos. melius sepulch̄ n̄ris sepeli mor
 tuū tuū. ultulq; te p̄hibe p̄t̄it. q̄n̄ in
 monum̄to ei sepelias mortuū tuum.
 Surrex̄ abrahā & adraū p̄lm̄ t̄re.
 filios uidet; heth d̄iq; ad eos. Si plac
 aūt̄ ur̄e ut sepeliā mortuū meū. audi
 te me & int̄cedite ap̄ ephron filiū seoz.
 ut det m̄ speluncā duplicē q̄ h̄t̄ in ex
 trema p̄te agri sui. Pecunia dignā
 tradat̄ m̄ eā. corā ub̄ ip̄selleione sep
 ulc̄. habitabat aut̄ ephron in medio fi
 lior̄ heth. Responderitq; ephron ad abra
 hā. cunctis audientib; qui ingrediebāt̄
 p̄t̄ā ciuitatis illi dices. Nequaq; tra
 fiet d̄ne m̄. & mag' auscultā qd̄ loq̄.
 Agrū tradō t̄ & speluncā que ieo est.
 p̄sentib; filijs p̄li mei. sepeli mortuū
 tuū. Adrauit̄ abrahā corā p̄lō t̄re.
 & locut̄ ē ad ephron cūstante plebe.
 Queso ut audias me. Dabo pecuniā
 pagis suscipe eā. & sic sepeliā mortuū
 meū ieo. Responderit ephron. D̄ne m̄
 audi. Terra q̄ postulas. q̄drigentis
 siclos argenti ualeat. Sc̄d̄o p̄t̄it̄ me
 me & te. S; q̄ntū ē h̄c sepeli mortuū
 tuū. Qd̄ cū audisset abrahā. appendit
 pecuniā q̄ ephron postulat̄. audi
 entib; filijs heth. q̄drigentis siclos
 argenti & p̄bate monete publice.
 Confirmatq; ē ager quidā effronis

in qua erat spelunca duplex respiciens
 manbre tã ipse q: spelunca & os arlo
 res ei incunctis tinnis ei p̄cuntũ.
 abrahę ipse sessione sepulchri inden
 tibi filijs her & cunctis q: utrabant
 p̄tã civitatis illi. atq: ita sepeliunt
 abrahã sanã uxore suã in spelunca
 agri duplici qui respiciebat manbre.
 hec e hebron in terra chanaan. Et afir
 mat e ager & antrũ q: erat meo ab
 he ipse sessione in monti a filijs her
Erat aut abrahã senex **xxv.**
 diezq: mitor. & dñs incunctis
 bñdixat e dicitq: ad suũ senore
 dñi sue q: p̄erat oib: q: hebat. pone
 manũ tuã sub tẽm meũ. ut adiu
 re te ydñm dñi ceu acce. ut n̄ acci
 pias uxore filio meo de filiab: cha
 naneoz: ut q: habito. e aditã &
 ad cognationẽ meã p̄ficiãtis. & in
 de accipias uxore filio meo ysaac
 Respondit serũ. Si noluit m̄tẽ uer
 re in terra hanc. nun reducat de teo fi
 liũ tuũ ad locũ vñ egressus es. Dñs
 abrahã. Caue nequã reducas filium
 meũ illuc. Dñs dñs ceu q: tulit me de
 domo patris mei & de terra natiuitatis
 mee. qui locut e m̄ & iuravit dicens
 semini tuo dato terra hanc. ipse miter
 anglm̄ suũ corã te. & exinde accipies
 uxore filio meo. Si aut noluit m̄tẽ
 sequi te n̄ tenebis iuramento. filiũ tẽ
 meũ ne reducas illuc. posuit ḡ serũ
 manũ sub femore abrahã dñi sui. & iu
 ravit ei sup̄ finone he. tulitq: decẽ ca
 melos de grege dñi sui & abiit. ex oib:
 loris ei p̄traus secũ. p̄fectusq: p̄erat
 mesopotamiã ad urbẽ nachoz. Cumq:
 camelos fecisset acumbe erẽ ap̄n

dũ iuxta puteũ aq: uespe. eo tpe quo
 soleit m̄tẽs egredi ad hauriendã aq:
 dix̄ Dñe dñs dñi mei abrahã. occurre
 ipdie obsec̄ m̄. & fac miã: cũ dñõ meo
 abrahã. Ecce ego sto p̄te fonte aque.
 & filie haurioz: huius civitatis ad hauri
 endã egredientẽ aquã. Iq: puella cui
 dixõ inclina ydriã tuã ut bibã. & illa
 respondit bibe. qñ & camelũ tuũ dabo
 potũ. ipã e q: p̄p̄asti. sũo tuo ysaac.
 & ipse intelligã q: fecis miã: cũ dñõ
 meo. Nec dũ int̄ se uba opleuar. & ec
 ce rebecca egrediebat filia batuel filij
 melche uxoris nachoz fratris abrahã.
 hñs ydriã in scapula. puella decora
 nimis. ugoq: pulcherrima & iocõtra ui
 ro descendat aut ad fontẽ & impleuat
 hydriã suã. ac reuertebat. Occurratq:
 ei serũ & ait. Paxvillũ m̄ ad sortendũ
 p̄be aq: de hydriã tuã. Que respondit.
 Site dñe m̄. Celeritq: deposuit hydriã
 sup̄ ulnã suã. & dedit ei potũ. Cumq:
 ille bibisset. adiecit. Quã & camelũ tuũ
 hauriã aq: donec cuncti bibant. Effun
 densq: hydriã in canalib: reuertit ad
 puteũ ut hauriret aquã. & hausta
 oib: camelis dedit. Ille aut p̄empla
 bat eã tacit. scire uoles utrũ p̄p̄er
 fecisset. ut suũ dñi an n̄. postq: ḡ bibe
 runt camelũ. protulit uir iãures aure
 as appendentes sidos duos. & armil
 las rotidẽ pondũ sidoz: decẽ. dixq: ad
 eã. Cui es filia. Indica m̄. Est idomo
 p̄is tui locũ ad manendũ. Que respõ
 dit. filia batuel sũ filij melche quem
 pepit ei nachoz. Et addidit dices. pa
 leaz: q: & sem̄ p̄tinũ est ap̄ nos. & locũ
 spaciosus ad manendũ. Indicauit
 se h̄. & adorauit dñũ dices. Sũ dñus dñi

ds dñi mei abrahā. qñ abstulit mīaz
 & uirātē suā a dño meo. & recto me
 minē pdux̄ in domū patris dñi mei. Cu
 currit itaq; puella. & nūciauit idom̄
 nr̄is sue. om̄ia que audierat habe
 bat aū rebecca fr̄em̄ noīe laban. Qui
 festin̄ egressus ē ad h̄m̄ez ubi erat fons.
 Cūq; uidisset manus & armillas in
 manib; sororis sue. & audisset cuncta
 ūba referentis hoc locut̄ ē in h̄o. uen̄ ad
 utz q̄ stabat iux̄ camelos & iux̄ fontē
 aque. dix̄q; ad eū. Ingredere bñd̄e dñi.
 cur foris stas. Preparaū domū. & locū ca
 melis. Et introdux̄ eū in hospitiū. ac de
 strauit camelos. deditq; paleas & fenu
 os & aq; ad lauandū pedes cameloz & ui
 roz q̄ ueniant cū eo. & apposit̄ ē in con
 spectu ei panis. Qui ait & son̄ om̄edā.
 donec loquar simones meos Respondit
 ei. Loquere at̄ me serū inq; abrahā
 fili. & dñs bñd̄e dño meo ualde magā
 car̄q; ē. & dedit ei oues & boues. argen
 tū & aux. filios & ancillas. camelos &
 asinos. & peper̄ sara uxor dñi mei fili
 um. dño meo isenecrite sua. deditq;
 ei om̄ia que h̄ūat. Et aduertit me dñs
 m̄s dices. Non accipies uxore filio meo
 de filiab; chananeoz inq; t̄ra habito.
 s; addom̄ patris mei pges. & de cognati
 one mea accipies uxore filio meo. Ego
 ū respondi dño meo Qd̄ si noluit uen̄
 re me cū m̄r. Dñs ait meū. spectu
 ambulo. mitter anḡlm̄ suū tecū. & di
 riger uia tuā. accipiesq; uxore filio
 meo de coḡtoē mea & de domo patris mei.
 Innocens eris amaledōne mea cū ue
 nis ad p̄p̄ngs meos. & n̄ dedit̄ ē. ve
 ni s̄ hodie ad fontē & dixi. Dñe ds dñi
 mei abrahā. si dixerit̄ uia meā in qua

n̄ ambulo. ecce sto iux̄ fontē aque. &
 ūgo que egrediet̄ adhauriendā aquā.
 audierit̄ ame. da m̄ paulū aqua ad
 tendū ex h̄dria tua. & dixit̄ m̄ & tu bibe
 & camel̄ tuis hauriā. ip̄a ē m̄r q; pre
 paū dñi filio dñi mei Dū hec tacitus me
 uoluez. appuit rebecca uenies cū h̄dria
 q; p̄bat̄ ūscap̄la. descenditq; ad fontē
 & haurit̄ aq; & aīo ad eā. Da m̄ paulū
 lū aqua. Que festinas deposuit h̄driā
 de humo. & dix̄ m̄. Et tu bibe. & camel̄ tuis
 potū t̄buā. Bibi. & adaquit̄ camelos.
 Interrogauitq; eā & dixi. Cur es filia. Q
 respondit. filia batuelus sū filij nactoz.
 q; peper̄ illi melcha. Suspendi itaq;
 manus ad ornandā faciē ei. & armil
 las posui in manib; p̄nusq; adoraū dñm̄.
 bñdices dño dñi mei abrahā. qui
 pdux̄ me recto minē. ut sumeret̄ filiā
 fr̄is dñi mei filio ei. Quā obrem si fa
 ctis mīaz & uirātē cū dño meo indica
 te m̄. sin̄ aū & aliud placet & hoc dicte.
 ut uadā ad dextrā siue ad sinistram
 Respondunt laban & batuel. Ad dño
 egressus ē s̄mo. & n̄ possum̄ ex̄t̄ placi
 tū ei q̄q; aliud tec̄ loq. In rebecca co
 rā te ē. tolle eā & p̄ficite. & sit uxor fi
 lij dñi tui sic locut̄ ē dñs Ad cū au
 dit̄ pū abrahā. adoraū int̄ra dñm̄.
 Prolatusq; uasis argenteis & aureis
 ac uestib; dedit eas rebecca p̄munē.
 fr̄ib; q; ei & mat̄ munia obtulit. In
 toq; iuuino uelentes p̄r̄ & bibentes
 manser̄ ibi. Surgens aū mane lo
 cut̄ ē puer. Dimittite me ut uadā
 addom̄ meū. Respondet̄ fr̄es ei &
 mat̄. Maneat puella saltē. v. dies
 ap̄ nos. & p̄ea p̄ficet̄. Nolite at̄
 me retine. qz dñs dixer̄ uia meā.

libere

decem

dimittite me ut ygram addm̄m meū.
 Dixerunt. Vocem̄ puellā. ⁊ q̄ram̄ ipsi
 uoluntate. Cūq; uocata uenisset. scilicet
 ti s̄ uis ue cū h̄re isto. Que ait. Vada.
 Dimiserūt q̄ eā ⁊ uicē illi suūq; abra
 hā. ⁊ comites ei. imp̄cantes ysaac sor
 ri sue atq; dicentes. Soror n̄ra es cre
 scas in uile milia. ⁊ possideat sem̄ tuū
 ytas inimicorū suorū. J̄ḡ relecta ⁊ puella illi.
 ascendis camelis secute s̄ uir. Qui se
 stū reuertebat addm̄m suū. Fo tpe ysa
 ac deambulabat p̄uā que duc̄ adpu
 teū. cui nom̄ ē unuentis ⁊ uiditis ha
 bitabat ē in tra australi. ⁊ egressus fu
 ar ad meditantū i agro. inclinata iam
 die. Cūq; leuall. octos. uidit camelos
 uenientes p̄cul. Relecta q; ⁊ spectro
 ysaac descendit de camelo. ⁊ ait ad
 pagrū p̄m̄. Q̄s ē iste h̄ qui uen̄ in occid̄m
 nob̄. Qui dix̄ ei. J̄p̄ est d̄m̄s. At illa
 tolles cito palliū. opunt se. Gerū aū
 cuncta q̄ gesserat. narrauit ysaac.
 Qui introdux̄ eā in tabnaculū saxe
 mats sue. ⁊ accepit uxore. ⁊ in tū
 dilex̄. ut dolore qui ex morte mats
 accidat temperaret. **xxvi.**

Abrahā uo alia dux̄ uxore noīe
 cethurā. que peperit ei ianrā
 ⁊ ierā. ⁊ medā. ⁊ madian ⁊ iestoch
 ⁊ sue. Ierā q; genuit saba ⁊ dadan.
 filij dadan fuer̄ asurim ⁊ latufim ⁊
 domim̄. At ū ex madian ort̄ ē epha
 ⁊ ap̄ler ⁊ enoch ⁊ abida ⁊ ielidaa.
 Om̄s h̄y filij cethure. Deditq; abra
 hā cuncta q̄ possedat ysaac. filijs
 aū scubimay. largit̄ ē m̄nia. ⁊ se
 paut̄ eos ab ysaac filio suo dū ad
 huc tpe uiuet ad plagā orientale.
 fuer̄ aū dies uite abrahe centū

septuaginta q̄nq; āni. ⁊ deficiens
 mortū ē in seuitate bona p̄ueteq;
 etatis ⁊ plen̄ diez. Congregatusq; ē
 ad pplm̄ suū. ⁊ sepeliet̄ eū ysaac ⁊ y
 mahel filij sui i x̄etunca duplici q̄
 sita ē in aḡ ephron filij seor iether
 eregione manbre. q̄ em̄at a filijs
 ieth. J̄bi sepult̄ ē ipse ⁊ sara uxore ei.
 Et post obitū ei d̄m̄ d̄s ysaac filio
 ei. qui h̄itabat i r̄e p̄teū noīe unue
 tis ⁊ uidentis. Hec s̄ gn̄ones ysaac
 hel filij abraha. q; peperit ei agar egyp
 tia familia saxe. hec noīa filiorū ei in
 uocabulis ⁊ gn̄onib; suis. Primoge
 nit̄ ysaac hel nabaioth d̄m̄ cedat.
 ⁊ abdehel ⁊ maabsam. masina q; ⁊
 durma. masa adad ⁊ thema iur ⁊
 naphis ⁊ zedma. J̄ti s̄ filij ysaac hel
 ⁊ hec noīa p̄castella ⁊ oppida eorū.
 duodecim p̄ncipes t̄buū suorū. An
 ni uite ysaac hel centū. xxxvii. de
 ficiens mortū ē ⁊ adp̄sit̄ ē adpo
 pulū suū. Habitaū aū ab euila usq;
 iur. que resp̄it̄ egyp̄tū in t̄entib;
 assyrios. corā cunctis fr̄ib; obit.
 Hec q; s̄ gn̄ones ysaac filij abraha.
 abraha genuit ysaac. Qui cū. xl.
 cēt̄ annorū. dux̄ uxore relectā filij
 bathuel syri demelonia sorore la
 ban. Dep̄catusq; ē ysaac d̄m̄ p̄o
 uxore sua eo q; cēt̄ sterat̄. Qui exau
 diū eū. ⁊ dedit̄ s̄ceptū relecte. Sed
 collidebant̄ in uito ei puuli. Que
 ait. Si sic in futur̄ etat̄. q; necesse
 fuit̄ s̄c̄pe. Prēq; ut s̄c̄p̄eret d̄m̄.
 Qui respondens ait. Due gentes
 iuto tuo s̄. ⁊ duo ppli ex uentre
 tuo diuident̄. p̄lsq; pplm̄ sup̄abit.
 ⁊ maior minori fuer̄. Jam temp̄

Genesis

mendi ueniat. et ecce gemini in utero
 ei reperi sunt. Qui prius egressus est rufus
 erat. et totum innoxem pellem hispida.
 uocatumque est nomen eius esau. Protinus autem
 egrediens. plantam fratris tenebat ma-
 nu. et idcirco appellauit eum iacob. Sexa-
 genarius erat ysaac. quando nati sunt puuli
 Quibus adultis. factus est esau uir gnarus
 uenandi. et homo agrola. Iacob autem uir
 simplex habitabat in tabernaculis.
 Ysaac amabat esau eo quod deuenati-
 onibus illi uelaret. et rebecca diligebat
 iacob. Corripit autem iacob pulchritudinem
 ad quem cum uenisset esau de agro lassus
 ait. Da mihi de ceteratione hac rufa. quia
 oppido lassus sum. Quam ob causam uoca-
 tum est nomen eius edom. Cui dixit iacob.
 Vende mihi primogenita tua. Ille respon-
 dit. Suu maior quam mihi uidentur primoge-
 nita. Ait iacob. Jura germen. Juraui
 esau et uendidit primogenita. et sic
 accepto pane et lentis edulio com-
 medit et bibit. et abiit puerpens
 quod primogenita uendidisset.
Quarta autem fame super terram. **xxvii**
 postquam ea sterilitate que acci-
 derat in diebus abraham. abiit ysaac
 ad abimelech regem palestinorum in ge-
 rana. appropinquatque ei dominus et ait. Ne de-
 scendas in egyptum. sed quiesce in terra que dixit
 tibi et pegnare ierem. erogaque tecum et benedicat tibi.
 Tibi et semini tuo dabo uniuersas regi-
 ones has. et plenus uirum tuum quod superponi
 di abraham patri tuo. et multiplicabo se-
 mem tuum sicut stellas celi. daboque postis
 tuis uniuersas regiones has. et benedi-
 cent in seipsum tuo omnes gentes terre. eo
 quod obedierit abraham uoci mee. et cu-
 stodierit precepta et mandata mea.

et ceremonias legesque seruauit. Mansit
 itaque ysaac in gerana. Qui cum interroga-
 retur a uiris loci illi super uxorem suam. re-
 spondit. Soror mea est. Timuit enim scire
 quod sociata esset coniugio. reputans ne for-
 te interficerent eum pulchritudine propter illius.
 Cumque precessissent dies plurimi et ibi
 de moraretur suspiciens abimelech pale-
 stinorum rex yfenestram. uidit eum iocantem
 cum rebecca uxore sua. et accessit ait.
 Quis tuus est homo. et quomodo uxor tua sit. Cur mentis-
 es sororem tuam esse. Respondit. Timui ne
 moreretur propter eam. Dixitque abimelech. Quare
 non posuisti nobis. Potuit tunc quispiam
 de populo cum uxore tua. et induxas super nos
 per iniquitatem gratiae. Precepitque omnem populum dicens.
 Qui tetigit hominis istius uxorem. morte
 morietur. Scrupulauit autem ysaac in ter-
 ra illa. et inuenit in uero anno centu-
 plium. Sicutque ei dominus. et locupletatus est
 homo. et ibat ysaac faciens atque succrescens.
 donec magni uehementis effectus est. habu-
 itque possessionem ouium et armentorum. et facti
 sunt plurimum. Ob hoc inuidentes ei pale-
 stini. omnes puteos quos fodant sui
 patris illi abraham illo tempore obstruxerunt
 implentes humo. intantum ut ipse abi-
 melech diceret ad ysaac. Recede a nobis.
 quoniam potentior noster factus es ualde. Et ille
 discedens ut ueniret ad torrentem ge-
 rare. habitaretque ibi. rursum fodit ali-
 os puteos quos fodant sui patris sui
 abraham. et quos illo mortuo olim
 destruxerunt philistinum. appellauitque
 eos israhel nominibus. quibus ante prius uocauerat.
 foditque iterum torrentem. et repperunt
 aquam uiuam. et ibi uirgum fuit pastor
 gerare adusum pastores ysaac.
 dicentium. nostra est aqua. Quam ob

rem nom̄ putei cyco q̄ accidat uo
cauit calumpniā. foderunt ⁊ aliu. ⁊
p̄ illo q̄ rixati s̄. appellauitq; eū mi
micias. Profect̄ inde foderit aliu p̄
teū. p̄ quo n̄ stender̄. Itaq; uocauit
nomen ei latitudo dicens. Nunc di
lataui nos d̄. ⁊ fec̄ crete sup̄ tram.
Ascendit aū ab illo loco in b̄ersabee.
ubi appuit ei dñs in p̄a nocte dices
Ego sum de abrahā p̄is tui. noli
metue q̄ tecū sū ⁊ b̄ndicā t̄ ⁊ multi
plicabo sem̄ tuū p̄t̄ seruū meū ab
hā. Itaq; edificauit ibi altare. ⁊ in
uocato noīe dñi extendit tabnacu
lū precepitq; suis suis ut foderent
puteū. Ad quē locū cū uenissent
degeratis abimelech ⁊ ochzad a
mici illi. ⁊ phichol dux militū lo
cut̄ est eis ysaac. Qd̄ uenistis ad me
hoīes quē odistis ⁊ expulistis auob̄.
Qui responder̄t. Vidim̄ te esse d̄.
⁊ idco nunc dixim̄ s̄t̄ iuramētū
int̄ nos ⁊ ineam̄ fedus. ut n̄ facias
nob̄ q̄c̄q; mali. sic ⁊ nos nichil tuoz
adtigim̄. nec fecim̄ q̄ te ledet. s̄ cū
pace dimisim̄ auctū bened̄one dñi.
fecit s̄ eis s̄unū. ⁊ p̄st̄ abū ⁊ potū
surgentes mane irauer̄t s̄ inuicē.
dimisitq; eos ysaac pacifice in locū
suū. Er̄e aū uenerunt in p̄o die l̄
in ysaac. annuntiantes ei de puteo
quē foderant atq; dicens. Inuenim̄
aquā. Vñ appellauit eū habundan
tiā. ⁊ nom̄ ur̄bi in p̄st̄itū ē b̄ersabee
usq; in p̄sente die. Esau v̄ quadrage
nari d̄ix̄ uxores. iudith filia beer
hethei. ⁊ basemath filia helom̄ eidē
loci. que ambe offendant aīm ysaac

Semit̄ aū **xxvii** ⁊ rebecca.

ysaac ⁊ caligauer̄t ocl̄ ei. ⁊ inde nō
potat̄. Vocauitq; esau filiū suū ma
iore. ⁊ dix̄ ei. fili mi. **Q**ui respondit.
Assū. Cui p̄r. Vides inq; qd̄ tenuerim.
⁊ ignoz̄e die mortis mee. **S**ume ar
ma tua pharetra ⁊ arcū. ⁊ egred̄e fo
ras. **C**umq; uenatu aliq; apprehendis.
fac in̄ inde puluētū sic uelle me no
sti. ⁊ affer ut comedā. ⁊ b̄ndicā t̄ aīa
mea aīq; moriar. **Q**d̄ cū audisset. re
becca. ⁊ ille abiisset in agrū ut uilli
onē p̄is expleret. d̄ix̄ filio suo iacob.
Audim̄ p̄m̄ tuū loq̄it̄e cum esau
fr̄e tuo. ⁊ dicente ei. Affer in̄ de uena
uone tua. ⁊ fac citos ut comedā. ⁊ be
nedicā t̄ corā dñō aīq; moriar. **N**unc
s̄ fili mi accēse filius meus ⁊ p̄ges
adgregē affer in̄ duos ledos opti
mos. ut faciā cyris esau p̄r̄ tuo. q̄b̄
libent̄ uestit̄. **Q**uas cū intuleris ⁊
comedit. b̄ndicā t̄ p̄st̄it̄ moriatur.
Cui ille respondit. **N**osti qd̄ esau fr̄
m̄s h̄o pilosus sit. ⁊ ego leuis. **S**i
adtrecauit me p̄r̄ m̄s ⁊ sensit̄. timeo
ne putet s̄ uoluisse illudē. ⁊ i ducat
sup̄ me maled̄onē p̄ b̄nd̄onē. **A**dq;
mat̄. **I**me sit ait̄ ista maled̄o fi
li mi. **T**antū audi uocē meā. ⁊ p̄ge
affer que dixi. **A**bit ⁊ adtulit. de
ditq; mat̄. **P**auit illa citos sic nouat̄
p̄r̄s illi. ⁊ uestib; esau ualde bonis
quas ap̄ se hebat dom̄ induit eū. pel
liculasq; ledoz. c̄cun̄dedit manib; ⁊
colli nuda p̄ter. **D**editq; pulmentū.
⁊ panes quos coz̄at tradidit. **Q**uib;
ullatis dix̄ pat̄ mi. **A**t ille respondit.
Audio. **N**s es tu fili mi. **D**ix̄q; iacob.
Ego sū esau p̄mogenit̄ tu. feci sic pre
cepisti m̄. **S**urge. sede. comedē deue

uenatione mea. ut vindicet in aia
 tua. Rursum ysaac ad filium suum. Quo
 modo inquit tam cito inuenire potui
 si fili mi. Qui respondit. Voluntas
 di fuit. ut cito mi occurreret quod uo
 leba. Dixitque ysaac. Accede huc ut
 tangam te fili mi. et probe utrum tu sis
 filius meus esau an non. Accessit ille ad
 patrem. et palpato eo dixit ysaac. Vox
 quidem uox iacob est. Et manum manum
 esau. Et non cognouit eum. quia pilose ma
 nus similitudinem maioris expresse
 rant. Benedicens ergo illi ait. Tu es filius
 meus esau. Respondit. Ego sum. At
 ille. Affert inquit in cibos de uenatione
 tua. fili mi. ut vindicet in aia mea.
 Quos cum oblatos comedisset. obtru
 lit ei etiam unum. Quo hausto. dixit
 ad eum. Accede ad me. et da mi osculum fili
 mi. Accessit. et osculatus est eum. Sta
 timque ut sensit uestitusque illi fragran
 tia. benedicens ait. Ecce odor filii mei
 sicut odor agri cui benedixit dominus. Det ti
 bi dominus de rore caeli et de pinguedine ter
 re habundantiam frumenti et uini. et sicut
 et pili. et adorent te rebus. Et non dominus fra
 trum tuorum. et incurrant ante te filii
 matris tue. Qui maledixit et maledices
 erit. et qui uindictam et benedictionibus re
 pleat. Dixit ysaac simonem impleuat.
 et egresso iacob foras. uenit esau. coc
 tosique de uenatione cibos intulit patri di
 cens. Surge pater mi. et comedere de uena
 tione filii tui. ut vindicet in aia tua.
 Dixitque illi ysaac. Quis est tu? Qui respon
 dit. Ego sum primogenitus filii tui esau.
 Expauit ysaac stupore uehementi.
 et ultra quam credi potest admirans ait.
 Quis ergo ille est qui dudum captus uenati

one adtulit in. et comedi ex omnibus partibus tu
 uenatis. Benedixitque ei. et erit benedictus.
 Auditis esau simonibus patris. irruit clamo
 re magno. et ostendit ait. Benedixit et
 in patre meo. Qui ait. Venit germanus meus
 fraudulenter. et accepit benedictionem tuam. At
 ille subiunxit. Iuste uocatum est nomen eius iac
 ob. Supplantauit enim me eu altera ui
 ce. Primogenita mea ante tulit. et tunc scdo
 subripuit benedictionem meam. Rursumque adpa
 tre. Numquid non reseruasti et in ait benedictionem.
 Respondit ysaac. Dominum tuum illum ostendit. et
 omnes fratres eius seruituti illi sub iugum. Frum
 to et uino stabiliui eum. et post haec fili mi
 ultra quod faciam. Cui esau ait. Num unam
 tantum benedictionem habes pater. michi quod obsecro
 ut benedicas. Cumque euulatu magno fle
 ret. motus ysaac dixit ad eum. In pinguedine
 terree et in rore caeli desuper erit benedictio tua. Vi
 ues gladio. et fratri tuo sines. tempusque ue
 niet cum excutias et soluas iugum eius de cer
 uicibus tuis. Oderat ergo se esau iacob. pro
 benedictione qua benedixerat ei pater. Dixitque
 i corde suo. uenient dies luctus patris mei.
 ut occidam iacob fratrem meum. Intrauit ergo
 haec reuertere. Que mittens et uocans ia
 cob filium suum. dixit ad eum. Ecce esau frat
 er tuus uenit ut occidat te. Nunc ergo fili mi.
 audi uocem meam. et surgens fuge ad abam
 fratrem meum in a ram. habitabisque cum eo.
 donec recesserit furor fratris tui et cesserit in
 dignatio eius. obliuiscaturque cor quod fecisti iei.
 postea mittam et adducam te inde huc. Cur
 utroque orabat filio iuna die. Dixitque
 rebecca ad ysaac. Teder me uite me uite
 mee propter filias hebreas. Si accepit iacob ux
 orem de stirpe huius terre. nolo uiuere.

Quocauit itaque ysaac iacob **xxix.**
 et benedixit. precepitque ei dicens.

Noli accipere coniugem de genere chanaan: sed uade et proficere proficere in mesopotamiam sive re. ad domum batuel patris patris matris tue: et accipe inde uxorem de filiabus laban auunculi tui. Is autem omnipotens benedixit tibi: et crescere te faciat atque multiplicet. ut sis in turbas populo: et ueniant tibi benedictiones abraham et semini tuo post te. ut possideas terram pignationis tue. quam pollicitus est aui tuo. Cumque dimisisset eum isaac: profectus uenit in mesopotamiam sive ad laban filium batuel syri fratrem rebecca. matris sue. Videns autem esau quod benedixisset patri suus iacob. et misisset in mesopotamiam sive ut inde uxorem duceret: et quod post benedictionem precepisset ei dicens. non accipies coniugem de filiabus chanaan: quodque obediens iacob penitus uisit in syriam: peribansque quod non libenter aspiceret filias chanaan patris suus iacob ad uiam heli. et duxit uxorem absque his quas pater suus habebat. maeler filiam timahel filij abraha sororem nabaiothi. Igitur egressus iacob de beersabee pergebat aram. Cumque uenisset ad quendam locum uellet in eo requiescere post solis occubitum: tulerat de lapidibus qui iacebant et supponens capri suo dormiuit in eodem loco. Viditque in somnis scalam stantem super terram et cacumen illi tangens celum: angelosque dei ascendentes et descendentes per eam: et dominum in summitate scale dicentem sibi. Ego sum dominus deus abraham patris tui: et deus isaac. Terram in qua dormis tibi dabo et semini tuo. eritque germen tuum quasi puluis terre. Dilataberis ad occidentem et orientem: septentrionem et meridiem: et benedicent tibi et in semine tuo cuncte tribus terre: et ero custos tuus quicumque preueris: et reducam te in terram hanc nec dimittam nisi impleueris uniuersa que dixi.

Cumque euigilasset iacob de somno: ait. Vere dominus est in loco isto: et ego uesciebam. Pauensque quia terribilis est inquit locus iste non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Surgens ergo mane tulit lapidem quem supposuerat capri suo et erexit titulum fundens oleum desuper: appellauitque nomen uerbis be thel. que prius iura uocabatur. Vixitque uotum dicens. Si fuit deus mecum et custodierit me in uia per quam ambulo: et dedit mihi panem ad uescendum: et uestimentum ad induendum: reuersusque fuero pro spe ad domum patris mei: erit in dominus in diem. et lapis iste quem exeri titulum uocabitur domus dei: cunctorumque que dedis mihi decimas offeram tibi. **xxx.**

Profectus iacob uenit in terram orientalem. et uidit puteum magno tresque greges ouium accubantes iuxta eum in acribus ad aquabatur pectora: et os eius grandi lapide claudebat. Morsusque erat ut cunctis ouibus aggregatis. deuoluerent lapidem: et repositis gregibus rursum super os putei ponerent. Dixitque ad pastores. Fratres unde estis. Qui responderunt. De aram. Quos interrogans. numquid ait laban filium iacob. Dixerunt. Nonimus. Sanus ne est inquit. Valer inquit. Et ecce Rachel filia eius uenit cum grege suo. Dixitque iacob. Adhuc multum diei super est. nec tempus est ut reducamus ad caulas greges. Ante date potum ouibus: et sic ad pastum eas reducite. Qui responderunt. Non possumus donec omnia pectora aggregauerint: et amoueamus lapidem de ore putei: ut ad aquam greges. Adhuc loquuntur. et ecce Rachel ueniebat cum ouibus patris sui: nam gregem ipsam pascebat. Quia

Genesis

cū uidisset iacob. et sciret yfobumā suā.
 onesq; laban auunculi sui. amouit
 lapidē quo puteus claudēbat. et adaq;
 to grege oscular' ē eā. et uocē fle
 uit. et indicauit ei qd frater' esset p̄ris ei'
 et filius rebecca. At illa festinans nun
 nauit p̄ri suo. Qui cū uenisset audisset
 uenisse iacob filiū sororis sue. cucurrerit
 obuiā. sp̄plexusq; eū et oscula ruenis.
 dixit iudomū suā. Auditis aut' causis
 itineris. respondit. Os meū es et caro
 mea. Et p̄quā expleti s̄ dies mensis
 unius. dixit ei. Num qz frater' m̄s es.
 gratis serues m̄. Dic quid m̄cedis ac
 cipias. Habebat uō filias duas. no
 men maioris lia. minor appellabat'
 rachel. Sed lia lupis erat oclis. rachel
 decora facie et uenustā aspectu. Quā
 diligens iacob. ait. Seruā v̄ prachel
 filia tua minore septē annis. Respon
 dit laban. melius ē ut t̄ eā dem. quā
 uiro alteri. mane apud me. Seruiuit
 qz iacob prachel septē annis. et uidebā
 tur illi pauci dies p̄amoris magnitu
 dine. Dixitq; ad laban. Da m̄ uxorem
 meā qz iam tempus expletū ē ut in
 grediar ad illā. Qui uocatis multis
 amicor' rurbis. ad conuiniū fecit nup
 tias. et uesp̄e filiā suā hā introduxit
 ad eū. dans illi ancillā zelfam noīe.
 Adquā cū ex more iacob fuisset ingres
 sus. facto mane uidit hā. et dixit ad so
 cerū. Quid ē qd facere uoluisti. Non
 ne prachel seruum t̄. Quare imposuisti
 michi. Respondit laban. Non ē in lo
 co n̄rō yfuetudinis. ut minores ante
 tradam' ad nuptias. Imple ebdoma
 dē dier' hui' capule. et hanc qz dabo t̄
 p̄p̄e quo futurus es m̄ septē ānis

alijs. Acceperit placito. et ebdomada
 transacta. rachel dixit uxore. Cui p̄
 seruā balā dederat. tandē p̄ritus ob
 tatis nuptijs. amorē sequētis p̄riori p̄
 tulit. seruans apud eū septē annis.
Uidens aut' dñs qd xxx. alijs.
 despiceret hā. aperuit uulua ei' so
 core sterili p̄manente. Que conceptū genu
 it filiū. uocauitq; nomē ei' ruben dicens.
 Vidit dñs hūilitatē meā. nunc amabit
 me ut m̄s. Rursūq; concepit et peperit
 filiū. et ait. Quō audiuit dñs haberi me
 me p̄emptū. dedit z̄ ihū m̄. uocauitq;
 nomē ei' symeon. Conceptit t̄cio et genuit
 aliū. dicens. Nunc qz copulabit' m̄ mari
 tus m̄s. eo qd peperim illi tres filios.
 Et idēto appellauit nomē ei' leui. Quarto
 concepit et peperit filiū. et ait. modo s̄fitebor
 dñō. Et ob hoc uocauit nomē ei' iuda. cessa
 uerens aut' uirū parere.
Rachel qd infecunda eēt muidit sorori sue.
 et ait marito suo. Da m̄ liberos. alioq;
 moriar. Cui iratus respondit iacob. Num
 proddo ego sū. qui p̄uauit te fructu uentris
 tui. At illa. Habeo inq; famulā balā in
 grede ad illā ut pariat sup' genua mea.
 et habeā ex ea filios. Deditq; illi balā in
 gressū. que ingressa adle uirū concepit et
 peperit filiū. Dixitq; rachel. Iudicauit m̄
 dñs. et exauduit uocē meā. dans m̄ filiū.
 Et idēto appellauit nomē ei' dan. Rursūq;
 balā sapiens peperit alter. p̄quo ait ra
 chel. Compauit me dñs cū sorore mea. et
 inuauit. uocauitq; eū neptalim.

Seruiens ha qd parere desisset. zelphā
 ancillā suā marito tradidit. qua post cep
 tū edente filiūm dixit. Felicitet. Et idē
 to uocauit nomē ei' gad. Peperit qz zelpha
 alter. dixitq; lia. hoc p̄benedicōne mea.

beatā quippe me dicent mulieres. Prop-
terea appellauit eū aser. Egressus autē
rubem tempore messis fruce magrū. repe-
rit mandragoras quas mat' ue detulit.
Dixitq; rachel. Da m' parte de mandragoris
fily tui. Illa respondit. Paz ne v' uider' qd'
p'ripueris manū michi. n' ē mandragora
fily mei tuleris. At rachel. Dormiat tecū
hac nocte p'mandragoris filij tui. Sedun-
tiq; aduectam de agro iacob. egressa ē in
occurfū sua. et ait. Adme inq; intrabis. qz
mercede p'duri te p'mandragoris filij mei.
Dormiunt cū ea illa nocte. et exaudiuit d's
p'ces ei'. pcepitq; et peperit filiū qm̄tū. et ait.
Dedit d's m'cedē m'. qz dedi ancillā meā uirō
meo. appellauitq; nom' illius ysachar. Sur-
sū sua p'cipiens. peperit sextū filiū et ait. Di-
tauit me d's dote bona ē hac uice. qm̄tū
erit marit' m'is. eo qd' genuerim ei sex fili-
os. et idēto appellauit nom' ei' sabulon.
Post quē genuit filiā noīe dinā. xxxij.

Recordatus qz dñs rachelis exaudiuit
eā. et aperuit uulua illius. que pcepit
et peperit filiū dicens. Abstulit d's obprobri-
um meū. Et uocauit nom' ei' ioseph dices.
addat m' dñs filiū alter. Naro autē ioseph
diē iacob socero suo. Dimitte me ut reuer-
tar in patriā et uirgā meā. Da m' uxores
et liberos meos. p'quibz seruiui ē ut abea.
Tu nosti firmitē meā qua seruiui ē. At ei
laban. Inueniā grām in consp'cū tuo. ex
p'mento didici qd' benedixit m' d's p'p' te.
p'stue mercedē tuā quā dēmi ē. At ille re-
spondit. Tu nosti quom' seruiui ē. et quā-
ta uimantibz meis fuit possessio tua. modi-
cū habuisti ante quā uenire. et nunc di-
ues effectus es. benedixitq; ē d's ad introi-
tū meū. Iustū est q' ut p'uideā aliquando
ē domui mee. Dicit laban. Quid dabo ē.

At ille ait. Nichil uolo. s' si feceris qd' po-
stulo. uex pascā et custodiā pecora tua.
Sua omīs greges tuos. et sepauit can-
tas oues uarias et spatio uellere. et qd'
tuncq; rufū et maculosū uariūq; fuit
tam iouibz quā macaris. erit merces
mea. Respondetq; m' cras iusticia mea
quando placiti tempus aduenit corā
te. et oīa que n' fuit uaria et maculo-
sa et rufa. tam iouibz quā macaris.
furti me argues. Dicit laban. Gratū
habeo qd' petis. Et sepauit indie illo
capras et oues. hircos et arietes uarios
atq; maculosos. Cunctū autē gregē un-
colore. idē albi et nigri uelleris tradi-
dit in manu filioz suoz. et posuit spatū
inter se et genez diez tūm. qui
pascēbat reliquos greges ei'. Tollens
g' iacob ūgas populeas uirides et am-
ngdalinas et explatamis egypte deco-
ricauit eas. detrahitq; corticibz mihus
que spouata erant candē apparuit. Illa
uero que integra uirida p'manserunt.
atq; in hunc modū color effectus est
uarius. Posuitq; eas in canalibz ubi
effundebar aqua. ubi cū uenissent
greges ad bitendū ante oclōs habe-
rent ūgas. et meaz aspectu scyent.
fatumq; ē ut in ipō calore cortus oues
intuerent uirgas. et parerent macu-
losa et uaria. diuiso colore dispersa.
Diuisitq; gregē iacob. et posuit ūgas
ante oclōs arietū. Erant autē alba
queq; et nigra laban. cetera uō iacob.
sepatis int' se gregibz. Ig' quando
p'mo tempore ascendebant oues. pone-
bat iacob ūgas in canalibz aquaz
ante oclōs arietū et iouū. et meoz cō-
templatione scyent. Quando uero

Genesis

serotina admissura erant. et ceptus
extremi non ponebat eas. factaq; s; ea q;
serotina erant laban. et que pmi tem
poris iacob. ditatusq; e homo ultra
modu. et habuit greges multos ancil
las et seruos camelos et asinos xxxij.

Postquam aut; audiuit uerba filioꝝ la
ban dicentiu. tulit iacob oia que
fuerunt patris sui et illi facultate ditat
est et factus inuictus. anim; aduertit q; facie
laban non esse erga se sic heri et nudius ter
cius maxime dicente s; dno reuertē
in terram patri tuor; et ad generationē tuā
erog; tecu. misit et uocauit rachel et iā
magru ubi pascebat greges. dixitq; eis.
Videō facie patris uiri qd non sit erga me
sic heri et nudius tertius. d; aut; patris mei
fuit mecu. et ipse nostis qd totis uirib;
meis fueram patri uro. h; pat; uir; cum
uenit me. et mutauit mercedē meā de
ce uicib;. et tamen non dimisit eū d; ut
noceret mi. Siquando die uarie erant
mercedes tue. parietant oēs oues uari
os fetus. Quando uero e contrario aut; alba
queq; accipies p uicē. oīs greges
alba peperunt. Tulitq; d; substantiā
patris uiri. et dedit mi. Postquam enī cept
omni tempus aduenerat. leuauit oculos
meos. et uidi isomnis ascendentes ma
res sup; feminas uarios et maculosas.
et diuersor; color;. Dixitq; angls dñi ad
me isomnis. Jacob. Et ego respondi. Ad
sum. Qui ait. Leua oculos tuos et uide
unūflos masculos ascendentes sup; fe
minas. uarios resperfos atq; maculo
sos. vidi ē oia que fecit tibi laban. Ego
sū d; bethel ubi inuisti lapidē. et uotū
uouisti mi. Nunc g; surge et egredere de
terra hac. reuertens in terrā natiuitatis

tue. Responder; rachel et iā. Numq; habem;
reliquū qd; in facultate et in hereditate domi
patris uiri. Nonne quasi alienas reputauit
nos et uendidit. et imeditq; pectū nostrū.
S; d; tulit opes patris uiri. et nobis eas tra
didit ac filius uiri. Unde oia que pcepto
fac. Surrexit itaq; iacob et ipositis liberis
et iugib; sup; camelos abiit. tulitq; omne
substantiā et greges. et qd; in mesopota
mia adquisierat. pgens ad ysaac patrem
suū in terram chanaan. Eo tempore laban te
rat ad tondendas oues. et rachel furata ē
idola patris sui. Noluitq; iacob confiteri so
cero suo qd fugeret. Cumq; abisset tam
ipē quā oia que uiris ei erant et annie tūl
nullo pgeret; extra montē galaad. nuntia
tū est laban die tertio qd fugerat iacob.
Qui assumptis fratrib; suis psecutus ē eū di
ce; septē. et apprehendit eū in monte gala
ad. uiditq; isomnis dicente s; dñi. Caue
ne quicq; aspe loquaris extra iacob. Jam
q; iacob in monte tendat tabernaculū.
Tum ille psecut; eū cum fratrib; suis. in eodē
monte galaad fixit tentoriū suū. et dixit
ad iacob. Quare ita egisti ut clam me abi
geres filias meas. quasi captiuas gladio.
Cur ignorante me fugē uoluiti. nec indi
care mi ut psequeret; te tū gaudio et can
ticis et tympanis et cythara. Non es pas
sus ut oscularer; filios meos ac filias.
Stulte opatus es. Et nunc quidē ualet
man; mea reddere tibi mala. h; d; patris tui
heri dix; mi. Caue ne loquaris tū iacob
queq; durus. Ego ad tuos ire cupiebas
et desiderio tibi erat dom; patris tui. cur fura
tus es deos meos. Responder; iacob. Qu
in scius te pfectus sum. timui ne uolent;
auferres filias mea tuas. Quod aut; fur
ti me arguas apud quēcumq; inuenieris

deos tuos necet corā fratrib; uris. Scru-
tate quicq; tuoz apud me iueneris au-
fer. **Hec** dicens ignorabat qd rachel fu-
rata eēt idola. **Ingressus** itaq; laban ta-
bernaculu iacob et he. et utriusq; fauile
n̄ inuenit. **Cumq;** intrasset tentorium
rachelis. illa festinans abscondit idola
subter strauita cameli. et sedit de sup.
Scrutatusq; omne tentoriū. et nichil in-
uementi ait. **Ne** ualeat dñs m̄s qd corā
te asserere nequeo. q̄ iuxta consuetudinē
feminar; inuic accidit m̄. **Sic** delusa soli-
tudo querentis ē. **Tumensq;** iacob cū
iurgio ait. **Quā** ob culpā meā et ob qd pe-
catū sic exarsisti post me. et scrutatus es
omne subpellectile meā. **Quid** inuenisti
deuincta substantia domi tue. **Pone** hic
corā fratrib; meis et fratrib; tuis. et iudi-
cent int̄ me et te. **Idco** iugurti annis fui
recti. oues tue et capre steriles n̄ fuerunt.
Arietes gregis tui non gmedit. nec captū
abestria ostendi t̄. **Ego** dampnū omne red-
debā. quicq; furto periebat a me exige-
bas. **Die** noctuq; estu urebar et getu. fu-
gebat somnus ab oculis meis. sic pugnā-
ti annos in domo tua seruui t̄. **Qua**
tuordecim p̄siliab; et sex p̄ gregib; tuis.
mutasti quoq; mercedē meā decē uicib;.
Nisi dñs p̄s mei abrahā et timoz ysaac
adiuisset m̄. forsitan modo nudū me di-
missiles. **Afflictionē** meā et labore ma-
nuū meaz respexit dñs et arguit te heu.
Respondit ei laban. **filie** mee et filij et
greges tui et oīa que tuis mea s̄. **Qd**
facere possim filijs et nepotib; meis. ve-
ni ḡ et mecum fedus. ut testimoniu int̄
me et te. **Tulit** itaq; iacob lapidē et ex-
iit iudithū. **dedit** dixit fratrib; suis.
Adferre lapides. **Qui** congregantes fece-

ruunt tumulū gmeduntq; sup eū. et
quē uocauit laban tumulus testis
et iacob aceruus testimonij. **interq;**
iuxta proprietatē lingue sue. **Dixitq;**
laban. **Tumulū** iste testis erit inter
me et te hodie. et idco appellatū est
nomē ei galaad. id est tumulus testis.
Intueat dñs et iudicet int̄ me et te. uos
quando recesserim a uobis. **Si** affixe-
ris filias meas. et si introduxeris uxo-
res alias sup eas. nullus sinonis no-
stri testis ē absq; dō qui p̄sens respicit.
Dixitq; rursus ad iacob. **En** tumulus
hic et lapis quē exeri. inter me et te
testis erit. **Tumulū** inquit iste et la-
pis sint i testimonio. si aut ego tran-
siero illū p̄gens ad te. aut tu preteri-
eris malū m̄ cogitans. **Dñs** abrahā
et dñs uachoz iudicet int̄ nos. **Dñs** p̄s
eoz. **Iurauit** iacob primozē patris
sui ysaac. **imolatisq;** uictimis imou-
te. uocauit fr̄es suos ut ederent pa-
nē. **Qui** cū gmedissent manserunt
ibi. **Laban** uo denocē surgens. o-
sculatus ē filios et filias suas. et be-
nedixit illis. reuersusq; ē in locū suū.
Jacob q; abiit itinere quo cepat. fu-
eruntq; ei obuia angli dī. **Quos** cū
uidisset. ait. **Castra** dī s̄ hec. **Et** ap-
pellauit nomē loci illi manaim. idē
castra. **quisit** autē et nuntios ante se
ad esau fr̄em suū in terram seu regio-
nis edom. **p̄cepitq;** eis dicens. **Sic** lo-
quimini dño meo esau. **Hec** dicit frat̄
tuus iacob. **Apud** laban p̄gnatus
sū. et sū usq; n̄p̄sentē diē. **habeo**
boues et asinos. oues et fīos atq; an-
cillas. **mittetq;** n̄ legationē ad dñm
meū. ut inueniā grām in sp̄cū tuo

Genesis

Generis s̄ uinitu adiacob dicen
 tes. Veni ad esau fratrem tuum. et ce
 ce p̄p̄erit in occursum tibi cum quadam
 tis uiris. Tunc iacob ualde. et p̄p̄
 ritus diuisit ip̄m qui secum erat.
 greges quoque oues et boues et came
 los in duas turmas dicens. Si uene
 rit esau ad uiam tuam et p̄uulerit eam.
 alia turma que reliqua est saluabitur.
 Dixitque iacob. De p̄ris mei abraham.
 dñe qui dixisti mihi uenire in terram tu
 am. et in locum naturitatis tue et be
 nefaciam tibi. in uisum tui cunctis misa
 tionibus. et in uisum tuum expleti sumo tuo.
 In baculo meo transiui iordanem istum.
 et nunc cum duabus turmis regressor.
 Erue me de manu fratris mei de ma
 nu esau. quia ualde eum timeo. ne forte
 ueniens p̄cutat matrem cum filiis. Tu
 locutus es quod bene mihi faceres. et di
 latares semen meum sicut harenam ma
 ris. que p̄militudine numerari non
 potest. Cumque dormisset ibi nocte il
 la. sepauit de his que habebat mu
 nera fratri suo esau. capras ducentas
 hircos uiginti. Oues ducentas. art
 res uiginti. Asinas uiginti. et pullos
 earum decem. Et misit p̄manus suorum si
 uos singulos secum greges. dixitque
 pueris suis. Ante cedite mihi. et sit spa
 cium inter gregem et gregem. Et p̄cepit p̄
 ori dicens. Si obuium habueris esau
 fratrem meum. et interrogauerit te cum es.
 et quo uadis et cui s̄ ista que sequeris.
 respondebis. Serui tui iacob mune
 ra misit domino meo esau. ipse quoque post
 nos uenit. Similit̄ mandata dedit
 sedo ac tertio et cunctis que sequeban
 tur. greges dicens. Huiusmodi uerbis

loquimini ad esau cum ueneritis eum.
 et addetis. Ipse quoque seruis tuis
 iacob. nec nomen insequitur. Dixit et.
 Camelos fetas cum pullis suis triginti
 ta. uacas quadraginta et tauros uiginti.
 placabo eum muneribus que se
 cum p̄cedunt. et postea uidebo eum
 forsitan p̄uocabit me. P̄cesserunt itaque
 muneribus ante eum. ipse uero mansit nocte
 illa in castris. Cumque matutina sur
 rexisset. tulit duas uixores suas et co
 tidem famulas cum undecim filiis. et
 transiit uadum ieor. Transductisque
 omnibus que ad se p̄tinebant. reman
 sit ecce uir **S**it solus xxxiiij.
 luctabat̄ cum eo usque mane. Qui
 cum uidet quod eum superare non posset.
 tetigit ueruum femoris eius. et statim
 emarcuit. Dixitque ad eum. Dimitte me
 iam enim ascendit aurora. Respondit.
 Non dimittam te nisi benedixeris mihi.
 Dixit ergo. Quod nomen est tibi. Respon
 dit. Iacob. Nequaquam inquit iacob
 appellabit nomen tuum sicut israel. quod si
 gratia domini fortis fuisti. quanto magis
 gratia homines preualebis. Interrogauit
 eum iacob. Die in quo appellaris nomine.
 Respondit. Cur queris nomen meum.
 Et benedixit ei in eodem loco. Vocauitque
 iacob nomen loci illius phanuel dicens.
 Vidi dominum facie ad faciem. et salua facta
 est anima mea. Ortusque est ei statim sol.
 postquam transgressus est phanuel. Ipse
 uero claudicabat pede. Quam ob causam
 non s̄medunt filii israel ueruum quoniam emar
 cuit in femore iacob usque in presentem
 diem. eo quod tetigit ueruum femoris eius
 et obstupuerit. Leuans autem iacob
 oculos suos uidit uementem esau et cum

Atille

eo quadringentos viros. Diuisitq; filios lie & rachel ambazq; famularum & posuit utraq; famulam & liberos earum in principio. Quam uero & liberos ei in secundo loco. Rachel autem & ioseph nouissimo & ipse progrediens aduauit primus septem in terram. donec appropinquaret frater ei. Currens itaq; esau fratri suo amplexatus est eum. stringensq; collum eius osculans fleuit. Leuatisq; oculis uidit mulieres & paruulos earum & ait. Quid sunt uolunt isti. & si ad te pertinent. Respondit. Paruuli sunt quos donauit mihi deus seruo tuo. & matrem appropinquantes auunculum & filium earum. in curuam sunt. Accessitq; iacob cum liberis suis & cum similibus adorassent. extremum ioseph & rachel adorauerunt. At esau. Que uiam sunt inquit iste turme quas obuiam habui. Respondit. Ut inuenire gratiam coram domino meo. Et ille. habeo aut plurimum fratri meo. sicut tua uis. Dixit iacob. Noli ita obsecro. sed si inueni gratiam in oculis tuis. accipe munusculum de manibus meis. Sic est uidi faciem tuam. quasi uiderem uultum dei. Esto mihi proci. & suscipe benedictionem quam adtulisti. & quam donauit mihi deus retribuens omnia. Dixit frater appellente suscipiens ait. Gradiamur simul. & ero socius itineris tui. Dixitq; iacob. Non estis dominus meus. quod paruulos habeam teneros. & oues ac boues fetas mecum. Quas si plus ambulando fecero laborare. morientur una die cuncti greges. Precedat dominus in me ante seruum suum. & ego sequor paulatim uestigia eius. sic uidero posse paruulos meos. donec ueniam ad dominum meum in seuer. Respondit esau. Oro te ut de populo qui mecum est satram socii itineris remaneant uie tue. Non est inquit necesse. hoc uno indigeo ut inueniam gratiam in con-

spectu tuo domine mei. Reuersus est itaque in illo die esau itinere quo uenerat in seuer. Et iacob uenit in sochoth. ubi edificata domo & fixis tentorijs appellauit nomen loci illius sochoth. id est tabernacula. Transiuitq; in saltem urbem sicimorum que est ultra chanaan. postquam reuersus est de mesopotamia syrie. & habitauit iuxta oppidum. emittitq; partem agri in qua fixerat tabernacula a filiis emor primis sychem centum aguis. Et erecto ibi altare. inuocauit super illud fortissimum.

Egressa est autem xxxv. annorum dyna filia iue. ut uideret mulieres regionis illius. Quam cum uidisset sychem filius emor euei princeps terre illius. adamauit & rapuit & dormiuit cum illa. in oppidum uigine. Et conglutinata est anima eius cum ea tristitiamq; blanditijs delinuit. & progens ad emor patrem suum. accipe inquit puellam hanc in uxorem. Quod cum audisset iacob absentibus filiis & in pastu occupatis pecorum. filium donec redirent. Egrediente autem emor prope sychem ut loqueretur ad iacob. ecce filium eius ueniebant de agro. auditumq; quod accidat uari sunt ualde. eo quod fedam rem esse operatus in seuer. & uiolata iacob filia rem inlicitam peruulset. Locutus est itaque emor ad eos. Sychem filium meum adhefit anime filie uestrae. date eam illi uxorem. & iungamur in nubia. Filias uestras tradite nobis. & filias uestras accipite. & habitate nobiscum. Terra in potestate uestra est. exercete negotiamini & possidete eam. Sed & sychem ad patrem & ad fratres eius ait. Inueniam gratiam con-

rā uobis. ⁊ quecumq; statueritis
 dabo. Augere dote. munera postula
 re. libens tribuā qđ petieritis. tā
 tū dare mī puellā hanc uxore. Respo
 derūt filij siche ⁊ pzi ei in dolo: seim
 entes obstuprū sororis. Non possim
 facere qđ petitis. nec dare sorore no
 strā hominū mīcumeis. qđ illicitū ⁊
 nefariū ē apud nos. Sed mī hoc uale
 bim' federari. si eē uolueritis nostri si
 miles. ⁊ cūm cadat in uobis omīe ma
 sculinū sexus. tunc dabim' ⁊ accipiem'
 mutuo filias nrās ac urās. ⁊ habita
 bim' uobiscū. erimulq; un' ppls. Sin
 aut' cūm cadat nolueritis: tollem' fili
 am nrām ⁊ recedem'. Placuit oblatio
 eoz. emoz ⁊ siche filio ei. uer' distulit
 adolescens qñ statim qđ petebat' ex
 pleret. Amabat ē puellā ualde. ⁊ ip
 se erat inclitus monū domo patris
 sui. Ingressiq; portā urbis. locuti s
 ppls. Vni illi pacifici s. ⁊ uolunt ha
 bitare nobiscū. negotient' urtū ⁊
 exerceant ea. que speciosa ⁊ lata cul
 torib; indiget. Filias eoz accipiemus
 uxores. ⁊ nrās illis dabim'. Vnū ē
 quo differunt tantū bonū. si cūm
 cidamus masculos nrōs ritū gentis
 imitantes. ⁊ substantia eoz ⁊ peco
 ra ⁊ cuncta que possident nrā erunt
 Tantū mī hoc adqueſcam' ⁊ habitan
 tes simul unū efficiem' ppls. Adſenti
 s omēs. circumcisit cunctis marib;.
 Et ecce die tūo quando grauiſſimus
 uulnere dolor ē. arreptis duo iacob fi
 lij simeon ⁊ leui frēs dīne gladijs.
 ingressi s urbē ofident'. interſcis
 oib; masculis. emoz ⁊ siche pariter
 necauerūt. tollentes dīmā dedomo

siche sorore suā. Quib; egressis. irue
 runt sup occisos ceteri filij iacob. ⁊
 depopulati s urbē in uitionē stupri.
 Dues eoz ⁊ armenta ⁊ asinos cunctaq;
 uastantes que in domib; ⁊ in agris
 erant puulos quoq; ⁊ uiros eoz
 duxerūt captiuas. Quib; patriatis au
 dacter iacob dix' ad simeon ⁊ leui. Tur
 bastis me ⁊ odiosū fecistis chanaanais
 ⁊ pherezais. habitatorib; tē hui'. Nos
 pauci sumus. illi aggregati percutient
 me ⁊ delebo ego ⁊ dom' mea. Responde
 runt. Numq; inſorto abuti debuere
 sorore nostrā. **xxxvi**

Posterea locutus ē dñs ad iacob. Surge
 ⁊ ascende bethel ⁊ habita ibi. facq; al
 tare dō qui appuit t' quando fugiebas
 esau frēm tuū. Iacob u' suocata omī
 domo sua. ait. Abiure deos alienos qui
 in medio urī s. ⁊ unum dñm ac muta
 re uestimta urā. Surge ⁊ ascendam'
 in bethel ut faciem' ibi altare dño q
 exaudiuit me in die tribulationis mee.
 ⁊ fuit locus tineris mei. Dederūt g
 ei omīs deos alienos quos habebant.
 ⁊ maures que erant in aurib; eoz.
 At ille fodit ea subtraheruntū que ē
 post urbē siche. Cūmq; pfecti essent
 terror dñi inuasit omīs pcutitū ciui
 tates. ⁊ non s auli psequi receden
 tes. Venit g iacob iuzā que ē intra
 chanaan cognouitō bethel. ipē ⁊
 oīs ppls cū eo. edificauerūt ibi altare.
 ⁊ appellauit nom' loci illius dom' dei
 Ibi enī appuit ei dñs cū sūgeret frēm
 suū. Eodem tenpe mortua ē deſbo
 ra nutrix rebecca. ⁊ sepulta ad iadi
 ces bethel subter quercū. uocatusq;
 ē nom' loci quercus flet'. Apparuit

aut iter dñs iacob postq̄ reuersus ē deme
 soporanna syrie. benedixitq; ei dicens.
Non uocaberis ultra iacob. s; isrl' erit
 nom̄ tuū. Et appellauit eū isrl'. dñsq; ei
 Ego dñs om̄ps. crescere et multiplicare.
 gentes et ppli nationū exte erunt. Re
 ges delumbis tuis egredient'. terraq;
 quā dedi abrahā isaac dato t' et semini
 tuo post te. Et recessit ab eo. Ille uo exiit
 titulu lapideū in loco quo ei locut' fue
 rat dñs. libans sup eū libamina et effun
 dens oleū. uocansq; nom̄ loci bethel. E
 gressus inde uenit uerno tempore ad riaz
 que dicitur effrata. in qua dū parturiret
 rachel. ob difficultatē partus p̄clitari
 cepit. dñsq; ei obsterit. Noli timere q;
 et hunc habebis filiū. Egrediente autē
 aiā p̄ dolore. et imminente iā morte.
 uocauit nom̄ filij benon. idē fili' dolori
 mei. Pater uo appellauit eū beniamin.
 idē filius dextere. Mortua ē autē rachel
 et sepulta iūna que dicitur ephrata. hec ē
 bethleem. Exiitq; iacob titulu sup se
 pulcrū ei'. hic ē titulus monum̄ti ra
 chel usq; imp̄sentē diē. Eggressus inde.
 fixit tabnaculū transiuram gregis. Cū
 q; habitaret in illa regione. abiit ruben
 et dormiuit cū bala scubina p̄ris sui.
 qd eū minime tanit. Erant autē filij
 iacob duodecim. filij he p̄mogenitus
 ruben et symeon et leui et iudas et isach
 ar et zabulon. filij rachel ioseph et ben
 iamin. filij baile ancille rachelis. dan et
 neptalim. filij zephhe ancille he. gad
 et aser. Hy filij iacob qui nati s; ei iūne
 soporanna syrie. Venit etiā ad isaac
 p̄cū suū in manbre ciuitatē arbee hec
 ē hebron in qua p̄grinatus ē abrahā
 et isaac. Et optati s; dies isaac centū oc

tognita annor. Consumptusq; etate
 mortuus ē. et adpositus ē p̄lo suo se
 ney et plenus dier. et sepelierunt eū
 esau et iacob filij eius. **xxxvii.**
Hec sunt generationes esau ip̄e ē
 edom. Esau accepit uoces defiliab;
 chanaan. ada filia melom heret. et
 oolibama filia manue filij sebeon
 euei. Safemath quoq; filia isinahel
 sorore nabaioth. peperit autē ada beti
 phas. Safemath genuit raulhel. Oo
 libama edidit hieus et hielom et cho
 re. Hy filij esau qui nati s; ei iūna
 chanaan. Tulit autē uoces suas et fi
 lias et filios et omne aiām dom' sue
 et substantia et pectora et cuncta que
 habē poterat iūna chanaan. et abiit
 in regionē alterā. et recessit a fr̄e suo
 iacob. Diuites em̄ erant ualde. et siml'
 habitare non potant. nec sustinebat
 eos ita p̄grinationis eoz p̄mittitū
 dine gregū. habitauitq; esau iūmon
 te seir. ip̄e ē edom. Hec s; genationes
 esa patris edom iū monte seir. et hec
 s; nom̄a filioz ei'. eliphaz filius ada
 uxoris esau. Raulhel quoq; fili' base
 math uxoris ei'. Fueruntq; filij eli
 phaz theman omaz sephue et gathā
 et cenez. Erat autē thana scubina eli
 phaz filij esau. que peperit ei amalech
 hy s; filij ade uxoris esau. filij autē
 raulhel naath et saza et sermma et ma
 za. Hy s; filij basemath uxoris da
 uis esau. Iti s; quoq; filij oolibama
 filie ana filie sebeon uxoris esau.
 esau. quos genuit ei. hieus et hie
 lom et core. Hy duces filioz esau. fi
 lij eliphaz p̄mogenit' esau. Dux the
 man dux omaz dux sephue dux cenez

dux core. dux dathan dux amalech.
 Hy filij eliphaz uxor edom. ⁊ hy fi-
 lij ade. Hy quoq; filij rauhel filij e-
 sau. Dux naath dux zara. dux sem-
 ma dux meza. Hy duces rauhel int-
 ra edom. Isti filij basemath uxoris
 esau. Hy aut; filij oolibanna uxoris
 esau. Dux hieus dux hielom. dux
 core. Hy duces oolibanna filie ana-
 uxoris esau. Isti filij esau ⁊ hy duces
 eoz ipse est edom. Isti filij seir horrei
 habitatoris tre. Lotham ⁊ sobal ⁊ sete-
 on ⁊ anan. dison ⁊ esebon ⁊ disan. Hy
 duces horrei filij seir uxor edom. fac-
 ti s̄ aut; filij lotham horrei theman.
 Erat aut; soror lotham thamma. ⁊ isti fi-
 lij sobal. Alua ⁊ maneeth. ⁊ hebal se-
 phi ⁊ onam. Et hy filij sebeon. achana
 ⁊ anam. Iste ē ana qui inuenit aquas
 calidas in solitudine. cū pasceret asin-
 os sebeon patris sui. Habuitq; filium di-
 san. ⁊ filium oolibanna. Et isti filij disa.
 Amdan ⁊ esban ⁊ iethra ⁊ charan. Hy
 quoq; filij eser. balaan ⁊ zeuan ⁊
 achan. Habuit aut; filios disan. hus ⁊
 aran. Isti duces horreoz. Dux lotham
 dux sobal dux sebeon dux ana. dux
 dison dux dux eser dux disan. Isti du-
 ces horreoz qui imperant; uxor seir.
 Reges aut; qui regnauer; uxor edom
 ante quā haberent regē filij isrl. fuerit
 hy. Salac filij berthoz. nomēq; urbis
 ei' deneba. mortuus ē aut; balac. ⁊ reg-
 nauit pro eo iobab filij zare de toba.
 Cuiusq; mortuus est iobab. regnauit
 pro eufan. decia themenoz. Hoc q;
 mortuo regnauit pro adad filius bal-
 dath qui percussit madian in regione
 moab. ⁊ noui urbis ei' ahurth. Cuiq;

mortuus est adad regnauit pro fem-
 la demasereta. Hoc quoq; mortuo
 regnauit pro saul defluuio woolwoth
 Cuiusq; ⁊ hic obisset. successit in regnū
 balana filius achoboz. Iste quoq; mor-
 tuo regnauit pro adad. nomēq; urbis
 ei' pthoa. Et appellabat; uxor illius me-
 ezebel filia matted filij amizad. hec
 ergo noia esau in cognationib; ⁊ locis
 ⁊ uocabulis suis. Dux thamma dux
 alua dux iethech dux oolibanna dux
 elad dux phison dux cenez dux themā
 dux mabsar. dux mabdiel. dux uam.
 Hy duces edom habitantes uxor in-
 perij sui. ipse ē esau pater idumeoz.
 Habuit aut; uxor chanaan. in qua
 pegrinatus est p̄ suos. ⁊ hec sunt
 generationes eius. xxxviij.

Ioseph cū sedecim esset annoz pasce-
 bat gregē cū fratrib; suis adhuc pu-
 er. Et erat cū filijs bale ⁊ zelyhe ux-
 or patris sui. Accusauitq; frēs suos ap-
 prein crimine pessimo. Isti aut; dilige-
 bat ioseph sup omis filios suos. eo qd
 in senectute genuisset eū. fecitq; ei tu-
 nicā polimitā. videntes aut; frēs ei' q;
 apre plus cunctis filijs amaret. ode-
 rant eū nec potant ei quicq; pacifice
 loqui. Accidit quoq; ut uisū somniū
 referret frīb; suis. que causa maioris
 ody seminariū fuit. Dixitq; ad eos.
 Audite somniū meū qd uidi. Putabā
 ligare nos manipulos in agro. ⁊ qua-
 si surgē manipulū meū ⁊ stare. ue-
 stroq; manipulos cūstantes ado-
 rare manipulū meū. Responder; frēs
 ei'. Numq; rex ut eris. aut subiciem
 ditioni tue. Hec g' causa somnoz atq;
 sermonū inuidie ⁊ ody somnū inu-

stravit. Aliud quoque vidit somnium.
 quod narrans fratribus ait. vidi psony-
 mum. quasi solem et lunam et stellas unde
 cum adorare me. Quod cum patris suo et fra-
 tribus retulisset. increpavit eum pater et dixit.
 Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti. Num
 ego et mater tua et fratres tui adorabimus te
 super terram. Invidabant ergo ei fratres sui.
 pater vero rem tacite considerabat. Cumque
 fratres illius impascendis gregibus patris mo-
 rarentur in sychem. dixit ad eum israel. fratres tui
 pascant oves in sychem. veni in terra
 te adeos. Quo respondente primo suus ait.
 vade et vide si cuncta prospera sunt erga
 fratres tuos et pecora. et revertentia in quod
 agas. Nullus de valle hebron. venit in
 sychem. Invenitque eum vir errantem in agro.
 et interrogavit quod quereretur. At ille respon-
 dit. fratres meos quero. indica mihi ubi pa-
 scant greges. Dixitque ei vir. Recesserunt
 de loco isto. Audivi autem eos dicentes.
Perterit ergo eum in dothanam
 ioseph post fratres suos. et invenit eos in
 dothanam. Qui cum vidissent eum paulo ante
 quam accederent ad eos. cogitaverunt illum oc-
 cidere. et in secreto loquebantur. Ecce somni-
 ator venit. venite occidamus eum. et mitt-
 eamus in cisternam veterem. dicebantque. fera
 pessima devoravit eum. tunc appropin-
 quavit illi pater somnia sua. Audiens hoc
 ruben urgebat libere eum de manibus eorum
 et dicebat. Non iustificamur animam eius nec
 effundamus sanguinem. sed proinde eum in
 cisternam hanc veterem que est in solitudi-
 ne. manusque vestras lavate innoxias.
 hoc autem dicebat volens eripere eum de ma-
 nibus eorum. et reddere patri suo. **xxxviii.**
Confessum ergo ut pervenit ad fratres iu-
 daverunt eum tunica calami et polium

ta miseruntque in cisternam que non
 habebat aquam. Et sedentes ut con-
 mederent panem. viderunt viatores is-
 maelitas venire de galad. et ca-
 melos eorum portantes aromatata et ve-
 stimenta et stactem egypti. Dixit ergo
 iudeis fratribus suis. Quid nobis pro-
 pdest si occiderimus fratrem nostrum. et vela-
 verimus sanguinem ipsius. melius est
 ut venundet ismaelitis. et manus
 nostre non polluantur. frater enim et caro
 nostra est. Adque venerunt fratres sermo-
 nibus eius. et preteritibus ismaelitis
 negotiatoribus extrahentes eum de ci-
 sterna vendiderunt ismaelitis unguin-
 ti argenteis. qui duxerunt eum in egyptum.
 Reversusque ruben ad cisternam non
 invenit puerum. et scissis vestibus pergens
 ad fratres suos dixit. Puer non invenit.
 et ego quo ito. Tulerunt autem tunica eius
 et in sanguine hedi quem occiderunt
 tinxerunt. mittentes qui ferrent
 ad patrem et dicerent. Hanc invenimus.
 unde utrum tunica filii tui sit annos.
 Quam cum agnovisset pater ait. Tunica
 filii mei est. fera pessima comedit
 eum. bestia devoravit ioseph.
 Scissisque vestibus indutus est cilicio.
 lugens filium multo tempore. Con-
 gregatis autem cunctis liberis ut le-
 varetur dolorem patris. noluit consolatio-
 nem recipere et ait. Descenda ad filium
 meum lugens in infernum. Et illo prope
 verante in flentem. madianei vendi-
 derunt ioseph in egypto putiphar
 eunuchis pharaonis. mulieris magi-
 stro. Eo tempore descendens iudas a
 fratribus suis duxit ad iherosolimam
 mulierem nomine huram. vidit ibi filiam bo-

minus chananei uocabulo fuit. Et ux
 ore accepta. ingressus est ad eam. Que
 cepit et peperit filium. uocauitque nomen
 ei her. Rursumque cepit feru natum
 filium. nomen autem onan. Tertium quoque
 peperit. quem appellauit sela. Quo nato
 parere ultra cessauit. Dedit autem uxorem
 primogenito suo her. nomine thamar. Fu-
 it quoque her primogenitus inde nequam
 in conspectu domini. et ab eo occisus est.
 Dixit ergo iudas ad onan filium suum. In-
 gredere ad uxorem fratris tui et sociare
 illi. ut suscipias semen fratris tui. Ille sci-
 ens non sibi nasci filios. introiens ad ux-
 orem fratris sui semen fundebat in terram
 ne liberi fratris uocem nascerentur. et idcirco
 perussit eum dominus quod rem detestabilem face-
 ret. Quam obrem dixit iudas thamar mi-
 rui sue. Esio uidua in domo patris tui do-
 nec crescat sela filius meus. Timebat enim
 ne et ipse moreretur sicut et fratres eius. Que
 abiit et habitauit in domo patris sui. Quo-
 luitis autem multis diebus. mortua est fili-
 a sue uxor iude. Quia post luctum solati-
 ratione accepta ascendebat ad montes
 ouium suorum et hircas opilio gregis
 odollanite nathannas. Annuntiatque
 est thamar quod socer illi ascendat in
 thannas ad uentendas oues. Que de-
 positis indumentis uestibusque assumpsit
 teristrum et mutato habitu sedit in bi-
 uio iuuentis quod ducit thannam. eo quod
 creuisset sela et non eum accepisset ma-
 ritum. Quam cum uidisset iudas suspi-
 citus est esse meretricem. apererat enim
 uultum suum ne agnosceret. Ingredies
 ergo ad eam ait. Dimitte me ut coeam te
 cum. Nesciebat enim quod uxor sua esset.
 Qua respondente. quid mihi dabis ut

fruaris scubitu meo. dixit. Agnita est
 hedum de gregibus. Rursumque illa dicente.
 patiar quodquiduis si dederis mihi aratonem
 quod mittas quod polliceris. Ait iudas. Quod
 est uis aratonem dari. Respondit. Anu-
 lum tuum et armillam et baculum quem manu
 tenes. Ad unum ergo contum cepit mulier.
 et surgens abiit. depositoque habitu quem
 assumpsisset. induta est indumentis ue-
 stibus. Agnitum autem iudas hedum pastorem o-
 dollanitem ut reciperet pignus quod dederat
 mulieri. Qui cum inuenisset eam. interrogauit
 ut homines loci illius. Vbi est mulier que
 sedebat in biuio. Respondentibus cum
 tis. non fuit in loco isto meretricem. reuersus
 est ad uiam et dixit ad eum. Non inueni eam. sed
 homines loci illius dixerunt mihi namque ibi sedi-
 se scortum. Ait iudas. Habeat sibi mandatum
 nos arguere non poterit. Ego nisi hedum
 quem perussisset. et tu non inuenisti eam. Ecce
 autem post tres menses. nuntiauerunt uide di-
 centes. fornicata est thamar uxor tua.
 et uidet uterus illius intumescere. Dixit
 iudas. Produce eam ut oburat. Que cum
 educeretur ad penam. misit ad socerum suum
 dicens. Deum cum heres scepit. agno-
 scite cum sit anulus et armillam et baculum.
 Qui agnitis inuenerunt. ait. Iustus me
 est quod non tradidi eam sela filio meo. At tamen
 ultra non cognouit eam. Instante autem par-
 tu. apparuerunt gemini inter eos. atque
 in prima effusione infantum. unum percutit ma-
 num. in qua obstetrix ligauit coctum. di-
 cens. Iste egredietur prior. Ille uero retin-
 hente manu. egressus alter. Dixitque mu-
 lier. Quare diuisa est propter rem macerata.
 Et ob hanc causam uocauit nomen eius pha-
 res. Postea egressus est frater eius. in cuius
 manu erat coctum. quem appellauit za-

git ioseph ductus ē in egyptū **xl**
 eruntq; eū putaphaz eunuchus pha
 raonis princeps exercitus in egyptū
 trahens de manu israhelitarū aquib;
 pductus erat. fuit dñs cū eo. et erat
 in carceribus p̄ se agens. habita
 batq; in domo dñi sui. qui optime
 nouerat eē dñm cū eo. et oīa que ge
 reret ab eo dirigi in manu illius. Inue
 nitq; ioseph grām corā dño suo. et mi
 nistrabat ei. A quo p̄positi omib; gub
 nabit creditā s̄ domū. et uniuersa que
 tradita fuerant. Benedixitq; dñs co
 muni egyptū p̄t ioseph. et multiplicauit
 ut tam in heredib; quam in agris cū
 tā ei substantiā. nec quicq; aliud uoue
 rat. n̄ p̄mē quo uescebat. Erat autē
 ioseph pulcher facie et decorus aspectu.
 Post multos itaq; dies iniecit dñs o
 culos in ioseph. et ait. Dormi mecum. **Q**
 nequaquā acquiescens ap̄ nefario. di
 uerā. Ette dñs n̄s omnib; in traditis
 ignorat quid habeat in domo sua. nec
 quicq; est qd̄ n̄ in mea sit potestate.
 uel non tradidit in p̄ter te que uxor
 ei es. Quom̄ ḡ possū malū hoc facere.
 et peccare in dñm meū. Huiusmodi uerbis
 p̄ singulos dies et mulier molesta erat
 adolescenti. et ille recusabat stuprū.
 Accidit autē ut quadā die intraret io
 seph domū. et op̄is quippā absq; ar
 bitris faceret. at illa apprehensa la
 tina uestimēti ei diceret. dormi mecum.
Qui relicto in manu illi pallio fugit.
 et egressus ē foras. Cumq; uidisset
 mulier uestē uirnarū suarū. et se eē
 strepitā. uocauit hoīes domi sue. et
 ait ad eos. Cui inroduit uirū hebreū
 ut illuderet nobis. Ingressus ē ad

me ut coner mecum. Cumq; ego
 succlamasse et audisset uocē meā.
 reliq; palliū qd̄ tenebā et fugit fo
 ras. In arguētū ḡ fidei reuertū
 palliū ostendit marito reuerti
 domū et ait. Ingressus ē ad me ser
 uus hebreus que adduxisti. ut
 illuderet in. Cumq; uidisset me
 clamare. reliq; palliū et fugit. Hys
 auditis dñs et inuē credulus uer
 bis iugis. natus ē ualde. tradi
 ditq; ioseph in carcerē ubi uincti
 regis custodiebantur et erat ibi dau
 idus. fuit autē dñs cū ioseph et in
 fertus ē illius. dedit ei grām in co
 spectu principis carceris qui tradidit
 in manu ipsius uniuersos uinctos
 qui in custodia tenebantur. et quicq;
 fiebat sub ip̄o erat nec nouerat ali
 quid timetis ei creditis. Dñs enim
 erat cū illo. et oīa ei op̄a dirigebat

Hys itaq; gestis. **acti xli**
 die ut peccarent duo eunuchi
 p̄ncerna regis egypti. et p̄stor dño
 suo. Iratusq; pharao irra eos. nam
 alter p̄ncernus p̄erat. al̄ p̄storib;
 Et misit eos in carcerē p̄ncerni mi
 trū. in quo erat uinctus et ioseph.
 At custos carceris tradidit eos ioseph.
 qui et ministrabat eis. Aliquantū
 tempus fluxerat et illi in custodia tene
 bantur. inderitq; ambo somnū nocte
 una iuxta interpretationē agruā s̄.
 Ad quos cū introuisset ioseph. mane.
 et uidisset eos tristes sc̄ntatus est
 dicens. Cur tristior ē hodie solito fa
 cies ur̄a. **Q**ui responderit. Somp
 niū in dñm. et non ē qui interpretet
 nobis. **Dir̄q;** ad eos ioseph. sumiq;

non di interpretatio ē. Referte in q̄
 uideritis. Narravit prior p̄positus
 p̄ncernaz somnū suū. Videbā corā
 me uite iniqua erant tres p̄pagines
 crescere paulatim gēmas. et post flo
 res uias maturefcere. talicq; pha
 uoms in manu mea. Tuli ḡ uuas
 et expressi in calice que tenebā. et tra
 didi poculū pharaoni. Respondit io
 seph. hec est interpretatio somni. Tres
 p̄pagines tres adhuc dies s̄ post quos
 recordabit̄ pharaon magisterq; tui. et
 restituet te in gradū p̄stīmū. dabisq;
 ei calicē uera officii tui. sic ante
 facere p̄sueueras. tantū memto mei
 tū bene v̄ fuerit. ut facias mecum mi
 sericordiā ut suggeras pharaoni et
 educat me de isto carcere qz furto sub
 latus sum de terra hebreoz. et hic inno
 cens in lacū missus sum. Videns pi
 stor magister qd̄ prudent̄ somnū
 dissoluisset. ait. Et ego uidi somnū
 qd̄ habere tria canistra farine sup
 capud meū. et in uno canistro qd̄ erat
 excelsius. portare me om̄s cibos que
 fiunt arte pistoria. auelq; smedere
 exea. Respondit ioseph. hec ē inter
 p̄ratio somni. Trias canistra tres ad
 huc dies s̄. post quos auferet pharaon
 caput tuū. ac suspendet te in cruce.
 et lacerabunt uolucres carnes tuas.
 Exm̄ dies t̄cius natalis pharaonis
 erat. qui faciens grande somnū pu
 eris suis. Recordatus ē ut epulas
 magistri p̄ncernaz et pistoz p̄nci
 pis. restituitq; alter in locū suū. ut
 porrigeret regi poculū. alter suspen
 dit ip̄atibulo. ut s̄ectors uitas p̄

baret. Et tam̄ succedentib; p̄speris.
 p̄posit̄ p̄ncernaz oblitus ē interpretis
 sui.
Post duos annos **xliij.** **fij.**
 uidit pharaon somnū. Putabat se
 stare sup flumē. de quo ascendebant
 septē boues pulchre et crasse minis. et
 pascebant̄ in locis palustrib; Que q;
 septē emergebant de flumine fede o
 fecteq; macie. et pascebant̄ in p̄a am
 nis ripa. in locis uidentib; deuorauer̄
 q; eas quaz mira species et habitudo
 corporum erat. Expectatus pharaon rursū
 suū obdormiuit. uiditq; alter somnū
 unū. Septē spine pullulabant in cul
 mine uno plene atq; formose. alter
 totidē spine tenues et p̄cille uedime
 oriebant̄ deuorantes omne prior pul
 critudinē. Cinglans pharaon post qui
 etē. et sc̄o mane pauore p̄teritus. in
 sit ad conuictos egypti cunctosq; sa
 pientes. Et accersitis narrauit somnū
 suū. nec erat qui interpretaret̄. Tunc
 demū remuiscens p̄ncernaz magist̄
 ait. Confiteor pecc̄m meū. Iratus rex
 fuis suis me et magistrū pistoz. retru
 di uellit in carcere p̄ncipis militū. ubi
 una nocte uterq; uidit somnū p̄e
 sagiū futuror. Erat ibi puer hebre
 us eidem ducis militū famulus cui
 narantes somnia audiuim̄ quicq; po
 stea rei probauit euentus. Ego enī red
 ditus sum officio meo et ille suspensus
 ē in cruce. Protinus ad regis imp̄ū educ
 tū de carcere ioseph totonderunt ac
 ueste mutata obtuler̄ ei. Cui ille ait
 Vidi somnia. nec est qui edasset̄. Que
 uidi audiui te prudentissime s̄uicere.
 Respondit ioseph. Absq; me d̄s respon

debit profusa pharaoni. Narravit g̃ pha-
rao qđ uiderat. Putabā me stare sup̃ ri-
pā fluminis. ⁊ septē boues decime cō-
scende pulcras nimis ⁊ obelis carnibz.
que in passu paludis uirecta carpebat.
Et ecce alie septē boues has sequebant.
intm̃ deformes ⁊ macilente. ut nunq̃
tales uicta egypti uidi. que deuoratis
⁊ sumptis prioribz nullū satietatis de-
dere uestigū. s̃ simili macie ⁊ squalore
torpebant. Cingilans rursū sapore de-
pressus. uidit somnū. Septē spice pul-
lulabant in culmine uino plene atq̃
pulcherrime. alie quoq̃ septē renues
⁊ p̃cisse uiridine oriebant. que prior
pulcritudine deuorauerunt. Narraui ꝑter
torals somnū. ⁊ n̄ ē qui edisserat. Re-
spondit ioseph. Somnū regis unū est.
que facturū ē d̃s ostendit pharaoni.
Septē boues pulchre. ⁊ septē spice ple-
ne. septē ubertatis anni s̃. eandemq̃
uim somni ꝑphendunt. Septē quoq̃
boues renues ⁊ macilente que ascende-
runt post eas. ⁊ septē spice renues ⁊ ue-
ro uerite p̃cisse. septē anni s̃ uenture
famis. qui hoc ordine ꝑplebunt. Ecce
septē anni ueniunt fertilitatis magne
in uniuersa t̃ra egypti. quos sequent̃ septē
anni alij tante sterilitatis. ut obliuio
in tradat̃ cuncta retro habundantia. Cō-
sumptura ē enī fames omne t̃ra. ⁊ ub-
tatis magnitudinē. ꝑditura inopie mag-
nitude. Quod aut̃ uidisti secundo. ad eun-
dē rem ꝑtinens somnū. firmitatis uidi-
ciū est. eo qđ fiat s̃mo d̃i ut uelocius im-
pleat̃. Nunc g̃ ꝑuideat rex uirū sapi-
entē ⁊ industriū. ⁊ ꝑficiat eū t̃re egypti.
qui ꝑstituatur ꝑpositos ꝑsingulos regiones
⁊ q̃ntā partē fructuū ꝑseptē annos fer-
tilitatis qui iā nunc futuri s̃ ꝑgreget

in horrea ⁊ omne frumentū sub pha-
raonis potestate ꝑdadat̃ serueturq̃
in uerbis ⁊ ꝑzer̃ future septē annoz
fami que ꝑressura ē egypti. ⁊ n̄ con-
sumet̃ t̃ra inopia. Placuit phara-
oni ꝑsilū. ⁊ cunctis ministris eius.
Locutusq̃ ē ad eos. Num inuenire
poterim̃ talē uirū qui spū d̃i plenus
sit. Dixit g̃ ad ioseph. Quia g̃ osten-
dit t̃ d̃s oīa que locutus es. numq̃
sapientiorē ⁊ similem̃ tui inuenire
poterim̃. Tu eris sup̃ domū meā.
⁊ ad tui oris in ꝑniam cunctus ꝑ-
pulus obediet. ut tū regni solio
te ꝑcedā. Dicens quoq̃ rursū pharao
ad ioseph. Ecce ꝑstitu te sup̃ uniuersā
t̃ra egypti. Tulit anulu dema-
nu sua. ⁊ dedit imanusei. uestiuit
q̃ eū stola uisina ⁊ collo torquem
aureā circūposuit. fecitq̃ ascende
sup̃ currū suū scdm̃ clamante ꝑco-
ne ut om̃s corā eo genu flecterent.
⁊ ꝑpositū eē scuerit uniuersē t̃re
egypti. Dixit quoq̃ rex ad ioseph.
Ego sum pharao. absq̃ tuo ꝑꝑio n̄
mouebit quisq̃ manū aut pedem
in om̃i t̃ra egypti. uertitq̃ nomen
illius. ⁊ uocauit eū lingua egypti
ata saluatore mundi. Dedit quoq̃
illi uxore asenech filiā ꝑutypha-
res sacerdotis helyopolcos. Egres-
sus itaq̃ ioseph ad t̃ra egypti. tri-
ginta aut̃ erit annoz quando ste-
tit in conspectu regis pharaonis.
⁊ ꝑcurrit om̃s regiones egypti. ve-
nitq̃ fertilitas septē annoz. ⁊
in ampulos redactē segetes. ꝑgre-
gate s̃ in horrea egypti. Om̃is etiā
frugū habundantia. in singlis ur-
bibz ꝑdita ē. tantaq̃ fuit in uirtu

do tritici. ut harenæ maris coequaret.
 et copiam mensuram excederet. Nati sunt
 autem ioseph filij duo antequam ueni-
 ret fames. quos peperit ei aseneth fi-
 lia putiphares sacerdotis heliopole-
 os. vocauitque nomen primogeniti ua-
 ualle dicens. Oblivisci me fecit deus
 omnium laborum meorum. et domus patris mei. flo-
 men quoque secundum appellauit effra-
 im dicens. Crescere me fecit deus in ter-
 ra paupertatis mee. Igitur transactis
 septem annis ubertatis qui fuerant
 in egipto. cepit uenire septem annu-
 mopie quas prouiderat ioseph. et in u-
 niuerso orbe fames prevaluit. Incit-
 ta autem terra egipti erat fames. Qua
 esuriente clamauit populus ad pharaonem.
 alimta petens. Quibus ille respondit.
 Ire ad ioseph. et quicquid uobis dixerit
 facite. Crescebat autem cotidie fames
 in omni terra egipti. Apertitque ioseph hor-
 rea uniuersa et uendebat egiptis.
 nam et illos opprimerat fames. om-
 nesque iuuente ueniebant in egiptum
 ut emerent escas. et malum mo-
 pie temperarent. **xliij.**

Audiens autem iacob quod alimen-
 ta uenderent in egipto. dixit
 filijs suis. Quare negligitis. Audi-
 ui quod triticum uendiderunt in egiptum.
 descendite et emite uobis neces-
 saria ut possim uiuere. et non esuma-
 mur inopia. Descendentes ergo fratres
 ioseph decem ut emerent frumen-
 ta in egipto. beniamin uentem ab ia-
 cob dicente qui dixerat fratribus ei.
 ne forte mitti uere quicquid patiar ma-
 lu. Ingressi sunt autem terram egipti cum alijs
 qui pergebant ad emendum. Erat autem fame

in terra chanaan. et ioseph princeps
 egipti. atque ad illius uirtum frumenta
 populis uendebant. Cumque adorassent
 eum fratres sui et agnouisset eos. quasi
 ad alienos durus loquebatur. intro-
 gans eos. Unde uenistis. Qui respon-
 derunt. De terra chanaan. ut emamus
 uirtum necessaria. Et tamen fratres ipse
 cognoscens. non est agnitus ab eis.
 Recordatusque somnorum que aliquan-
 do uiderat. ait ad eos. Exploratores
 estis. Ut uideatis infirmiora terræ ue-
 nistis. Qui dixerunt. Non est ita dñe.
 sed filij tui uenerunt ut emerent escas. Om-
 nes filij unus uiri sumus. pacifici ue-
 nimus. nec quicquam famuli tui machi-
 nantur mali. Quibus ille respondit. Al-
 ter est. uirtum terra huius considerate
 uenistis. Et illi dixerunt. Duodecim in-
 uit filij tui fratres sumus. filij uiri unius
 in terra chanaan. Quimus cum patre nostro est.
 et alius non est super. Hoc est autem quod locutus
 sum. exploratores estis. Jam nunc experiri
 tui uirtum copiam. per salutem pharaonis. non
 credidimus hunc donec ueniat frater
 uester minimus. Mittite euobis unum.
 et adducat eum. Vos autem eritis in uirtu-
 bus donec perueniamus que dixistis utrum fal-
 sa an uera sunt. Alioquin per salutem pha-
 raonis exploratores estis. Et tradidit
 eos custodie tribus diebus. Die autem tercio
 eductis ex carcere ait. facite quod dixi et ui-
 uetis. Dum enim timeo. Si pacifici estis.
 fiat uester unus liget in carcere. uos
 autem abite. et ferte frumenta que em-
 istis in domos ustras et frumentum uestrum
 ad me adducite ut possim uirtum perbare
 sitiones et non moriamini. fecerunt ut dix-
 erat. et locuti sunt in uirtu. **overtito hec patim**

quia peccauim' in fratrem nostrum. uidentes
angustiam anime eius dum deprecaretur uos et non
audistis. ideo uenit super nos ista tribu-
latio. Equibus unus ruben ait. Quinque non
dixi uobis nolite peccare in puerum et non
audistis me. In sanguis eius erquirat. Ioseph
ebant autem quod intelligeret ioseph. eo quod per
interpretem loqueretur ad eos. auertitque se
parumper et fleuit. Et reuersus est ad eos
et locutus tollensque symeon et ligans illis
presentibus. et iussit ministris ut impleverent
saccos eorum tritico. et reponerent pecunias
singulorum in sacculis suis. datisque supra caba-
rys unna. Qui fecerunt ita. At illi prantes
frumenta maxime perfecti sunt. apertaque unum sacco
ut daret unum pabulum induerent. et
platus pecuniam more sacculi. dixit fratri-
bus suis. Reddita est mihi pecunia. en habet
in sacco. Et obstupe facti turbatique. dixerunt
mutuo. Quid nam est hoc quod fecit nobis deus.
Veneruntque ad iacob partem suam in terram cha-
naan. et narrauerunt ei omnia que accidissent
sibi dicentes. Locutus est nobis dominus in domo
et putauerunt nos exploratores pumicie.
Cui respondimus. Pacifici sumus. nec ullas
molimur insidias. Duodecim fratres uno
patre geniti sumus. unus non est super. minimum
cum patre uersat' in terra chanaan. Qui ait uo-
bis. Sic probabo quod pacifici estis. fratrem
uestrum unum dimitte apud me. et abazaria
domibus uestris necessaria sumite et abite.
fratresque uestrum minimum adducite ad me ut
sciam quod non sitis exploratores. et illum qui
tenet' in uinculis recipere possitis ac dein-
ceps emendi que multis habeatis licentiam.
Hys dictis cum frumenta effunderent
singuli. repererunt more sacculorum ligatas pecu-
nias. Exterritisque simul omnibus. dixit pater
iacob. Absque liberis me esse fecistis. Jo-

seph non est super. symeon tenet' in
uinculis. veniamini auferens. In
me mala hec omnia reciderunt. Cui respon-
dit ruben. Duos filios meos inter-
fice si non reduxero illum tibi. trade in
manu mea. et ego eum tibi restitua. At-
ille. non descendet inquit. filius meus uobiscum
frater eius mortuus est. ipse solus reman-
sit. Siquid ei aduersum acciderit in terra
ad quam pergitis. deducetis canos me-
os cum dolore ad inferos. **xlviij.**

Non enim famem omnem terram uehemen-
ter premebat. et sumptibusque cibis quos
egyptus detulerant. dixit iacob
filius suus. Reuertimini et emite pau-
illum escam. Respondit iudas. Denu-
tiant nobis uir ille subtestificatione
iurandi dicens. Non uidebitis faciem
meam. nisi fratrem uestrum minimum adduxeritis
uobiscum. Si ergo mittere eum uobiscum pro-
mus pariter. et emem' tibi necessaria.
Sui autem non uis. non ibimus. Uir enim se ut
pe diximus denuciavit nobis dicens
non uidebitis fratrem absque uro minimo.
Dixit eis israel. Inueniam hoc fecistis mi-
seriam. ut indicaretis ei et alium uos ha-
bere fratrem. At illi responderunt. Inter-
rogauit nos homo per ordinem nostram pro-
geminem. si pater uiuere. si haberem'
fratrem. et nos respondimus ei consequen-
ter iuxta id quod fuerat scissitat'. Quomodo
quid scire poteramus quod diciturus esset
adducite uobiscum fratrem uestrum. Judas
quoque dixit patri suo. Mitte puerum meum
ut perficiamus et possimus uiuere. ne
moriamur nos et paruuli nostri. Ego suscipi
pro puerum. de manu mea require illum.
Nisi reduxero et tradidero eum tibi. ego
peccati uite reus omnium tempore. Si non in

tercessisset dilatio. iam uice altera
uenissem. Igitur israhel pat' eor' dixit ad
eos. Si sic necesse est. facite quod multis
simite deoptimus sic frugibus uua
his uris et deferte uro munera. mo
dici uelline et mellis et stracis et stac
tes et therebinti et amigdalar. pecu
niaque dupliciter ferte uobiscum et illa
qua inuenistis in sacculis replete
ne forte errore facti sitis. et si frum urum
tollite et ite aduram. Deus autem uis
omnis faciat uobis eum placabilem et
remittat et uobiscum frum urum que
tenet in uinculis. et hunc beniamin.
Ego autem quasi oratus absque liberis
eius. Tulere ergo uiri munera et pecu
nia dupliciter et beniamin. Descendit
ergo in egyptum et steterunt coram ioseph.
Quos cum ille uidisset et beniamin si
mul precepit dispensatori domus sue.
dicens. Introduce uiros domum et oc
cide uictimas et instrue sumum. quoniam
metum smeluri sum meridie. fecit ille
sic fuit in paratu. et introduxit uiros
domum. ibique exterriti dixerunt mutuo.
Propter pecuniam quam retulimus prius
in sacculis nostris introducti sumus ut de
uoluat in nos calumniam. et uolun
ter subiciat sumum. et nos et alios
nostros. Quam obrem in uicis foribus ac
cedentes addispendatorem. locuti sunt.
Quam donec ut audias. Jam ante de
scendimus ut emerem escas. quibus
emptis cum uenissemus addiuersorum.
apuum sacculos nostros et inuenimus
pecuniam in ore sacculorum. quam non eodem
pondere reportauimus. et aliud ad
tulimus argentum ut emamur que ne

cessaria sunt. Non est in uera scientia quod
eum posuerit in aris uis nostris. At ille
respondit. Pax uobiscum nolite time
re. Deus uester et deus patris urum. dedit
uobis thesauros in sacculis uris. nam
pecuniam quam dedisti in parata ego
habeo. Et dixitque ad eos simeon. Et
introducitis domum adruit aqua et la
uerunt pedes suos. deditque pabulum asini
eis. Illi uero pabunt munera. do
nec ingrederetur ioseph meridie. Au
dierant enim quod ibi smeluri esset panis.

Intuitu ioseph ingressus est **xlv.**

domum suam. obrulertque ei munera re
nentes in manibus. et adorauerunt per
terram. At ille clementer salutatis eis
interrogauit dicens. Saluus ne est
pat' uester seuer de quo dixistis mihi.
Adhuc uiuit. Qui responderunt. Sospes
est seruus tuus per nos. adhuc uiuit. Et
incuruati adorauerunt eum. Ad tollens
autem oculos ioseph uidit beniamin fra
trem suum internum. et ait. Iste est frat' ue
strum de quo dixistis mihi. Et rui
sum. Deus inquit misereatur tui fili mi. fe
stinantque in domum quod smota fuerant
omnia uiscera ei super fratre suo. et introiit
cubiculum fleuit. Rursusque lota facie
egressus. stimuit se et ait. Ponite
panes. Quibus appositis. seorsum ioseph
et seorsum fratribus. egyptus quoque qui
uestebant simul seorsum. Inlicitum est
enim egyptus smede cum hebreis. et p
fauum putant huiusmodi sumum.
Sederunt ergo coram eo per triginta iuxta
per triginta sua. et munus iuxta eta
tem suam. Et mirabantur nimis sumptis
partibus quod ab eo acceperant. maiorque

pars uenit beniamin. ita ut quinque
 partibus excederet. **S**iberuntque et mebra
 tū sū cū eo. **P**recepit autē ioseph dispensa-
 tori domus sue dicens. **I**mple saccos cor-
 frimento quantum possunt capere. et pone
 pecuniam singulorum in summitate sacci.
Scyphū autē meū argenteū. et precium quod
 dedit tritici. pone more sacci iunioris.
 factūque ē ita. **E**t orto mane dimissi sū cū
 alius suis. Jamque urbē exierant. et pro-
 cesserunt paululu. **T**ū ioseph accersi-
 to dispensatori domus aui. **S**urge inquit et
 prosequere uiros. et apprehensis dicto. **Q**
 re reddidistis malū pro bono. **S**cyphū quē
 furati estis. ipse ē in quo bibit dñs n̄r.
 et in quo augurari solet. **P**essimā rem
 fecistis. **F**ecit ille ut uislerat. et apphen-
 sis porcinē locutus ē. **Q**ui responderunt.
Quare sic loquitur dñs n̄r. ut serui tui tā-
 tū flagitij commiserat. **P**ecuniam quā ue-
 nimus more saccorū reportauim⁹ ad te de-
 tra chanaan. et quomōdo sequens ē ut funa-
 ti essem⁹ de domo dñi tui aurū uel argen-
 tū. **A**pud quēcumque fuerit inuentū ser-
 uorū quod queris moriatur. et nos serui erim⁹
 dñi n̄r. **Q**ui dixit eis. **F**iat iuxta uestri
 sententiā. apud quē fuit inuentū. ipse
 sit seruus m̄s. nos autē eritis in uox.
Itaque festinato deponentes intra saccos.
 aperuerunt singuli. **Q**uos scrutatos inuenit
 scyphū in sacco beniamin. **A**t illi scissis
 uestib⁹. oneratisque rursum alijs. reu-
 si sū inopidū. **P**rimusque iudas cū fratri-
 bus suis ingressus ē ad ioseph. nec dū
 eū de loco abierat. om̄sq; ante eū int-
 ra corruerunt. **Q**uib⁹ ille ait. **C**ur sic agere
 uoluistis. **A**n ignoratis quod n̄ sit similis
 mei in augurandi scientia. **C**ui iudas.

Quid respondebim⁹ inquit dñō meo.
 uel quod loquim⁹ aut iuste poterimus
 obtendere. **D**ñs inuenit iniquitatē ser-
 uorū tuorū. en om̄s serui sum⁹ dñi mei.
 et nos et apud quē inuenit⁹ est cyphus.
Respondit ioseph. **A**bsit a me ut sic a-
 gam. **Q**ui furatus ē scyphū ipse sit
 seruus m̄s. uos autē abire liberi ad
 patrem ur̄m. **A**ccedens prius iudas.
 confident⁹ ait. **O**ro dñe mi. loquar⁹ ser-
 uis tuis uerbu maunib⁹ tuis. ne ma-
 scus seruo. **T**ues enim post pharaonē
 dñs n̄r. interrogasti prius suos tuos.
Habetis patrem aut fratrem. et nos re-
 spondim⁹ tibi dñō meo. **E**st nobis pater
 senex. et puer puulus quī senectute
 illius natus ē. cui interm⁹ frater ē
 mortu⁹. et ipm̄ solū habet matrem suā.
 pater uō tenere diligit eū. **D**ixitque ser-
 uis tuis. **A**dducite eū ad me. et ponā
 oculos meos sup̄ illū. **S**uggestim⁹ dñō
 meo. non potest puer relinquere pa-
 trem suū. **S**i enim illū dimiserit. moriet⁹.
Et dixit seruis tuis. **N**isi uenerit frater
 n̄r minim⁹ uobiscū. nō uidebitis am-
 plius faciē meā. **C**um ergo uenisset
 ad famulū tuū patrem n̄r. narrauim⁹
 ei om̄a que locutus ē dñs n̄r. **E**t dixit
 pater n̄r. **R**etursum et emite nobis par-
 tici. **C**ui dixim⁹. **N**e n̄ possim⁹. **S**i
 frater n̄r minim⁹ descendet uobiscū.
 proficiam⁹ simul. **A**liquin illo absente
 n̄ audem⁹ uidere faciē uiri. **A**dque
 ille respondit. **V**os scitis quod duos ge-
 muerit in uero mea. egressus ē un⁹
 et dixit⁹ bestia deuorauit eū. et huc
 usque non sperauit. **S**i uideritis et
 istū et aliq; ei in uia gigerit. dedu-
 tetis canos meos cū uox admiseris.

Igitur si intraueris ad seruum tuum pa-
 tre meum et puer defuerit. cum anima
 illi exhuus anima pendat. uideritque
 eum non esse nobiscum. morietur. et dedu-
 cent famuli tui cauos eius cum dolore
 ad inferos. Ego prope seruus tuus
 qui in uinea hunc recepi fide. et spo-
 pondi dicens. Nisi redueris eum pec-
 cati reus ero. in preem meum omni tem-
 pore. Manebo itaque seruus tuus prope
 in ministerium domini mei. et puer cum
 fratribus suis ascendat. Non enim re-
 ducere possu abseruato puero ad preem
 meum. ne calamitas que oppressura est
 preem meum. testis assistat. Non se po-
 terat cohibere ultra ioseph. multis
 coram adstantibus. unde precepit ut e-
 grederentur cuncti foras. et nullus tu-
 rereet alienum agnum non mutue. ele-
 uantque uocem cum fletu. Quam audierit
 egypti. omnisque domus pharaonis.
 Et dixit fratribus suis. Ego sum ioseph.
 Adhuc propter me uiuit. Nec poterant
 respondere frater. immo timore per-
 riti. Ad quos ille clementer. accedi-
 te inquam ad me. Et cum accessissent pro-
 pe. ego sum ait ioseph frater uer.
 que uendidistis in egyptum. Nolite
 pauere. nec uobis durum esse uide-
 at quod uendidistis me in his regio-
 nibus. pro salute est uera misit me deus
 in egyptum. Si enim est quod fames cepit
 esse in terra. et adhuc quinquaginta annis restat
 quibus nec avari poterit nec meti. pro-
 misitque me deus. ut reseruemini super ter-
 ram. et estis ad uiuendum habere possi-
 tis. non uero pro illo sed dei huc uolun-
 tate missus sum. qui fecit me quasi pa-
 trem pharaonis. et dominum uniuersae domus

eius. accipite in omni terra egypti. festina-
 te et ascendite ad preem meum. et dicetis
 ei. Hec mandat filius tuus ioseph.
 Deus me fecit dominum uniuersae terrae egypti. de-
 scende ad me ne moreris. habita in tra-
 gellen. Et sisque iuxta me tu et filij tui et
 filij filiorum tuorum. oues tue et armenta tua.
 et uniuersa que possides. ibique te pasca.
 Adhuc enim quinquaginta annis solum residuum fannus.
 ne et tu peias et domus tua. et uniuersa que
 possides. En oculi uiri et oculi fratris mei dem-
 amnu uident. quod os meum loquatur. ad uos.
 Quantate propter meo uniuersam gloriam meam.
 et cuncta que uidistis in egypto. festina-
 te et adducite eum ad me. Cumque amplex-
 atus recidisset in collum beniamin. frater
 sui fleuit. Illi quoque fientes similitur sup-
 collum eius. osculantiisque est omnes fratres suos ioseph.
 et plorauerunt pro singulis. Postque ausi sunt
 loqui ad eum. Audiuimusque est et celebri sermone
 uulgatum uerba regis quod uenerit frater ioseph.
 Et gaudius est pharaon. et omnis familia
 eius. Dixitque ad ioseph ut inuenerit frater
 suis dicens. Onerantes iumenta uestra in
 terram chanaan. et tolletes inde preem
 uestrum et cognationem. et uenite ad me.
 et ego dabo uobis omnia bona egypti.
 ut comedatis medullam terre. Precepe-
 etiam ut tollant plaustra decem egypti ad
 subuentionem puulorum suorum. et singulum ac-
 ditto. Tollite preem uestrum et parate quum
 totius uenientes nec dimittatis quicquam
 de suppellectili uestra. quia omnes opes egypti
 uestrae erunt. fecerunt filij israel ut eis
 mandatum fuerat. quibus dedit ioseph
 plaustra secundum pharaonis imperium et
 cibaria intinere. singulisque proferri
 iussit binas stolas. Beniamin uero
 dedit trecentos argenteos cum quinquaginta

stolas optimis tantūde pecunie et ue
stū mittens p̄i suo. addens ei asinos
decē qui subuehēnt exomibz diuitijs
egypti. et totidē asinas triticū mittine
re panēq; p̄tantes. Dimisitq; fr̄es su
os et p̄fiscētibz ait. Ne uasamini
iura. Qui ascendentes egypto uene
runt miram chanaan adp̄em suū ia
cob. et nuntiauerē ei dicentes. Joseph
uuit et ip̄e dñat̄ mōm̄ terra egypti.
Quo audito iacob quasi de grauī som
no euigilans. tam̄ non credebat eis.
Illi itez om̄ia referēbant om̄nē ordmē
rei. Cūq; uidisset plaustra et unuer
sa que miserat. reuixit sp̄s ei et ait.
Sufficit si adhuc filius m̄s ioseph uuit.
uadā et uideto illū ante q̄ moriar. **xlvj.**

Profectusq; isrl̄ cū om̄ibz que
habebat. uenit adputeū uirantū
et uacatis ibi uictimis dō p̄is sui
isaac. audiuit eū p̄uisione nocte uo
cāte se. et dicente s̄. Jacob iacob. Cui
respondit. Ecce adsum. Ait illi d̄s. E
go sū fortissim̄ d̄s p̄is tui. noli timere
et descende megyptū. q̄ regēte mag
nā faciā te ibi. Ego descēdā tecū illuc
et ego inde adducā te reuertēte. Joseph
quoq; ponet manū suā sup̄ oculos tuos
Surrexit ḡ iacob aputeo uirantū.
tulertq; eū filij sui cū puulis et uxori
suis implaustris quas miserat phara
o adportandū senē et om̄ia que posside
bat int̄a chanaan. Venitq; megy
tū cū om̄i femine suo. filij ei et nepo
tes. filie et cuncta simul p̄genes. Hec
s̄ autē nom̄a filioz isrl̄ qui ingressi s̄
megyptū. ipse cū libis suis. p̄moge
nit̄ ruben. filij ruben enoch et phallu
et esrom et charun. filij sineon tenuibel

et iamin et alod iachin et sabet et
saul filij chanaanitidis. filij leui
gerson ciath et merari. filij uida be
ri et onan et lela et phares et zazam.
oportu s̄ autē her et onan uirū cha
naan. **P**atq; s̄ filij phares. esrom
et annul. filij isachar thola et phua
et iob et seuron. filij zabulon sarad
et helon et uaelel. **H**y filij le q̄s genu
it̄ in mesopotamia sūre cū diua filia
sua. Om̄s autē filioz ei et filiar. tri
ginta et tres. filij gad sephion et tag
gi simi et elebon. beri et azoli et areli.
filij aser ianne et iesua et iesu et be
ria. sara q̄ soror eoz. filij terra heb
et melchiel. **H**y filij zelphe quā dedit
laban le filie sue. et hos genuit ia
cob sedecim aīas. filij rachel uxoris
iacob. ioseph et beniamin. **P**atq; s̄
ioseph filij uirū egypti. quos genuit
ei asenech filia putiphares sacero
tis heliopoleos. manasses et ephraim.
filij beniamin. bela et bechor et asber
gera et naana iebi et ros. mopui et
opphun et azed. **H**y filij rachel quos
genuit iacob. om̄s autē quatuordecim.
filij dan. ulim. filij neptalim asihel
et guui et giesler et falle. **H**y filij ba
le quā dedit laban. rachel filie sue.
et hos genuit iacob om̄s autē septē.
Cuncteq; autē que ingressē s̄ cū iacob
megyptū. et egressē defemore illius
absq; uxori filioz. sexaginta sex.
filij autē ioseph quati s̄ ei int̄a egypti.
autē due. Om̄s autē dom̄ iacob que in
gressa est egyptū. fuerē septuaginta.
Mis̄ autē iudā ante se ad ioseph. ut
nuntiaret ei. et ille occurreret inges
se. Quo cū puenisset uinctu ioseph

Ben

currū suo ascendit obviam p̄ri suo ad
eundē locū. "vidensq; eū inerat sup
collū ei. ⁊ int' amplexus fleuit. Dixit
q; p̄ ad ioseph. Jam let' moriar. qz
vidi faciē tuā. ⁊ supstitit te relinq;

Alle locutus est ad **xlvij.**
fr̄es. ⁊ ad om̄ie domū p̄ris sui.
Ascendā ⁊ nuntiabo pharaoni. di
cannq; ei. Fratres mei ⁊ dom' p̄ris
mei q̄erant int̄ia chanaan uener' ad
me. ⁊ s̄ uiri pastores ouū. curāq;
habent alendor' gregū. Pecora sua
⁊ armenta ⁊ que habē potue
runt. adduxer' secū. Cumq; uocauit
ret uos ⁊ dixit. q̄ ē opus ur̄m. re
spondebitis. Viri pastores sum' ser
ui tui ab infantia ur̄a usq; nūp̄sens.
⁊ uos ⁊ p̄res ur̄i. Hec aut' dicetis ut
habitare possitis int̄ia gessen. qz de
testant' egypti om̄s pastores ouium.
Ingressus ē ioseph. nuntiavit pha
raoni dicens. Pater n̄s ⁊ fr̄es. oues
eor' ⁊ armenta. ⁊ cuncta que possident
uener' de t̄ra chanaan. ecce p̄stitit
int̄ia gessen. Extremos quoq; fr̄ū
suor' q̄iq; uiros. statuit corā rege.
Quos ille interrogauit. Qd' habetis
opis. Responderē. Pastores ouū
sum' serui tui. ⁊ uos ⁊ p̄res uostri.
Ad p̄grmandū int̄ia tua uenimus.
quō non ē herba gregib; suor' tuor'
ingrauescente fame in regione cha
naan. petimq; ut eē uos uibeas ser
uos tuos interm̄ gessen.

Dixit itaq; rex ad ioseph. Pat' tuus
⁊ fr̄es tui uener' ad te. in terra egypti
in consp̄cū tuo ē. in optimo loco fac
habitare eos. ⁊ m̄de eis t̄ram gessen.
Quod si noli eē uicis uiros idulstra

os. ⁊ stitue illos magistrōs peccor'
meor'. Post hec introduxit ioseph pa
trē suū ad regē. ⁊ statuit eū corā eo.
Qui b̄ndicens illi. ⁊ interrogat' ab eo.
Quot s̄ dies annor' uite tue. Respon
dit. Dies p̄gruationis uite mee. cen
tū t̄ginta annor' s̄ paru ⁊ mali. ⁊ n̄
puener' usq; addies p̄m̄ meor' quib;
p̄gruati s̄. Et benedixit rege. egressus
est foras. Ioseph u' p̄ri ⁊ fr̄atib; suis
dedit possessionē in egypto. in optimo
t̄re solo ramesses. ut p̄cepit pharao
⁊ alebat eos. om̄sq; domū p̄ris sui. ueniq;
p̄bens cibaria singulis. In toto eū or
be panis decuit. ⁊ oppresserat fames
t̄ram. maxime egypti ⁊ chanaan. Qui
bus om̄ie pecunia s̄gregauit p̄uendi
tione frum̄ta. ⁊ utulit eā mercedē re
gis. Cumq; defecisset egyptor' p̄rium.
uenit cuncta egyptus ad ioseph dicens.
Da nobis panē. Quare morimur corā
te deficiente pecunia. Quib; ille respō
dit. Adducite pecora ur̄a ⁊ dabo uob'
pro eis citos. si p̄ctū n̄ habetis. Que
tū adduxissent. dedit eis alim̄ta pro
eqs ⁊ ouib; ⁊ bub; ⁊ asinis. sustentā
uitq; eos illo anno p̄uinitatione pe
cor'. Vener' quoq; anno sc̄do. ⁊ dixē
runt ei. Non celam' dūm̄ ur̄m. qd' defi
ciente pecunia. ⁊ pecora simul defice
runt. nec clam te ē qd' absq; corpib; ⁊
t̄ra nihil habeam'. Cum g' morim' te
uidente. ⁊ uos ⁊ t̄ra n̄a tui erimus.
P̄ne uos in futurū regiā. ⁊ p̄bebe se
m̄ta. ne deficiente cultore redigatur
t̄ra in solitudinē. Cū g' ioseph om̄ie
t̄ram egypti. uendentib; singulis pos
sessiones p̄ magnitudine famis. sub
iecitq; eā pharaoni ⁊ cunctos p̄los ei

anouissimis tinnis egypti. usq; ad ex-
tremos fines ei' pret' tercia sacerdotu
que a rege tradita fuerat eis. quib; sta-
tuta cibaria exhorreis publicis prebe-
bant. et idco non s' apulli uendere
possiones suas. Dix' g' ioseph ad po-
pulos. En ut certatis et uos et terram
uam pharao possidet. Accipite semina
et serite agros. ut fruges habere
possitis. Quinta pte regi dabitis. qua
tuor reliqs pmitto uobis isementem et
incubos famulis et liberis uris. Qui
responderet. Salus nra in manu tua e
respiciat sup nos tm domui' noster. et
lecti seruem' regi. Exeo tempore usq; unq
septe die. innumera rta egypti regib; qn-
ta pars soluit. Et fcs e quasi illegē abiq;
rta sacerdotali que libera ab hac additio
abstulit g' isrl' **XLVIJ.** ne fuit.

Hiegypto idē uirta gessen. et possedit
eam. Auctusq; e et multiplicat' munus et
uxore mea dece et septe annis. fcaq; s' omis
dies uite illi' centū quadraginta et septe
annos. Cumq; appropinquare ceruere
mortis die. uocauit filiu suu ioseph et
dix' ad eu. Si inueni gratiam in spitu tuo.
pone manū sub femore meo. et facies mi
inuiq; et uirtate ut n' sepelias me in egypto
s; dormia cū patib; meis et auferas me de
hac tra. et dasq; in sepulcro manoz. Cui re-
spondit ioseph. Ego facia qd' iussisti. Et ille.
Jura g' inq; m. Quo uiuante adorauit isrl'
dm conuersus ad lectuli caput.

Hys ita transactis. nunciatū est ioseph
qd' egrotaret p' finis. Qui adsumptis du-
ob; filiis manasse et ephraim. ue prexit.
Dictūq; e sem. Ecce fili' ioseph tuus uenit
ad te. Qui s' forat' sedis in lectulo. Et in-
gresso ad se ait. Is apē aperit m' inlu-

ra que e uirta chanaan. benedixitq;
m' et ait. Ego te augeto et multiplicabo
et facia uirturbas p'ploz. daboq; t'
rtam hanc et semini tuo post te in
possessione sempiterna. Duo g' filij tui
quati s' t' uirta egypti ante q' huc ue-
nue ad te. mei erunt. Ephraim et ma-
nasses. sic ruben et simeon reputabunt
m'. Reliqs aut' q's genueris post eos
tui erunt. et noie f'rm suoz uocabunt
ipossessionib; suis. Michi q' quando
uenieba demesopotamia. mortua e
rachel uirta chanaan in quo timere
eratq; ueruu temp'. et ingrediebar ef-
futa et sepeliri ea iuxta uia ephrate
que alio noie appellat' bethleem. Vides
aut' filios ei'. dixit ei. Qui s' isti. Re-
spondit. Filij mei s' q's dedit m' ds hoc
loco. Adduc inq; eos ad me. ut bndicā
illis. Oci em' isrl' caligauit p'ntina
senectute. et clare uidere u'potebat.
applicatosq; ad se osculat' et circumplexus.
dix' ad filiu. Non sū fraudat' a conspectu
meo. in hui' ostendit m' ds semen tuu.
Cumq; tulisset eos ioseph de gre. ino-
p'ris adorauit p'nis uirta. et ephraim
posuit ad dextera idē ad sinistra isrl'.
manassen uo in sinistra sua ad dexte-
ra scilicet p'ris. applicuitq; ambo
adeu. Qui extendes manū dextera
posuit sup caput ephraim uimoris
fr'is. sinistra aut' sup cap' manasse q'
maior nati erat. smutans manus.
Benedixitq; ioseph filio suo et ait. De-
us meū s'pectu ambulauer' p'ris
mei abrahā et isaac. ds qui pascit me
ab adolescentia mea usq; nup'entem
die. angls qui erunt me decunctis
malis. benedicat p'nis istis et uiuote

tur sup eos nomē meū. noīa quoq;
p̄m̄ meoz. abrahā. et isaac. et ier
cant in multitudine sup tū. Videns
aut ioseph qd̄ posuisset p̄s suos dex
terā manū sup caput effraim graui
ter accepit. et apprehensū p̄s manū
leuare conat̄ est decapite ephraim.
et transferre sup cap̄ manasse. Dixit
q; ad p̄em. Non ita uenit p̄. qz
hic ē p̄mogenit̄. Pone dextera tuā
sup caput ei. Qui reuincens ait. Scio
filii mi scio. Et iste quidē erit nuptios
et multiplicabit. s̄ frat̄ ei minor. ma
ior illo erit. et semen ei crescat i gen
tes. Benedixitq; eis in ip̄o tempe di
cens. Jure benedicet̄ isrl̄ atq; dicit.
faciat̄ t̄ d̄s sic ephraim et sic manas
se. Constituitq; ephraim ante ma
nassen. et ait ad ioseph filiū suū. Ego
morior et erit d̄s uobiscū. reducet
q; uos ad terra p̄m̄ uirū. Do v̄ par
te mā extra fr̄es uos. quā tuli de
manu amorrei in gladio et arcu meo.

Auauit aut iacob filios **xlviiij.**
suos. et ait eis. Congregauim
ut annuntiet̄ uobis que uentura s̄
uobis dieb; nouissimis. Congrega
mini et audite filii iacob. audite isrl̄
p̄em uirū. Ruben p̄mogenit̄ m̄s.
tu fortitudo mea. et p̄ncipiū doloris
mei. Prior in domo. maior in p̄rio. Et
fusus es sic aqua. non crescas. quia
ascendisti cubile p̄s tui. et macula
st̄ st̄m̄ ei. Simeon et leui fr̄es. ua
sa iniquitatis bellantia. In consilio eoz
ne ueniat aīa mea. et in metu illoz n̄
sit gl̄a mea. qz in ira suo occiderūt
uirū. et in uoluntate sua suffoderunt
murū. maledēs furor eoz qz p̄m̄ay.

et indignatio eoz qz dura. Diuidā eos
in iacob. et dissipā eos in isrl̄. Iuda te lau
dabit fr̄es tui. Man̄ tua in ceruicib;
inimicorū tuoz. adorabunt te filii p̄s
tui. Catulus leonis iuda. Ad p̄edā fili
mi ascendisti. requiescēs accubuisti ut
leo. et quasi leona. Quis suscitabit eū.
Non auferet̄ sceptrū de iuda et dux de
femorib; ei. donec ueniat q̄mittendus
ē. et ip̄e erit expectatio gentiū. Uigans
ad uinea pullū suū. et ad uinea ofili mi
asina sua. Lauabit uno stola suā. et
sanguine uue palliū suū. Pulcros
oculi ei uino. et dentes ei lacte candi
diores. Zabulon in litore maris ha
bitabit. et in statione nauū p̄tingens
usq; ad sidone. Machar alinus fortis.
accubans in uincis. Vidit regem qd̄
er̄ bona. et t̄m̄ qd̄ aptina. et suppo
suit humerū suū ad portandū. factus
q; ē tributus feruens. Dan iudicabit
p̄m̄ suū. sic et alia trib; isrl̄. Hic dan
coluber iua et cerastes in senecta.
inordens iugulas equi. ut cadat a
scaulos ei retro. Salutare tuū expec
tato dñe. Gad accinctus p̄liabit̄ ante
eū. et ip̄e attinget̄ retro sū. Aser p̄u
gus panis ei. et p̄bebit̄ delicias re
gib;. Neptalim ceruus emissus. et
dans eloquia pulcritudinis. filius ac
crescens ioseph. et decorus aspectu.
filie discurrent̄ sup murū. et exaspere
rauerūt eū. et iurgati s̄ in uider̄q; illi
habentes iacula. Sed et in forti arcus
ei. et dissoluta s̄ uincula brachioz et
manū illi p̄manū potentis iacob.
Iude pastor egressus ē lapis in isrl̄.
D̄s p̄s tui erit adiutor tuus. et
om̄ps benedicet̄ v̄ benedictionib;

celi desup. benedictionib; abissi iacentis
 doctū. benedictionib; uterū z uulue.
 benedicones p̄ris tui s̄fortate s̄ bene
 ditionib; p̄m̄ ei. donec ueniret desi
 datus collū cruoꝝ. fiant itapite io
 seph z m̄tice nazarei ut' fr̄s suos.
 Beniamin lupus rapax. Mane yme
 det p̄dā. z uespe diuider spolia. Et
 om̄s hy utrib; isrl' duodecim. Hec lo
 cut' est eis p̄r suus. benedixitq; singu
 lus benediconib; p̄p̄is. z p̄cepit eis di
 cens. Ego ygregor ad p̄lin meū. sepeli
 te me cū p̄rib; meis inspelunca dupli
 ci que ē magro ephron hetei ytra man
 bre utra chanaan quā em̄t abrahā
 cū agro abephton bethes in possessionē
 sepulcri. Ibi sepeliert' eū z sarā uxorē
 ei. ibi sepult' est isaac cū rebecca yui
 ge. ibi z lūa ydita iacet. Fuitisq; mā
 datis quib; filios instruebat. collegit
 pedes suos sup lectulū z obyt. adposi
 tulq; ē ad p̄lin suā. Quod cernens io
 seph. ruit sup facie p̄ris. fletus z deolu
 lans eū. p̄cepitq; suis suis medicas.
 ut aromatis; ydicerent p̄r̄m. Quib;
 nulla expleuitib; transierit quadragin
 ta dies. Iste quippe mos erat cadauer
 yduoz. Fletuq; eū egyptus septuagin
 ta dies. Et expleto planc' temp'e. locu
 tus ē ioseph ad familiā pharaonis. Si
 tuem grām in consp̄cū ur̄o. loq̄mini
 iaurib; pharaonis. eo qd' adiunxit
 me p̄r̄ m̄s dicens. Tu morioꝝ. in sepul
 cro meo qd' fodi m̄ utra chanaan sepe
 lies me. Ascendā y' z sepeliā p̄r̄m ac
 ritat. Dixitq; ei pharao. Ascende z
 sepeli p̄r̄m tuū sic adiunxit' es. Quo
 ascendente ueruit cū eo om̄s senes dom'
 pharaonis. cunctiq; maiores natū ite

egypti. Dominus ioseph cū fr̄atib;
 suis abiq; puulis z gregib; atq; ar
 m̄is que reliquerat utra gessit.
 Habuitq; in comitatu suo currus z
 equites. z fr̄a ē turba n̄ modica.
 Veneritq; ad areā que sita ē trāns
 iornē. ubi celebrantes euequas.
 plancu magno atq; uehementi. z in
 pleuer' septē dies. Quod cū uidisset
 habitatores ite chanaan. dixerūt.
 Planc' magnus ē iste egyptus. Et
 idēto appellauer' nom̄ loci ei' planc
 tus egypti. fecerit q' filij iacob sic
 p̄parat eis. z portantes eū m̄tiam
 chanaan sepeliert' inspelunca dupli
 ci quā em̄t abrahā cū agro in pos
 sessionē sepulcri. abephton etheo cō
 tra manbre factē. Severusq; est io
 seph. in egyptū cū fr̄atib; suis z om̄e
 comitatu sepulto p̄r̄. Quo mortuo ti
 nites fr̄s ei' z in uito colloquentes
 ne forte memor sit iurre quā passus
 ē. z reddat nobis malū om̄e qd' fe
 cuit. z mandauer' ei. Par' tuis p̄ce
 pit nobis anteq' moreret. ut hec t'
 uerbis illi' dicerent. Obsecro ut obli
 uiscaris sceleris fr̄m tuoz z p̄r̄i atq;
 malicie quā exercuerit utre. Nos q;
 orant' ut suo di p̄r̄ tuo dimittas in
 quitatē hanc. Quib; auditis fletit
 ioseph. Veneritq; ad eū fr̄s sin z pro
 ni utra adorauerit z dixerit. Serui tu
 sumus. Quib; ille respondit. Nolite
 timere. Num di possūm' rennuere uo
 luntatē. Vos cogitastis deme malū.
 z d̄s uirt' illud in bonū. ut exaltaret
 me sic in p̄sentia; ceratis z saluos
 faceret multos p̄p̄os. Nolite metuere
 ego pasta nos z puulos ur̄os. Con

solatusque est eos et blande ac leniter
est locutus. et habitauit in egipto cum
omni domo suarum patris. iuxtaque centum
decem annis. et uidit filios egiptum
usque ad tertiam generationem. filii quoque
machur filii manasse. uari sunt uiginti
bus ioseph. Quibus transactis. locutus
est fratribus suis. Post mortem meam deus
uisceribus uos et ascendere faciet de
terra ista. ad terram quam iurauit abrahae
isaac et iacob. Cumque adiuuasset eos
atque diuisisset. deus uisceribus uos. aspi
rate uobiscum ossa mea de loco isto.
mortuus est explens centum decem uite
sue annis. et conditus aruatiis. repositus
est in uolculo in egipto.

**Incipit lib' exodus. Capitu
lum primum.**

Et sunt nomina filiorum israel
qui ingressi sunt in egiptum
cum iacob singuli cum domibus
suis intrauerunt.

Sulen sineon leui uida isachar.
zabulon et beniamin. dan et uestra
lim. gad et aser. Erant ergo omnes ani
me eorum egressae sunt de femore iacob
septuaginta quinque. Ioseph autem in
egypto erat. Quo mortuo et uniuersis
fratribus suis. omni cognatione
sua. filii israel creuerunt. et quasi germi
nantes multiplicati sunt ac roborati in
muis impleuerunt terram. Surrexit inter
ea rex nouus super egiptum qui ignora
bat ioseph. et dixit ad populum suum. Ecce
populus filiorum israel multus et fortior uobis
est. uentite sapienter opprimam eum ne
forte multiplicet. et si ingruerit con
tra nos bellum addat inimicis nostris. ex
pugnatisque nobis egrediat terra.

Preposuit itaque eis magistros operum ut
affligent eos oneribus. edificaueruntque
urbes tabernaculorum pharaoni phiton et
ramesses. Quamuisque opprimebantur tanto
magis multiplicabantur. et creuebant.
Oderuntque filios israel egiptum. et afflige
bant illudentes eis. atque ad amaritudi
nem perducebant uitam eorum operibus duris luti
et lateris omnique famulatu quo uitae o
peribus premebantur. Dixit autem rex egipti
obstetricibus hebreorum. quarum una uocabatur
sephra altera phua. precipiens eis. Quan
do obstetricabitis hebreas et partus tem
pus aduenierit. si masculus fuerit int
ficite illum. si femina reseruare. Timue
runt autem obstetrices dominum et non fecerunt
iuxta preceptum regis egipti. sed reseruabant
males. Quibus accesseris ad se rex ait.
Quid nam est hoc quod facere uoluistis. ut
pueros seruarietis. Que responderunt. Non
sunt hebrae sicut egiptie mulieres. ipse enim
obstetricandi habent scientiam. proutque ue
niam adeas parauit. Sene ergo fecit deus
obstetricibus. et creuit populus confortatusque
est nimis. Et quia timuerant obstetrices
dominum. edificauit illis domos. Precepit ergo
pharaon omni populo suo dicens. Quicquid
masculum sexus nati fuerit in flumen
picte. quicquid femina reseruare. **Ca. 1.**

Egressus est post haec uir de domo leui
et accepta uxore stupis sue. que ce
cepta et filium peperit. Et uidens eum ele
gantem. abscondit eum tribus mensibus. Cum
que iam celare rem non posset sumpsit si
scellam strepam et linit eam bitumine ac
pice. posuitque in tibus infantulum. et expo
suit eum in carecto ripe fluminis. stante
paulo sorore eius et considerante euentum rei.
Ecce autem descendebat filia pharaonis